

Քրիստոսեան Թի Լատինական
Տոհմանիտե Կարգապետ Կոստանդի
ի ՕուարձուԹի Հայկազունեայ :

47-5
Z
GRAMMATICA
LATINA

ARMENICE' EXPLICATA:

A IOANNE AGOP SACERDOTE ARME-
NO CONSTANTINOPOLITANO.

Et vocem meam audient, & fiet unum ouile &
unus Pastor. Ioannis. c. 10. n. 16.

Էւ ձայնի իմում լսեցին, Էւ եղիցի մի փարատ, և մի
հոգիւ. Տոհմանու, իցուին 10. և Թիւն 16.

~~Residens Baghavanian in sa. Kon. Cat. Insupl.~~

Ex Biblioth.

Seminarij

4 a
a a

A
399

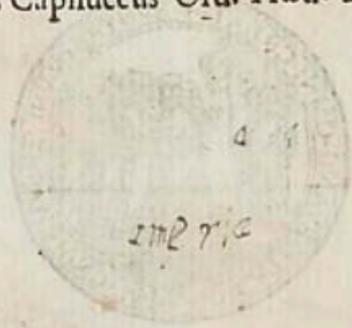
ROMÆ, Typis Sacræ Congregationis de Propaganda Fide
Anno M DC LXXV. 1675

SVPERIORVM PERMISSV.

Imprimatur,
Si videbitur Reuerendissimo Patri Magistro Sacri Palatii
Apostolici.

I. de Angelis Archiep. Urb. Vicefg.

Imprimatur,
Fr. Raymundus Capisuccus Ord. Præd. Sac. Pal. Apost.
Magister &

A
ccc

Քերականութի Լաճինական.

Հայերէն Շարաքընցալ.

Մանն Առաջին

Տաղադս Էզերաց.

Գլուխ Առաջին.

Տաղադս Գրից Եւ արտաբերութեցոցն:

Քից որովք վարեն լաճինացից նս այսոցիկ:

Գիրք. Անուանք. Եղանակութիք:

A. a. ա, ա,

B. b. պէ, պ,

C. c. չէ, չ ք,

D. d. տէ, տ,

E. e. է, է,

F. f. թէք, ք,

G. g. ճէ, ճ, ց,

H. h. հաքքա, հ,

I. i. ի, ի,

K. k. քա, ք,

L. l. էլ, է,

M. m. մէ, մ,

N. n. նս, ն,

ԼԵՂԱՅԸ ԼՈՒԹԻՆԱԿԱՆ .

ՈՐԻՔ .	ԷՂՆՈՒԱՆՔ .	ԷՂՆԱՆԱԿԻՈՒԹԻՔ :
O. o.	օ,	օ,
P. p.	փէ՛,	փ,
Q. q.	բու,	բ,
R. r.	էա,	ա, ր,
S. s.	էս,	ս,
T. t.	Թէ,	Թ, ց,
V. v.	ու,	ու, վ,
X. x.	իքս,	քս,
Y. y.	իսիսիւն,	ի,
Z. z.	զէԹա,	զ :

Մտայանէ ձայնաւորք ևն հինկ . յի՛ .

A E I O V .

Տարազս ւՂրտաբերուԹԵ ԼԵՂԱՅԻՅ :

A. արտաբերի միշտ իբրև ըզ շ . նրգոն , Aqua . արուա ,
 յի՛ ջուր : Terra . Թէաւա , յի՛ երկիտ : Panis . փանիս , յի՛ հաց ,
 A և E մինչ քաղադրին իմիասին և գրին այսպէս , Æ . ար
 տաբերին իբրև ըզ է՛ , նրգոն . Prædicatio . փրէտիբայիտ ,
 յի՛ բարոզուԹի : Aëtas . էսԹաս , յի՛ ամառն : Cæcus . չէքուս ,
 յի՛ կայր :

A. և E. և կամ այլ իձայնաւորաց մինչ ոչ քաղադրին իմիա
 սին , այլ գրին ուրոյն հուպ միմեանց արտաբերին իբրև զբա
 ղուսս ձայնաւորս , նրգոն . Aër . աեր , յի՛ օդ : Aio . աիտ , յի՛
 ողեմ : Eia՛՛ էիա , յի՛ հասպա : Ieiunium . իէիունիում . յի՛ ծով :

B. արտաբերի միշտ իբրև ըզ Դ , նրգոն . Barba . պապա ,
 յի՛ մորուս : Beatus . պէաԹուս . յի՛ երաննեցեալ : Bipes . պիփէս ,
 յի՛ երկոտանի :

C. մինչ ունի անմիջապէս զին ինքեան ըզ E. և կամ ըզ I. ար
 տաբերի

ԼԳՈՒՄ Լատինականը :

տաբերի երևւ ըզ Չ. որդոն, Cera. չէրա, յի մոմ: Ceratu.
չէրասուս, յի կէռաս: Cinis. չնիս, յի մոխիր: Circum. չնթ
բում, յի շուրջ:

Իսկ մինչ ունի զկնի ինքեան անմիջապէս ըզ Ա, կամ ըզ Օ.
կամ ըզ Վ. և կամ զմինն իբաղաձայնից արտաբերի երևւ ըզ Բ.
որդոն. Caput. բախում, յի գլուխ: Corpus. բորիում, յի
մարմին: Cultus. բուլում, յի սպաշտոն: Cribrum. բրիգում, յի
մաղ: Creniatus. բժենիածում, յի ձիաբուծ:

D. արտաբերի միշտ երևւ ըզ ԼԳ, որդոն, Damnatio. տամ
նացիո, յի դատապարտութի: Deus. Լճուս, յի աստ: Di-
scipulus. աիսցիպուլուս, յի սշակերտ:

E. արտաբերի միշտ երևւ ըզ Է. որդոն, Ebrietas. էպրիե-
թաս, յի արբեցութի: Ecclesia. էքզէզիս, յի եկեղեցի: Epi-
stola. էփիսթօլա, յի տրակ:

F. արտաբերի միշտ երևւ ըզ Ֆ. որդոն. Facies. ֆաչիէս,
յի երես: Fames. ֆամէս, յի սով:

G. մինչ ունի անմիջապէս զկնի ինքեան ըզ E, և կամ ըզ I. ար
տաբերի երևւ ըզ D. որդոն, Gena. ձէսա, յի այտ: Gigas. ձի-
կաս, յի հսկայ:

Իսկ մինչ ունի զկնի ինքեան անմիջապէս ըզ A. կամ ըզ Օ.
կամ ըզ Վ. և կամ զմինն իբաղաձայնից, արտաբերի երևւ ըզ Էզ.
որդոն, Gallus. կալլուս, յի արաղաղ: Gobio. կօպիօ, յի կօ-
զան ձուկն: Gummi. կումի, յի խիժ: Gratia. կրացիա
չսորհ: Glans. կլանս, յի կօշիկ:

H. արտաբերի միշտ երևւ ըզ Հ. որդոն, Haustus. հասու-
յի կարծ: Hebes. հէպէս, յի բուլ: Hircus. հիրքուս, ց
նոխաղ:

I. արտաբերի միշտ երևւ ըզ Ի. որդոն, Ibis. իպիս, յի շ
մուրտ: Ignis. իկնիս, յի հր: Imago. իմալօ, յի պատկեր:

ԼԵՒԱՆԵ ԼՈՒԹԻՆԱԿԱՆԵՐ:

K. արտաբերելի միշտ եբերև ըզ ք. նրգոն, Kalendæ. բալէն
 յի կաղանար: Kalendarium. բալէնտարիոււմ, յի կաղան
 տարան: Kebecensis. բեպէչէսիս, յի բեբայեցի: Բայց գիբս
 այս գորով յունական, հաղիւ Երբէք իկիրարկանի իկսօսլա
 Թիւականս, այլ փոխանակ սորին գրի C. հապարակապէս:

L. արտաբերելի միշտ եբերև ըզ L. նրգոն, Lauatio. լաւա
 ցիօ, յի լուացումն: Leo. Լէօ, յի առիւծ: Lux. լուբս, յի
 լոյս:

M. արտաբերելի միշտ եբերև ըզ M. նրգոն, Macer. մաչէր,
 յի վտիտ: Macula. մաբուլա, յի բիծ, Medicus. մէտիբոս,
 յի բժիշկ:

N. արտաբերելի միշտ եբերև ըզ N. նրգոն, Nafus. նասուս,
 յի բեթ: Nebula. նէպուլա, յի մեգ: Nox. նօբս, յի գիշեր:
 Nudus. նուտուս, յի մերկ:

O. արտաբերելի միշտ եբերև ըզ O. նրգոն, Oculus. օբուլուս,
 Oleum. օլէոււմ յի ձէթ: Oraculum. օրաբուլոււմ, յի սրտ
 դամ: Os. օս, յի բերան:

Բայց շարազուպի ընդ գրոյն E. և շարագրի այսպէս, Ե. ար
 տաբերելի եբերև ըզ պարզ E. նրգոն, Fœdus. քէտուս, յի
 դաշն: Fœmina. քէմինա, յի էգ: Mœror. մէրօր, յի տխրու
 Թի: Pœna. փէնա, յի սրատիժ:

P. արտաբերելի երբեմն եբերև ըզ փ. նրգոն, Palatium. փա
 ցիոււմ, յի սալաւտ: Panis. փանիս, յի հաց: Pes. փէս, յի
 սուն, Pons. փօնս, յի կամուրջ:

Քիսկ երբեմն մինչ ունի զկսի կնքեան անմիջապէս զ H. ար
 տաբերելի եբերև ըզ ք. նրգոն Ph. քի, յի բաբէ: Phlegma.
 փլէկիւմ, յի մաղաս: Phoca. ֆօբա, յի ծովնկն:

Q. արտաբերելի միշտ եբերև ըզ ք. բայց նչ երբէք շարագրի
 ընդ այլոց տառից Թէ ձայնաւորաց ԼԹԷ բաղաձայնից ԵԹԷ

ուչ ունիցի զկնի ինքեան անմիջապէս ըզ V. որդոս, զ
բնալիեթաս, յի որակու թի: Quies. բլիեւս, յի հանգրսս
Quo. բուօ, յի յո:

R. արտաբերի երբեմն եբրե ըզ ՐԻ. մինչ նախադասի բա
ռից, և մանաւանդ մինչ գորով իմիջ բառից կրկնի, որդոն,
Racemus. աաչէմուս, յի ողիոյզ: Terra. Թէռուս, յի երկիր:
Currus. բուռուս, յի կառ: Proles. փրօլես, յի զաւակ:

Իսկ երբեմն արտաբերի եբրե ըզ Ը մինչ վերջադասի բա
ռից, մերժ և ս մինչ գտանի առանձին իմիջ բառից, որդոն,
Acer. աչէր, յի Թէռու: Culter. բուլթէր, յի դանակ: Ceruus.
չէրվուս, յի Էղջրու:

S. արտաբերի միշտ եբրե ըզ Ս որդոն, Gustus. կուսթուս,
յի քաշակ: Castus. բասթուս, յի ողջախոհ: Crassus. բրաս
սուս, յի գէր:

T. արտաբերի երբեմն եբրե ըզ Թ. որդոն, Tabula. Թա
պուլա, յի տախտակ: Tempus. Թէմփուս, յի Ժամանակ:
Timor. Թիմօր, յի Էրկիւղ:

Իսկ երբեմն արտաբերի եբրե ըզ Օ. մինչ ունի զկնի ին
քեան անմիջապէս ըզ Լ. և յետորս զայլ ոմն իճայսաւորաց,
որդոն, Gratia. կրացիա, յի շնորհ: Oratio. օրացիօ, յի աղօթ:
Patientia. փացիենցիա, յի համբերութի:

V. արտաբերի երբեմն եբրե ըզ ՎԵ. մինչ ունի զկնի ին
քեան անմիջապէս զմինն իբաղաձայնից, որդոն, Vber. ուպէթ,
յի ստիւն: Vmbra. ումպրա, յի սոււեր: Vnctio. ունքցիօ,
յի օծումն:

Իսկ երբեմն արտաբերի եբրե ըզ Վ. մինչ ունի զկնի ին
քեան անմիջապէս զմինն իճայսաւորաց, որդոն, Vadum. վա
տում, յի անց Vena. վէնա, յի երակ: Victor. վիքթօր, յի
յաղթօղ: Vomer. վօմեր, յի խոփ: Բայց ըն բաղումս տեղիս

Եւ Սուրբն զինն Ինքեան զձայնաւորս, վարն եբրև ըզ' ձայն
 նաւոր ըրգոն, Arduus, արտուուս, իմ' տուուս: Vidua, վե
 տուուս, իմ' սյրն:

X աղտաբերն եբրև ըզ' քս. ըրգոն, Lux. լուքս, իմ' լյուս:
 Nox. նօքս, իմ' դիշեր: Pax. փաքս, իմ' խաղաղութի: Felix:
 ֆելիքս, իմ' երջանիկ:

Y. արտաբերն միշտ եբրև ըզ' էտ. ըրգոն, Syllaba. սիլլա
 պա, իմ' վանի: Mysterium. միսթէրիուս, իմ' խորհուրդ: Nym
 pha. նիմֆա, իմ' հարսն:

Բայց բանզն զեզս այս է յունական, և ունի զնայն հարութի
 ընդ գրոյս Լ. զնորոյ ոչնչաք զսա' իկարգս այլոյ ձայնաւորաց:

Z. արտաբերն միշտ եբրև ըզ' ջ. ըրգոն Zelus. զելուս, իմ'
 նախանձ: Zizania. զիզանիա, իմ' օրիզն: Oriza. օրիզա, իմ'
 բրնձ:

Տաղադս Տօքից:

Օրք ոչ այլինչ էւ, Եթէ ոչ մասնկուծք ունսք, որք
 շարայարն ընդ անուանց, իշարագրութիա հուղ
 մանց նոցին, աւել օրոշել զսեռս, զԹիւս, և զհոյոզս
 նոցին: Եւ են այսքրիկ: Hic, Hæc, Hoc, իմ' այս:
 Իրոց առաջինն գրոլ սեռիւ արական, շարայարն միշտ ընդ
 անուանց արականաց, Թէ գոյականաց, և Թէ անձականաց, որ
 գոն Hic Vir, իմ' այս այր: Hic Pater, իմ' այս հայր: Hic Frater,
 իմ' այս եղբայր: Երկրորդն գրոլ սեռիւ իգական շարայարն
 միշտ ընդ անուանց իգականաց Թէ գոյականաց, և Թէ անձ
 կանաց, ըրգոն, Hæc Mulier, իմ' այս կին: Hæc Mater, իմ' այս
 մայր: Hæc Soror, իմ' այս բոյր: Ինկ երրորդն գրոլ մասն
 չէզորական, շարայարն միշտ ընդ անուանց չէզորականաց, Թէ
 գոյականաց և Թէ անձականաց, ըրգոն, Hoc lignum, իմ' այս
 փայտ:

իայս : Hoc Ferrum . յի այս երկաթ : Hoc Vinum . յի այս գինի :

Եւ զի երեք յօդք այսոցիկ են մի և նոյն ըստ իրին . և ըն հոլովս սմանս մասնակցին միմեանց , զի որոյ և հոլովին իմի տակն , այսպէս :

Էզականապէս :

- աշունական , Hic , Hæc , Hoc . այս :
- Էկոական , Huius , Huius , Huius . այսորիկ :
- Էրական , Huic , Huic , Huic . այսմիկ :
- Հայցական , Hunc , Hanc , Hoc . զայս :
- Էյոջական հոլով ոչ գոյսոցա :
- Բացառական , Ab hoc , Ab hac , Ab hoc . յայսմանէ :

Տոգնականապէս .

- աշն : Hi , Hæ , Hæc . այսոցիկ :
- Էկ : Horum , Harum , Horum . այսոցիկ :
- Էր : His , His , His . առ այսոսիկ :
- Հայ : Hos , Has , Hæc . զայսոսիկ :
- Բաց : Ab his , Ab his , Ab his . յայսցանէ :
- Չայսոսիկ ու բեմն սրարտէ հասն իմիտ առնուլ . առ իդիւ բարէս ճանաչել զսեռս անուանց .
- Ի շարագրութիւն հոլովմանց նոցին : բանզի առ այս
- զխաճան միայն շարայաբին ըսդ նոպա :

Գլուխ Երկրորդ.

Տաղապս Հնոսան:

Լուսանց Լատինականաց ոմանք են պոյականք, և ոմանք անականք:

Գոյականք են որք ըստ ինքեանց կարեն կայանալ իբանի, որդոն, Coelum. ՚ի երկին: Terra. ՚ի երկիր: Deus. ՚ի ան: Angelus ՚ի հրեշտակ: Homo. ՚ի մարդ: Petrus. ՚ի պետրոս: և այլք:

Իսկ անականք են որք ոչ կարեն կայանալ իբանի Թարց գոյականաց, որդոն, Magnus. ՚ի մեծ: Parvus. ՚ի փոքր: Breuis. ՚ի կարճ: Felix. ՚ի երջանիկ: և այլք:

Էձականաց անուանց երևչ են տեսալիք, զի ոմանք իսոցանէ ունին զերես զԵրջաւորութիս, որդոն.

Hic bonus Hæ bona. Hoc bonum. ՚ի բարի:

Hic malus. Hæ mala. Hoc malum. ՚ի չար:

Hic altus. Hæ alta. Hoc altum. ՚ի բարձր:

Բմանք ունին զերկուս զԵրջաւորութիս, որդոն.

Hic համ Hæ dulcis. և Hoc dulce. ՚ի բաղչր:

Hic համ Hæ difficilis. և Hoc difficile, ՚ի դժուար:

Hic համ Hæ utilis. և Hoc utile. ՚ի օգտակար:

Իսկ անանք ունին զիս զԵրջաւորութիս, որդոն, Hic, համ Hæ. համ Hoc Ferox. ՚ի բազ: Hic, համ Hæ. համ Hoc Velox. ՚ի արագ: Hic, համ Hæ. համ Hoc Recens. ՚ի Թարմ: Hic, համ Hæ. համ Hoc Ingens, ՚ի անձոռնի. և այլք:

Գոյականաց անուանց ոմանք են յատուկի, և ոմանք հասարակի, իսկ ոմանք հաւաքականք:

Տատուկի են որք զիր յատուկս և զհաւաստիս նշանակեն, որդոն

որդոն Petrus . յմ Պետրոս : Paulus . յմ Պողոս : Maria . յմ Աւարիամ : Roma . յմ Հռոմ :

Հասարակը էն որք զիրս ընդհանուրս և զանհաւաստիս նըշանակեն , որդոն , Rex . յմ արքայ : Ciuitas . յմ քաղաք : Homo . յմ մարդ . և այլք :

Էսկ հաւարականք էն որք Թւով եղականաւ զբաղմութի ինչ ժողովապէս նշանակեն , որդոն , Populus . յմ ժողովուրդ : Gens . յմ ազն : Turba . յմ ամբոխ : և այլք :

Անուանց անհանաց ոճանք էն գրահանք , ոճանք բաղաժատականք , եսկայլք գերադրականք :

Դրականք էն որք զիրինչ ընդարձակապէս և սարղապէս նշանակեն , որդոն . Iustus . յմ արդար : Fortis . յմ ուժեղ : Velox . յմ արագ : Sapiens . յմ իմաստուն :

Քաղցատականք էն որք զիր ինչ կամ ճոխացուցանեն , կամ նուաստացուցանեն , որդոն . Iustior . յմ արդարագոյն : Fortior . յմ ուժեղագոյն : Velocior . յմ արագագոյն : Sapientior . յմ իմաստնագոյն :

Էսկ գերադրականք էն որք զիր ինչ կամ ի վեհագունն , կամ ի ստորնագունն աստիճանի իմից զետեղեն , որդոն . Iustissimus . յմ արդարագունեղ : Fortissimus . յմ ուժեղագունեղ : Velocissimus . յմ արագագունեղ : Sapientissimus . յմ իմաստնագունեղ :

Քայց գիտելի էնան զի դրականք այսորիկ . Bonus . յմ բարի : Malus . յմ չար : Magnus . յմ մեծ : Paruus . յմ փոքր : Multum . յմ շատ : ոչ հետեւին վերոգրեցելոցն շաւղաց : քան զի սոցա բազդատականքն լինին . Melior . յմ բարեգոյն : Peior . յմ չարագոյն : Maior . յմ մեծագոյն : Minor . յմ փոքրագոյն : Plus . յմ շատագոյն : Էսկ գերադրականքն լինին : Optimus . յմ բարեգունեղ : Pessimus . յմ չարագունեղ : Maximus . յմ մեծագունեղ :

Նազունեղ : *Minimus* . յի՛ մոլորագունեղ : *Plurimum* . յի՛ շատագունեղ :

Էջատի լի է երկրորդ, զի անուանք որք եղերին՝ ՚ի *Er* . արտահաստեն՝ իշուղէն հասարակէ, որդոն, *Celeber* . յի՛ հաշակաւոր : *Celebrior* . յի՛ հաշակաւորագոյն , *Celeberrimus* . յի՛ հաշակաւորագունեղ : *Tener* . յի՛ հակաւ : *Tenerior* . յի՛ հակաւորագոյն : *Tenerimus* . յի՛ հակաւորագունեղ : *Saluber* . յի՛ ողջաբեր : *Salubrior* . յի՛ ողջաբերագոյն : *Saluberrimus* . յի՛ ողջաբերագունեղ : *Prosper* . յի՛ աջոր : *Prosperior* . յի՛ աջորագոյն , *Prospererrimus* . յի՛ աջորագունեղ : և այլք ոմանք :

Էջատի լի է երրորդ, զի անուանք ոմանք որք եղերին՝ ՚ի *Lis* . արտահաստեն՝ իշուղէն հասարակէ , որդոն , *Humilis* . յի՛ խնարհ : *Humilior* . յի՛ խոնարհագոյն , *Humillimus* . յի՛ խոնարհագունեղ : *Similis* . յի՛ նման : *Similior* . յի՛ նմանագոյն : *Simillimus* . յի՛ նմանագունեղ : *Facilis* . յի՛ դիւրին : *Facilior* . յի՛ դիւրագոյն : *Facillimus* . յի՛ դիւրագունեղ : և այլք :

Բացառոցի սակայն՝ իսոցունց , *Vtilis* . յի՛ օգտակար : որոց դերագրական լինի *Vtilissimus* . յի՛ օգտակարագունեղ :

Էջատի լի է չորրորդ, զի՝ ինաստորուԹեց ոմանց ծնանին, անուանք բաղաասականք և դերագրականք, որք ոչ հետեւն շաւղին հասարակի , որդոն . *Cis* . յի՛ այսր : *Citerior* . յի՛ այսրագոյն : *Citimus* . յի՛ այսրագունեղ : *Ultra* . յի՛ անսր : *Uterior* . յի՛ անսրագոյն : *Ultimus* . յի՛ անսրագունեղ : *Post* . յի՛ յետոյ , *Posterior* . յի՛ յետնագոյն : *Postremus* . յի՛ յետնագունեղ : *Prope* . յի՛ մերձ : *Propior* . յի՛ մերձագոյն : *Proximus* . յի՛ մերձնորագունեղ :

Էջատի լի է հինկերորդ, զի բնաւ բաղաասականք վերոյ գրեցեալք որք եղերին՝ ՚ի *Of* . են միայն արականի և իգականի սեռի , այլ ոչ չէզոքականի , զան զի չէզոքական շոցին եղերի՛ ՚ի

Ius . որդոն Hic . կամ Hæc Iustior . և Hoc Iustius . յմ արդա-
բարոյն : Hic կամ Hæc Fortior . և Hoc Fortius . յմ ուժեղա-
բոյն : Hic . կամ Hæc Velocior . և Hoc Velocius . յմ արա-
բարոյն : և այլք :

Նամանակին բնաւք զերագրողիանք վերորդեցեալք , որք և
զերին 'ի V s . և ն միայն արականի սեռի , այլ ոչ իդականի և չկո-
բականի , բան զի իդականք ուոցին միշտ եզերին 'ի A . և չկոբա-
կանք ուոցին 'ի V m որդոն . Hic Iustissimus , Hæc Iustissima ,
Hoc Iustissimum . յմ արդարագունեղ : Hic Fortissimus , Hæc
Fortissima , Hoc Fortissimum . յմ ուժեղագունեղ : այսպէս
և զայլոս իմա :

Էրեստելի վեց երորդ , զի գրականք որք յառաջագոյն 'ի
բայեց այսոյնի , Facio : յմ առնեմ : Dico : յմ ասեմ , Volo . յմ
կամիմ , ուոցին բարդատական և զերագրական հետեւն 'ի շա-
ղէ , որդոն , Magnificus . յմ մեծաշէն : Magnificentior . յմ մե-
ծաշինագոյն : Magnificentissimus . յմ մեծաշինագունեղ Ma-
ledicus . յմ անհիճաբան , Maledicentior . յմ անհիճաբանագոյն :
Maledicentissimus . յմ անհիճաբանագունեղ : Beneuolus . յմ
բարեկամ , Beneuolentior . յմ բարեկամագոյն : Beneuolen-
tissimus . յմ բարեկամագունեղ : և այլք :

Էրեստելի է եօթն երորդ , զի անուանք գոյականք , հայրե-
նականք , ցեղականք , և նիւթականք որպիսիք են . Lapis . յմ բարձ
Parifinus . յմ փարիզեցի : Romanus . յմ հռոմայեցի : Barba-
rinus . յմ պառպառունի : Aureus . յմ ուսկեղէն , Argenteus .
յմ արծաթեղէն , ոչ ունին զբարդատականս և զգերագրա-
կանս :

Լատինագրափարք , և ԷԼԾ-անցականք :

Լուսանց ոմանք եննախագրափարք , և ոմանք անանցականք : Լատինագրափարացն զերջաւորութիւնք այնքանք են որքանք են զերջաւորութիւնք անուանց լատինականաց :

Էրկ անանցականացն զերջաւորութիւնք բաղումք են և զանազանք , որոց զոմանս աստ դրեսցուք առ իդիւրութիւն ուսումնասիրաց մանկանց , որք և են այսորիկ . Anus , Enus , Inus , Icus , Eitis , Ester , Alis , Iuus , Itius , Eus , Arius , Orius , Ista , Ensis , Ofus , Etum , Ia , Bilis , Bundus , Culus , Etas , Itas , Itia , Itium , Atus , Tio , Arium , Erium , Cinium , Tor , Vrnus , Mentum , Amen .

Եայլք բաղումք : որդոն , Homo . իմ մարդ : Humanus . իմ մարդկային : Terra . իմ երկիր : Terrenus . իմ երկրային : Deus . իմ ան : Diuinus . իմ անային : Angelus . իմ հրեշտակ : Angelicus . իմ հրեշտակային : Caelum . իմ երկին : Cœlellis . իմ երկնային : Sylua . իմ մորի : Syluester . իմ մորենի : Mos . իմ վար , Moralis . իմ վարոյական : Definitio . իմ սահման : Diffinitiuus . իմ սահմանական : Emptus . իմ գնեցեալ , Emptitius . իմ գնուածու : Lapis . իմ բար : Lapideus . իմ բարեայ : Liber . իմ գիրք : Librarius . իմ գրբածատ : Meritum . իմ արդեւն : Meritorius . իմ արդեւնաւոր : Lex . իմ օրէն : Legista . իմ օրէնագետ : Liburnum . իմ Լիկուռնա , Liburnensis . իմ Լիկուռնացի : Periculum . իմ վտանգ : Periculofus . իմ վտանգաւոր : Oleum . իմ ձէձ : Oliuetum . իմ ձիթենուտ : Armenus . իմ հայ : Armenia . իմ հայաստան : Laus . իմ գովութի : Laudabilis . իմ գովելի : Mors . իմ մահ : Moribundus . իմ մահացու : Canis . իմ շուն : Caniculus . իմ ճիկ : Pius . իմ աւաբելի : Pietas .

tas . յի առաքինութի : Bonus . յի բարի , Bonitas . յի բարութի : iustus . յի արդար , Iustitia . յի արդարութի : Sacerdos . որ է՝ քահանայ . Sacerdotium . յի քահանայութի : Episcopus . որ է՝ եպիսկոպոս . Episcopatus . յի եպիսկոպոսութի : Vinctus . որ է՝ օձկեցեալ : Vinctio . յի օձուցի : Brevis . յի համառօտ : Breuiarium . յի համառօտարան : Baptismus . յի մկրտութի : Baptiterium . որ է՝ մկրտարան , Latro . յի աւազակ : Latrocinium . որ է՝ աւազակութի : Lectio . որ է՝ ընթերցում : Lector . յի ընթերցի : Nox . որ է՝ գիշեր , Nocturnus . որ է՝ գիշերային : Experimentus . որ է՝ հմուտ : Experimentum . որ է՝ հմտացում : Leuis . յի թեթեւ , Leuamen . որ է՝ թեթեւութի : և այլք :

Բայց գիտելի է . զի յաճանցականացս այսոցիկ , որք աճականքն են , ունին զայլս վերջաւորութիս : քան զի որք եզերին 'his . լինին , a . և um . իրգոն , Lapideus . Lapidea . Lapidium . որ է՝ քարեայ : իսկ որք եզերին 'his . լինին , e . իրգոն , Hic կամ Hæc Amabilis , և Hoo Amabile . որ է՝ սիրելի : այսպէս և զայլն իմա :

Անուանց ոմանք են եղականք , և ոմանք յոգնականք : Եղականք իրգոն . Aqua . որ է՝ ջուր : Seruus . որ է՝ ծառայ : Sermo . որ է՝ խօս , Rifus . որ է՝ ծիծաղ : Quies . որ է՝ հանգիստ : Cornu . որ է՝ եղջիւր :

Իսկ յոգնականք իրգոն . Aqua . որ է՝ ջուրք : Serui . որ է՝ ծառայք : Sermones . որ է՝ խօսք : Rifus . որ է՝ ծիծաղք : Quictes . որ է՝ հանգիստք : Cornua . որ է՝ եղջիւրք :

Եղականքն ոչ անկանին իներքոյ կանոնի իմիք : քան զի առամ գիր կարեն վերջանալ : Բայց յոգնականքն կարեն իմանիլ այսպէս :

Անուանք համայնք որք ստորանկին առաջոյ հոլովմանն , նրցին յոգնականն վերջանայ , & x . իրգոն , Hæc Natura . յի

բնութի : hæ Natura . յի բնութի : hic Propheta . յի մար
դարի : hi Prophetæ . յի մարդարէ :

Էջնուանք համայնք որք ստորանկին երկրորդի հորովմանն ,
եթէ են արականք կամ իգականք , նոցին յոգնականն վերջանայ
'ի I . որդոն Hic Servus . յի ծառայ : hi Servi . յի ծառայք :
hæ Pyrus . յի տանձենի : hæ Pyri . յի տանձենիք : իսկ եթէ
են չէ զորականք վերջանան 'ի a , որդոն . hoc Lignum . յի
փայտ : hæ Ligna . յի փայտք :

Էջնուանք համայնք որք ստորանկին երկրորդի հորովմանն .
եթէ են արականք կամ իգականք , նոցին յոգնականն վերջա
նայ 'ի es . որդոն . hic Pater . յի հայր : hi Patres . յի հարք :
hæ Mater : յի մայր : hæ Matres . յի մայրք : իսկ եթէ են չէ
զորականք վերջանան 'ի a . որդոն , hoc Pecus . յի էրէ : hæ Pe
cora . յի էրէք :

Էջնուանք համայնք չորրորդի լծորդութեան ալ և հինկ
երկրորդի , սենին զսոյն վերջաւորութի եզականի և յոգնականի ,
որդոն . hic Visus . յի տեսութի : hi Visus . յի տեսութիք : hæ
ficus . յի թղենի : hæ ficus . յի թղենիք : hæ fides . յի հաւատ :
hæ fides : յի հաւատք : Բացառոցին սակայն չէ զորականք , որք
միշտ եզերին 'ի a . որդոն . hoc Cornu . յի եղջիւր : hæ Cornua .
յի եղջիւրք : այսպէս և այլք :

Գլուխ Երրորդ .

Տարգոս Անոից Էջնուանց :

Եւր անունաց մասամբ իւրի ճանաչին 'ինչանակու
թէ , և մասամբ իւրի 'ի վերջաւորութե նոցին :
Էջրդ խօսեսցուբնախ զայնցանէ անւանց , որոց սեռն
ճանաչի 'ի յիբացն նշանակեցելոց , և ասպա զայնցաւ
նէ

նէ : որք անուանին իջերջառ որպէս տառից Իստոն : Իստոն :
 Էրտելի է նւրեմննախ, զի համայնք անուանք յատուկք որք
 համ զարուս, և կամ զիրս արեկանաւ ձեւակերպութէ նկարա-
 գրեցեալս նշանակին, են արականք, որպէս . Aeneas . իմ Էնէաս :
 Catilina . իմ քաթիլինա : Mafiniffa . իմ Լասինիաս : Clinia .
 իմ քլինիա : Michael . իմ Լիքայել : Damon . իմ Դմ : Pan .
 իմ փան : Aquilo . իմ Էքվիո : Boreas . իմ Պորէաս : և այլք, անու-
 անք, Թէ հրէտակաց, Թէ դիւաց, Թէ աստուծոց և Թէ հողմոց :

Ըստ այսոցիկ են անուանք հասարակք, որք արանց միայն
 պատկանին, որպէս Scriba . իմ գրագիր : Lanista . իմ սրալար
 ծու : Scurra . իմ կատարկերդու : Nauta . իմ նաւապետ : Bi-
 bliopola . իմ գրքածախ : Latro . իմ աւազակ Pirata . իմ ծո-
 զազակ : Praesul . իմ պարոնտեր : Caupo . իմ պանդոկապետ :
 Hospes . իմ օթապետ : և պանդուխտ : Tubicen . իմ փողա-
 հար : Vas . իմ էրաշխաւոր :

Էրտելի է Էրիորդ, զի համայնք անուանք յատուկք որք
 զէզս կամ զիրս իդականաւ ձեւակերպութէ նկարագրեցեալս
 նշանակին, են իդականք, որպէս . Myfis . իմ Լիսիս : Glyce-
 rium . իմ Էրիզերիոն : Dido . իմ աիտոն : և յլէ Pallas . իմ
 փալաս : Clio . իմ քլինոն : Xantho . իմ քսանթոն : Parthe-
 nope . իմ փարթէնօփէ : Alecto . իմ Էլէքթոն : Caeno . իմ
 Չելէոն : և այլք անուանք Թէ անուհեաց, Թէ մուսայց, Թէ
 աւէժահարսից, Թէ Լիրէնէից : և Թէ բալէից :

Ըստ այսոցիկ են անուանք հասարակք, որք իդաց միայն պատ-
 կանին, որպէս . Mulier . իմ կին : Equa . իմ սարակ : Obstetrix .
 իմ մանկաբարձ : Nutrix . իմ դայեակ : և այլք :

Էրրորդ դիտելի է, զի համայնք անուանք, որոց առադրին
 ածականք չէզոքականք, են չէզոքականք : որպէս . Animal
 Prouidum . իմ կենդանի նախատեսու . Lignum ficcum . իմ
 փայտ

փայտ չոր : Bonum certamen . ՚՛մ բարւոր մարտ : Եայլք :
 Էփեսոսի է չորորդ , զի համայնք անուանք , որք Թէ ար
 ւաց Եթէ հոգսց պատկանին , Են հասարակի սեռի , իրգոն .
 Bos . ՚՛մ պահուէ : Parens . ՚՛մ ծնող : Coniux . ՚՛մ ամուսին : Cu
 stos . ՚՛մ պահապան : Præles . ՚՛մ նախագահ : Obses . ՚՛մ պա
 տանդ : Affinis . ՚՛մ խնամի : Vates . ՚՛մ գուշակ : Municeps ,
 ՚՛մ ասպհարկ : Fortis . ՚՛մ ուժեղ : Hostis . ՚՛մ Դստիս : Antistes ,
 ՚՛մ առաջնորդ : Iuuenis . ՚՛մ տղայ : Patruelis . ՚՛մ հօրեղբայր ,
 և հօրաբոյր : Infans . ՚՛մ երախտայ : Miles . ՚՛մ զինուոր : Ciues .
 ՚՛մ բաղաբացի : Cliens . ՚՛մ սպաստան : Sacerdos . ՚՛մ բահա
 նայ : Comes . ՚՛մ ընկեր : Canis . ՚՛մ շուն : Dux . ՚՛մ դուքս : Sus .
 ՚՛մ խոզ , և խեղ : Auctor . ՚՛մ հեղինակ , և այլք :

Էփեսոսի է հինկերորդ զի համայնք անուանք , որք արուաց ,
 և հոգսց , և զէզորաց պատկանին , Են ամենայնի սեռի : իրգոն .
 Fœlix . ՚՛մ երջանիկ : Discolor . ՚՛մ խայտ : Hebes . ՚՛մ գուլ : Ne
 quam . ՚՛մ վատաշուէր : Decem . ՚՛մ տասն : Եայլք բազումք ,
 պոնեա՛ի ի յեղականում Թուող որք ԵԵԹին ամի սեռի , քզի՛ ի յոգնա
 կանաւմ չէ զորականք նոցին , ոչ արկանին՝ ի կեր : զոր օրինակ :
 Degener . ՚՛մ յոռի : Defes . ՚՛մ պղերդ : Memor . ՚՛մ յիշու : Ales .
 ՚՛մ Թոււոր : Præpes . ՚՛մ բարձրաԹուիչ : Teres . ՚՛մ Լորեկ :
 Par . որ է՛ զոյգ : Եայլք :

Էփեսոսի է վեցերորդ , զի անուանք շմոտոց , լերանց , և
 զետոց արահանք Են , իրգոն , Ianuarius . ՚՛մ յունվար : Aprilis .
 ՚՛մ ասպրիլ : September . ՚՛մ սեպտեմբեր , և այլքն :

Alpes . ՚՛մ շլիփէս : Albanus . ՚՛մ շլպան : Helicon . ՚՛մ
 Հէլեոն . Athos . ՚՛մ շլթոս : Եայլք :

Euphrates . ՚՛մ Էփրատ : Nilus . ՚՛մ Նեղոս : Tyberis . ՚՛մ
 Լորեկեր : Rhodanus . ՚՛մ Դոստան : Եայլք :

Էփեսոսի է եօթներորդ , զի անուանք յատուկք կղզեաց ,
 դաւա

գաւառաց, բարաբաց, Կաւուց, Կրականք են, Իրգոն, Rhodus . յի՛ Բոսէս : Cyprus . յի՛ Լիւիթոս . Melita . յի՛ Էկէրտակոս : Creta . յի՛ Լրիտեոս, Կայլը :

Aethiopia . յի՛ Էթովպիա : Syria . յի՛ ասորեստան : Armenia յի՛ Հայաստան : India . յի՛ Հաստան, Կայլը : Roma . որ է՛ Հռոմ : Saguntus . յի՛ Լակունթոս : Կայլը : Argo . որ է՛ Էրկոն : Centaurus . յի՛ Չենթաւրոս : Pilsiris . որ է՛ փիսթրիս : Կայլը : ըստ այսոցիկ են Կանուանք բանաստեղծութեց, Իրգոն, Aeneis . որ է՛ Էնէիս : Illias . որ է՛ Իլլիաս : Eunuchus . որ է՛ Էւնուքոս . Կայլը :

Բիտեղի է ու Թերորդ, զի անուանք ծառուց են Եգականք, Իրգոն, Ficus . որ է՛ Թղենի : Malus . որ է՛ Խնձորենի : Pyrus . որ է՛ Գրանձենի : Amygdalus . որ է՛ Կշենի : Կայլը : Բացառոցին սա կայս Իսոցուանց Էւնուանք ոմանք, որպիսիք են, Oleaster . որ է՛ վայրի ձիթենի : Pinaster . որ է՛ վայրի բեղենի, Կայլը ոմանք :

Բիտեղի է Խնձերորդ, զի անուանք որք յոգնականապէս միայն հարովն, Եթէ Եգերեցին Ի A . են չէ զորականք, Իրգոն Arma . որ է՛ զէնք : Biblia . որ է՛ Խձաշուանց, Կայլը :

Իսկ Եթէ Եգերեցին Ի Լ . են արականք, Իրգոն, Liberi . որ է՛ աղատք, որէ որդիք, Կայլը :

Էւստուստ հաւաքեալ զանուանս ոմանս, զարտահետոզս . Իբնաւ ից վերորդ բեցելոցն, բանզի անուանք այսորիկ բաղաբաց, Ecbatana . որ է՛ Տեբալթան : Susa . որ է՛ Սուսա : Baetra . որ է՛ Պակթրան : են չէ զորականք :

Նմանապէս անուանք այսորիկ յատուկք բանաստեղծութեց, Bucolica . որ է՛ Պուբօլիքա : Georgica . որ է՛ Ճօրճիքա, են չէ զորականք :

Իսկ անուանք այսորիկ բաղաբաց, Philippi . որ է՛ փիլիպպի : Puteoli . որ է՛ փուտէօլէ : Treuiri . որ է՛ Թրէվիրի, են արականք :

Է Կիտեա՛ւ և զայս , զի անուանք տառից լատինականաց են ,
 չէզոքականք , որդոն , hoc A . hoc B . hoc D . և այլն :

ԷՂԼ Գիտելի է այս , զի մինչ մասունք բանին առնանին
 ըստ ձայնի և ոչ ըստ նշանակութեան են չէզոքականք , որդոն ;
 Lux est monosyllabum . քի լոյսն է՛ միավանկ . և այլն :

Տաղապս ԼԷՏԵՐԱՆՈՒՆԳ , որք
 ձանաչին ՚ի վախճանականաց տառից :

A .

ԷՂնուանք եղբրեցեալք ՚ի A . Եթէ պատկանին առ առաջին
 հորովունս , ըստ մեծ-ի մասին են իդականք , որդոն , Doctrina .
 քի վարդապետութի : Scientia . քի գիտութի : Anima . քի հո
 գի , Persona . քի անձն և այլք բաղուք : և սակաւք տևանք են ա
 ջականք որդոն , Cometa . քի գիսաւոր : Planeta . քի մոլորակ :
 Mammona . քի մանոսայ : Adria . քի ԷՂտրեական ծով , և այլք :
 ԷՂուկ Եթէ պատկանոցին առ երրորդ հորովունս են չէզոքա
 կանք , որդոն . Stigma . քի սպի : Toreuma . քի ձախրագործ :
 Pascha . քի զատիկ : Բայց յետինս այս երբեմն պատկանի առ
 առաջին հորովունս :

E .

ԷՂնուանք եղբրեցեալք ՚ի E . Եթէ են լատինականք , են
 չէզոքականք , որդոն Mare . քի ծով : Cubile . քի մահիճ : Se
 dile . քի Եթոս : Alueare . քի փեթակ , և այլք :
 ԷՂուկ Եթէ են յունականք , են իդականք , որդոն . Physicè . քի
 բնաբանութի : Grammaticè . քի քերականութի , և այլք :
 Բացառոցին սակայն Cate . քի կէտ : Tempe . քի դբօսանուտ ,
 քի չէզոքականք են , զի են Եթով յոգնականք , ըստ այսոցիկ է
 ևս

և ս Mille. իմ հազար, որոյ յոգնականն լինի Millia. իմ հազարք :
Millium . իմ հազարաց, Millibus . իմ առ հազարս : Բայց Թե
Mille . առնանիցն ան-ականասպէս, յայնժամ է ինքն յոգնականն,
և ամի սեռի :

I. և O .

Ղնուանք որք եղերին 'ի I . Եւ չէզոքականք, որդոն . Gum-
mi. իմ խիժ : Sinapi իմ մանանեխ , և այլք :

Իսկ որք եղերին 'ի O . արականք Եւ , որդոն . Tyro . իմ համ
բակ : Myoparo . իմ Լիոփորոն : Vnio . իմ մարգարտահատ :
Stellio . իմ մորմ : Ligo . իմ Բրիչ :

Ղնուանք բացածականք եղերեցեալք 'ի Io . Եւ իգականք ,
որդոն . Oratio . իմ բան : Lectio . իմ ընթերցում , ըստ այսո
ցիկ է և ս Talio . իմ պատժայն , և այլք :

Բացառոցին սակայն 'իկանոնէ արականացն , անուանք
այսորիկ , Dulcedo . իմ բաղդուԹի : Propago . իմ սերունդ :
Testudo . իմ կերևայ , և այլք ոմանք որք իգականք Եւ :

Բայց Harpago . իմ բաշակ , Vdo . իմ ստին : Cudo . իմ Թա
սակ , Gardo . իմ ձխնի , և այլք ոմանք արականք Եւ :

Ղնուանք որք եղերին 'ի V . չէզոքականք Եւ , որդոն . Veru .
իմ շամիուք , Tonitru . իմ որոտ : որև երբեմն ասի . hic Toni-
trus , huius Tonitrus . և երբեմն , hoc Tonitruum , huius
Tonitruui .

C. D. L. T .

Ղնուանք որք եղերին 'ի C. D. L. T . չէզոքականք Եւ
որդոն . Lac . իմ կաթն : Id . իմ այն , Tribunal . իմ ստեան :
Caput . իմ գլուխ , Sinciput . իմ գաղտ , Occiput . իմ կատա :
Բացառոցին սակայն 'իկանոնէ յայսմանէ , Mugil . իմ գլխ

Sal .

Sal . յի աղ , Sol . յի արեգակն , որք արականք են : Բայց Sal . երբեմն իկիտ արկանսի երբև զչէզորական : Այսպէս ևս Hal-
lee . յի սարտէլ , է՛ չէզորական : Բայց Alex . յի աշամուր , է՛
իգական :

Vm .

Անուանք որք եղերին ՚ի Vm են չէզորականք , որդոն , Ce-
lum . յի երկին , Trophæum . յի խրատուտակ , Solium . յի
գահ : Ընդ այսու կանոնիւ գոն անուանք ոմանք արուաց և ի
գաց հասարակք , որք չէզորականք են , որդոն . Mancipium .
յի ստրուկ : Iumentum . յի գրաստ , և այլք :

Էրն ևս անուանք քաղաքաց , որպիսիք են , Byrrhachium .
յի Պիրոսք , Byzantium . յի Բուզանդիա , Saguntum . յի
Ասիուսդ , և այլ բազումք , որք չէզորականք են :

Այլև գոն անուանք գետոյ , որպիսիք են Rhenum . յի
Ռէնէն , Metaurum . յի Աէթաւրոն , և այլք , որք չէզորա-
կանք են , էթէ ենթիմանիցն ընդ սոսա և Flumen . ապա էթ ոչ
բարուր է՛ ասել , Rhenus . և Metaurus :

Թուեա ևս ընդ սոսա զանուեն այս ծառոյ ուրուք , Bu-
xum . յի տոսախ , որք չէզորական :

Բացառոցին սակայն անուանք յատուկք արանց , որդոն .
Dinacium . յի տինաք . Pænium յի փէսիմոն , որք են արականք

Այսպէս ևս անուանք յատուկք կանանց , որդոն Phanium :
յի Fani . Eustochium : յի Էւսթաք , Glycerium . յի Լիլի-
չէրոն , և այլք որք իգականք են :

An . In . On .

Անուանք եղերեցեալք ՚ի An . In . On . արականք են ,
որդոն , Pæan . յի ներբող , Delphin . յի դլփին , Agon . յի
յի

յի՛ Էջիոն : Բացառոցին սահայն՝ իկանոնէ՛ , այսմանէ անուանք այսոցելի , Sindon . յի՛ պատան , Aëdon . յի՛ լուսինեակ հաւն , և Alcyon . յի՛ ծոված-հաւն , որք են եղականք :

Բացառոցին ևս՝ իկանոնէ՛ յայսմանէ , Ilion . յի՛ խիոն բաղաք , Pelion . յի՛ փէլիոն լեառն , որք են չէզոքականք , քան զի առ լաթենացիս եզերին՝ ի um . իրգոն . Ilium . Pelium . և ևս երկրորդի հորովման : Դուստի Բացառոցին ևս՝ իշաւղէ անուանց լերանց և բաղաքաց :

En .

Էջուանք որք եզերին՝ ի En . չէզոքականք են , իրգոն . Car-
men . յի՛ տաղ , Lumen . յի՛ լոյս , Germen . յի՛ բեր , Vimen .
յի՛ ուռ : Բացառոցին սահայն՝ իսոցունց , Atagen . յի՛ Էջիւ
կէն հաւն : Pecten . յի՛ սանտր , զի են արականք , ըստ այսոցելի
են ևս Ren . յի՛ երեկամ , Splen . կամ Lien . յի՛ մայմաղ , որք են
արականք : սյլէ . Hymen . յի՛ Հիմնիկ , որէ մծ հարսանեաց :

Ar .

Էջուանք որք եզերին՝ ի Ar . չէզոքականք են , իրգոն . Cal-
car . յի՛ մտրակ , Iubar . յի՛ ճաճանչ , Puluinar . յի՛ երեսբարձ ,
Par . յի՛ զոյգ , Nectar . յի՛ նեքթար , որէ գինի դիւցաղնական ,
Par . յի՛ մտռինձ , կամ ձաւար : Բայց Par , մինչ ածականա
պէս առնանի , է՛ մամի սեռի , ուր և բաղադրու թիքսորին , իրգոն .
Compar . յի՛ համազոյգ , Dispar . յի՛ տարազոյգ :

Er .

Էջուանք որք եզերին՝ ի Er . են արականք , իրգոն . Carcer .
յի՛ բանտ , Imber . յի՛ անձրև , Agger . յի՛ դեղ , Vesper . յի՛
երեկոյ , Cucumer . կամ Cucumis . յի՛ վարուն , Later . յի՛ ա
ղիւս ,

դիւս, Affer. որ է՝ տախտակ : Բացառոցին սակայն՝ խոցուց, Cicer. իմ սիսեռն, Ver. որ է՝ դարուս, Cadauer. իմ դե, Vber. իմ ծեծ, Verber. իմ ձաղան, Tuber. որ է՝ գետնատկոց, Piper. որ է՝ քիքուլ, Papauer. իմ բաբեր ծաղիկն, որք են չէզոքականի սեռի :

Or.

Էջուուանք որք եղերին՝ ի Or. արականք են, իրգոն . Honor. իմ պատիւ, Decor. իմ վայելչութի, Labor. որ է՝ աշխատ . Maior. որ է՝ տիրութի : Բացառոցին սակայն՝ խոցուց, Cor. իմ սիրտ, Ador. որ է՝ զանկ, Aequor. իմ հանդայտ, որք չէ զոքականք են : Բուկ Arbor. որ է՝ ծառ, է՝ իգական :

Vr.

Էջուուանք որք եղերին՝ ի Vr. են չէզոքականք, իրգոն, Fulgur. իմ կայծակ : Murmur. իմ արտուածի : Sulphur. իմ ծծումբ, Guttur. իմ որկոր և այլք : Բացառոցին սակայն՝ խոցանէ ևր ևք, իմ Furfur. իմ Թեփ, Vultur իմ ցին, Turtur, իմ տատրակ, որք արականք են :

As.

Էջուուանք եղերեցեալք՝ ի As. են իգականք, իրգոն Lampas. իմ դամբար, Tempestas. իմ ալեկոծութի, Caritas. իմ սով : Բացառոցին սակայն՝ խոցուց ևր ևք, իրգոն . Vas. իմ անօթ, Fas. որ է՝ պատեհ, Nefas. իմ անպատեհ, որք չէզոքականք են : Բացառոցին ևս, Elephas. իմ փեղ, Adamas. որ է՝ Էլմաստ : As. իմ ստակ, Vas, Vadis որ է՝ երակշիս, որք արականք են : Էլյսպէս իմաւս զբաւս անուանս առաջնոց հոլովմանս, որք եղերին՝ ի As. զն են արականք :

Es.

Ղնուանք որք եղերին 'ի Es. Եւ իգականք , որդոն . Com-
 pes . իմ սանակապ : Moles իմ զանԹ , Proles . իմ զաւակ , Vul-
 pes . իմ աղվէս , Rupes , իմ ասպառաժ , Sedes . իմ աԹոռ , Se-
 ges . իմ հասկ : Բացառոցին սակայն 'իսոցունց , Limes . իմ
 սահրատ , Fomes . իմ արէԹ , Trames . իմ շաւիղ , կամ հետի :
 Termes . մերկոստ , կամ ցախ : Gurges . իմ պտոյտ : Poples-
 իմ կրաջիլ , Cespes , իմ ձիմ , Vepres . իմ տատասկ , Stirpes .
 իմ բուս : Meridies . իմ միջօրէ , Paries . իմ պատ , կամ որմն :
 Pes . իմ սան , որք ամենեքեան Եւ արականք :

Ըստ այսոցիկ Եւ և ս արականք անուանք առաջնոյ կամ եր-
 րորդի հորովմանն , որդոն . Sophistes . իմ իմաստակ , Pfalltes .
 իմ սաղմոսերգու , Labes . իմ խորափոյտ , Tapes . իմ խալի :
 Magnes . իմ անդամանդ : Բայց Hippomanes , Panaces . և
 Cacoethes . չէ զորականք Եւ :

Is.

Ղնուանք եղերեցեալք 'ի Is. Եւ իգականք , որդոն . Cassis.
 իմ սաղազարտ : Clavis . իմ բանալի , Basis . իմ խարիսխ , Cra-
 tis . իմ սաբար , կամ տափան , Restis . իմ պարան , և այլք :

Բացառոցին սակայն Postis . իմ սեամն : Aqualis . իմ ջրա-
 ման , Anguis իմ օձ , Vectis . իմ նիդ , Callis . իմ ուղի , Ensis .
 իմ Թուր , Glis . իմ առնէտ , Lapis . իմ քար , Follis . իմ փուքս ,
 Vnguis . իմ եղունկն , Axis . իմ սոնակ , Amnis . իմ գետ ,
 Mugilis . իմ զլխան ձուկն , որք ամենեքեան Եւ արականք :

Ըստ այսոցիկ Եւ և ս , Orbis . իմ ոլորտ , Fustis . իմ բեր ,
 Torris . իմ խանձուր , Vomis . իմ խոփ , Fascis . իմ խուրձ ,
 Cenchris . Կէնդրէս օձն , որք ամենեքեան արականք Եւ : Բայց

Թէ Cenchrus . նշանակէ զգէնդրէս Թռչունն , է ի գահան :

Վարականք են ևս եղբրեցեալք 'ի Nis . իրգոն . Cinis . իմ մոխիր , Panis . իմ հաց , Funis . իմ շտան , Finis . իմ վախճան , և այլք :

Վարականք են ևս բաղադրեցեալք 'ի յանուանեն As . իմ ստակ , իրգոն . Decussis . իմ տասնոց , Vicessis . իմ քսանոց , Tricessis . իմ երեսնոց , Centuffis . իմ հարիւրանոց :

Os .

Վնուանք եղբրեցեալք 'ի Os . են արականք , իրգոն . Ros . իմ ցօղ , Flos . իմ ծաղիկ , և այլք : Բայառոցին սահայն 'ի սոցունց , Dos . իմ օսիտ , Cos . իմ լեսան , Arbos . իմ ծառ , որք են իգականք : Իսկ Melos . իմ մեղեդի , Os . իմ բերան : Os իմ ոսկոխ , Chaos իմ վրդով , այլև Argos , իմ վերկուղ բաղադր : Epos . իմ յեպոս , որ է բանաստեղծութի հակայական , են չէզոքականք :

Vs .

Վնուանք եղբրեցեալք 'ի Vs . է Թէ իցեն Երկրորդի , կամ չորրորդի հոլովմանն , են արականք , իրգոն . Triumphus , իմ խրահոցս : Gladius . իմ սուր , Vifus . իմ տեսութի , Aspectus : իմ հայեցուած , Specus . իմ յայր , Vultus . իմ դէմ , Dumus . իմ փուշ : Pampinus . իմ ընձիւղ , Intubus . իմ զչարուծի : Վսի ևս Intubum . Բայց է չէզոքականի սեռի : Բայառոցին սահայն 'ի սոցունց , Porticus . իմ սրահ : Vannus . իմ խորբալ , Alaus . իմ որովայն : Colus . իմ բոգն : Carbasus . իմ կերպաս : Ficus . իմ Թղնի : Ficus . իմ Թուղ , որք ամենեքեան են իգականք : Բայց Ficus . մինչ նշանակէ զԹղակցաւն , է արական :

Ըստ այսոցիկ են ևս Humus . իմ հող , Manus , իմ ձեռն , Idus .

Idus . յի՛ ինչոս : Tribus . յի՛ ցեղ : Domus . յի՛ տուն , որք ամե
նեքեան են իգականք :

Էտկ որք իտուանց գաղափարէն Os . փոխարկեցեալք են
'ի Vs . մասամբ իւր արականք են , սրգոն . Prologus . յի՛
կանխասաց : Paradifus . յի՛ գրախոս : Isthmus . յի՛ անջրայետ :
Smaragdus . յի՛ զմրուխոս : Dialogus . յի՛ տրամախոս : Stilus .
յի՛ ոճ , կամ լեզուակ : Էտկ մասամբ իւր իգականք են , սրգոն
Synodus . յի՛ Լիւնոթոս : Diphthongus . յի՛ երկբարբառ :
Eretnus . յի՛ անապատ : Periodus . յի՛ սարբերութի : Papy-
rus . յի՛ Թուղթ : Pharus . քարուս , յի՛ ստարակն շէշէքսան
Թրեոյ : Crytallus . յի՛ բերեղ : Nardus . յի՛ նարոս : Iecy-
thu s . յի՛ ձիթաման : Abyssus . յի՛ անդունդ : Էրոն ևս երկու
անուանք չէ զորականք , սրգոն . Virus . յի՛ Թոյն : Pelagus .
յի՛ բերձան , որև կարծի զոլ արական :

Բայց Եթէ իցեն երրորդի հոլովմանն , են չէ զորականք , սր
գոն . Pecus . յի՛ էրէ : Nemus . յի՛ անտառ : Vulnus . յի՛ վէր :
Vlcus . յի՛ խոց : Funus . յի՛ սուգ , և սյլք : Բացառոցին սակայն
'իկանոնէ յայմանէ , Lepus . յի՛ նսպաստակ : Mus . յի՛ մուկն :
Tripus . յի՛ եռաբեաց , որք արականք են :

Բացառոցին ևս , Pecus , pecudis . յի՛ անասուն , կամ խաչն :
Subfcus յի՛ սեպ : Incus . յի՛ սուլ : Salus . յի՛ կեցութի : Virtus .
յի՛ զօրութի : Seruitus . յի՛ ծառայութի : Iuuentus . յի՛ ման
կութի : Senectus . յի՛ ծերութի , որք իգականք են :

Æs . Aus . Bs . Ms . Ns . Ps , Rs .

Շնորհանք եղերեցեալք 'ի Æs . են չէ զորականք , սրգոն Æs .
յի՛ պղինձ , և սյլք : Էղերեցեալք 'ի Aus . իգականք են , սրգոն
Laus . յի՛ գոլութի : Fraus . յի՛ դաւ , և սյլք : Էղեր եցեալք 'ի

Bs. Ms. Ns. Ps. Rs. *Իգականք են, ըրգոն*. Trabs. *Յի գերան*
 Hyems. *Յի ձմեռն* : Frons, frontis. *Յի ծակատ* : Frons, fron-
 dis. *Յի տերւ* : Adeps. *Յի ծարս* : Cors. *Յի բակ* : Pars. *Յի մասն* :
 Բացառոցին սակայն յայսցանէ . Rudens. *Յի պարսն* : Fons .
 Յի աղբիւր : Pons . *Յի կամուրջ* : Dens . *Յի ստամ* : Chalybs .
 Յի պողպատ : Triens . *Յի երբեակ* : Quadrans . *Յի բառեակ* :
 Էւ ալլ բնասունք, Affis . *որ է սաակի, ըրգոն*. Sextans . *Յի վե-*
ցեակ : Dodrans . *որ է եռամասնեակ* : Dextans . *Յի տեքամաս-*
նեակ : Seps. *որ է լուրտ*. օձ իմն, որք ամենեքեան են արականք :
 Էձյսպէս ևս երկվանկենիք որք եղերին ՚ի Ps. *ըրգոն* . Hidrops.
որ է ջրգողութի, են արականք : Բացառոցի սակայն . Forceps.
որ է աղջան, որէ իգական :

X.

Էձսուանք եղերեցեալք ՚ի X . են իգականք , ըրգոն . Pax .
որ է խաղաղութի : Fax . ջահ : Fandix . *Յի ջառ, կամ տեռն* :
 Perdix . *որ է հարհաւ* : Celox. *Յի վազակնաւ* : Coxendix. *որ է*
ձուռն, և ալլք : Բացառոցին սակայն : Grex . *որ է հօտ* : For-
 nix . *որ է կամար* : Varix . *Յի ուռութակ* : Bombix . *Յի Էձպոշու* :
 Spadix . *որ է Էձբմառուն* : Phœnix . *Յի փիւնիկ, Calix. Յի բա-*
ժակ : ևս Calyx . *որ է կոկոն, կամ կձեպ* : Voluox . *Յի հաղկուղ,*
կենդանի : Quincunx . *որ է հինկունկս* : Յի բաշ հսկից ունկէկցի,
 Septunx . *որ է եօթսունկս, Յի բաշ, կամ, չափ, եօթից ուն*
կէկց : Deunx . *որ է մետասնունկս, որ է բաշ մետասանից ուն*
կէկց : և ալլք :

Էձսուանք երկուց կամ բազմաց վանկից, եղերեցեալք ՚ի Ax.
 կամ ՚ի Ex . են արականք, ըրգոն . Thorax . *որ է Թիկոց* : Li-
 max . *որ է շողրան* : Silex . *որ է կայծահան, կամ գայլախաղ* : Fru-
 tex . *Յի սորատունկ* : Latex . *Յի հեղուկ* : Vertex . *Յի գագաթ* :

Pollex . յի բուռ : Murex . յի կարմար ձուկն : Բացառոցին
 սակայն ՚իսոցունց իգականք ոմանք , որդոն . Fornax . յի փուռն
 Vibex . յի բախիծ , հարոյտ : Alex . յի աղամուր : Supellex .
 յի կահ : Tomex . որ է՛ կուստը , և այլք :

Աստուածս գիտելի է՛ ասիս , զի երբեմն անական անուան
 լինի գոյական , և թէ զգոյականն ենթիմանալոցնս , որդոն . So-
 nipes . որ է՛ հնչաբեաց , որէ անական , ասի արականի սեռի :
 Բանզի Equus . որ է՛ ձի , որէ գոյական և արական , ենթիմանի :
 ալոյսիս , Oriens . յի արեւել : Occidens , արեւմուտ , որէ ևն
 անականք , ասին արականք , բանզի : Sol . որ է՛ արեգակն , որէ
 գոյական և արական , ենթիմանի : Ըստ ալոյսի Natalis . որ է՛
 ծննդական , որէ անական , ասի արական , բանզի Dies . յի օր ,
 որէ գոյական և արական ենթիմանի : Էտի Profluens . յի հո-
 սանուտ , որէ անական , ասի իգականի սեռի , բանզի Aqua .
 որ է՛ ջուր , որէ գոյական , և իգական , ենթիմանի : ալոյսիս և
 զայլն իմն :

Էրիտելի երկրորդ , զի անուանց ոմանք երբեմն ևն արա-
 կանք և երբեմն իգականք , որդոն . Limax . որ է՛ շողոտն : Tor-
 ques . որ է՛ մանեակ : Phasellus . յի գայեակ : Scrobs . յի փոս ,
 կամ խորխորատ : Corbis . յի բոց : Grossus . յի գոր : Adeps .
 յի ձրագու : Atomus . յի հիւլէ : Finis . յի վախճան : Rubus .
 որ է՛ մորենի : և այլք բազումք :

Էրիտելի է երրորդ , զի անուանց ոմանք մտով և նոյնով յօ-
 գիւ , և զի երբաւորութիւն առննեւին արականաց և իգական-
 աց , և կոչին սեռիւ անորիցք , որդոն . Hic Lepus . յի նապաս-
 տակ : Elephas . որ է՛ փիղ : Piscis . յի ձուկն : Mus . որ է՛ մուկն :
 Coruus . որ է՛ ագուա : Vultur . յի ցին : Turtur . որ է՛ տատրակի :
 Passer . որ է՛ ճնճուկ , կամ ճնճուղ : Anser . յի սագ : Pavo . որ է՛
 սիրամարգ : Turdus . որ է սարեկ : և այլք բազումք :

Գլուխ Չորրորդ.

Տաղապս Հորվմանց Անուանց :

Միլովմուսը անուանց են հինկ, որոց առաջնոյն է զա-
կան սեռականն է զերի 'ի Ձ. իսկ յոգնական սեռա-
անն 'ի arum .

Օրինակ :

Եզրականապէս :

- Ան . hæc Musa , որ է՝ Անուզայ :
 Ան . huius Musæ , որ է՝ Անուզայի :
 ԱՌԲ . huic Musæ , որ է՝ Անուզայի, և՛ ցնուզայ :
 Հայ . hanc Musam , որ է՝ զԱնուզայ :
 Կոչ . ò Musa , որ է՝ ով Անուզայ :
 Բաց . à Musæ , որ է՝ ի Անուզայի :

Տողնականապէս .

- Ան . hæ Musæ , որ է՝ Անուզայք :
 Ան . harum Musarum , որ է՝ Անուզայից :
 ԱՌԲ . his Musis , որ է՝ Անուզայից, և՛ ցնուզայս :
 Հա . has Musas , որ է՝ զԱնուզայս :
 Կո . ò Musæ . որ է՝ ով Անուզայք :
 Բա . à Musis , որ է՝ ի Անուզայից :

Ընդ այսու հորվմամբ պարբերականն անուանք բազումք ,
 Թէ գոյականք և Թէ անականք , որք 'ի յեզրականում Թւող են
 զերին 'ի A . Բայց ոմանք են իգականք , որքոն . Regina , որ է՝
 Թագուհի : Doctrina , իմ սուսումն : Schola , իմ դպրոց : Disci-
 plina ,

plina, յի՛ խրատ Natura, յի՛ բուռԹի: Persona, յի՛ անձն :
Scientia, որ է՛ գիտութի. և այլք :

Էլ յլք Եւ արահանք, նորոն՝ Auriga, յի՛ կառաւար : Turca,
յի՛ Թուրք : Perfa, յի՛ պարսիկ : Nauta, յի՛ նաւաւար : Pi-
rata, յի՛ ծովսդակ : Propheta, յի՛ մարգարէ : Papa, յի՛ փափ :
Scriba, յի՛ գրագիր : Bibliopola, յի՛ դրքածակ : Pharmaco-
pola, յի՛ դեղածակ : Parricida, որ է՛ հայրասպան . և այլք :

Էտկ այլք ոմանք Եւ հասարակը նորոն . Coniua, յի՛ խրատ
ձանակից : Incola, յի՛ բնակ : Indigena, յի՛ տեղացի : Alien-
igena, յի՛ այլաբնակ : Siluicola, յի՛ անտառաբնակ : Christico-
la, որ է՛ բնապաշտ : Cœlicola, յի՛ երկնաբնակ : Aduena,
որ է՛ եկ . և այլք :

Պարունակին ևս ընդ այսու հորովմամբ անուանք յունա-
կանք, որք եղերին՝ ՚ի As. Es. և՛ ՚ի E: ՚ի As, նորոն Lucas, յի՛
Դուկաս : Thomas, որ է՛ Դ-օմաս : Ananias, յի՛ Էշանիա,
և այլք : ՚ի Es. նորոն Anchises, որ է՛ Էշիսիս : Chrises, յի՛ շրի-
սէս : Priamides, որ է՛ փրիամիսէս . և այլք : ՚ի E. նորոն Penelo-
pe, որ է՛ փենելոպիէ : Calliope, յի՛ Կալիոպէ : Circe, յի՛ Չիրսէ :
և այլք : որք ամենքեան հետեւն վերորդեցելոյ օրինակին :

Բայց որք եղերին՝ ՚ի Es. նոցին հայցականն ՚ի յեզականում
Թւող լինի En. կամ Em. իսկ իրջականս և բացառական լինին
E. նորոն Laertes, յի՛ Լայերթէս : Laerten, կամ Laertem, յի՛
դԼայերթէս : ò Laerte, յի՛ ով Լայերթէս : à Laerte, որ է՛ ՚ի Լայ-
երթիսէ :

Էտկ որք եղերին՝ ՚ի E. նոցին սեռականն ՚ի յեզականում
Թւող, լինի Es. հայցականն En. Իրջական և բացառականն
E. նորոն . Circe, յի՛ Չիրսէ : Circes. յի՛ չիրսէի : Circe. յի՛
զիրսէ : ò Circe. որ է՛ ով չիրսէ : à Circe. յի՛ իջիրսէէ :

Ըհրորդի հորովման եղական սեռականն եղերի՛ի Ը.
իսկ յոգնական սեռականն եղերի՛ի Orum :

Օրինակ շրահանաց և իգականաց:

Էղականաց:

շն: hic Dominus. որ է՛ ԼԻէր:

Լե: Domini. որ է՛ ԼԻեռն:

Լր: Domino. որ է՛ ԼԻեռն, և յտէ՛ր:

Հա: Dominum. որ է՛ զԼԻէր:

Կո: ò Domine. որ է՛ ով ԼԻէր:

Բա: à Domino. որ է՛ ի ԼԻեռնէ:

Տօգնականաց:

շն: Domini. որ է՛ ԼԻեռք:

Լե: Dominorum. որ է՛ ԼԻերանց:

Լր: Dominis. որ է՛ ԼԻերանց, յԼԻեր:

Հա: Dominos. որ է՛ զԼԻեռս:

Կո: ò Domini. որ է՛ ով ԼԻեռք:

Բա: à Dominis. որ է՛ ի ԼԻեռք, կամ ի ԼԻերանց:

Ըսդ այսու օրինակաւ պարունակին սնուանք բազումք:
Մրոց ոմանք են արականք, իրգոն . Philosophus, յի՛ ինաս
տասէր: Gladius, յի՛ Թուր: Seruus, յի՛ ծառայ: Ficus, որ է՛
Թուղ: Hircus, յի՛ նոխաղ: Equus, յի՛ ձի: Numerus յի՛, և իւ:
Nuntius, յի՛ նուիրակ: Vir, յի՛ այր: Puer, յի՛ մանուկ: Fa-
ber, յի՛ արուեստագործ: Socer, յի՛ աներ: Satur, յի՛ կուշտ
և այլք:

Ըսկ այլք են իգականք, իրգոն . Laurus, յի՛ դափնի: Pyrus,
որ է՛

որ է՝ անսն՝ Ենի : Cerasus , որ է՝ կեռասենի : Diphthongus , յի՞

կրկբարբառ : Periodus , յի՞ պարբերութի : և այլք :

ԱՄՐ . Այս քաղաքն է : ԱՄՐ . Այս քաղաքն է : ԱՄՐ . Այս քաղաքն է :

Օրինակ . Չէզոքականաց : ՕՐԻՆԱԿ : Չէզոքականաց :

Եզականապէս :

ԱՄՐ . hoc Templum , որ է՝ տաճար :

ԱԵ . Templi , որ է՝ տաճարի :

ԱՄՐ . Templo , որ է՝ տաճարի և՛ հիտաճար :

Հայ . Templum , որ է՝ զտաճար :

Լյո . ò Templum , որ է՝ ո՞վ տաճար :

Բայ . à Templo , որ է՝ ի տաճարէ :

Տողականապէս .

ԱՄՐ . Temples , որ է՝ տաճարք :

ԱԵ . Templorum , որ է՝ տաճարաց :

ԱՄՐ . Temples , որ է՝ տաճարաց , յտաճարս :

Հայ . Temples , որ է՝ զտաճարս :

Լյո . ò Temples , որ է՝ ո՞վ տաճարք :

Բայ . à Temples . որ է՝ ի տաճարաց :

Այս քաղաքն օրինակաւ պարտենակին անուանք բազումք .

որդոն Imperium , յի՞ իշխանութի : Regnum , յի՞ Թագաւորութի :

Caelum . որ է՝ երկին , որ իյոյզականութեւ Թուզ

վարի արականապէս , որդոն Caeli . յի՞ երկինք : Vinum , յի՞ գինի :

Edulium , յի՞ ուտելի : Gremium , յի՞ գոգ . և այլք :

Բայց գիտելի է՛նախ , զի անուանց այսոցիկ չէզոքականաց .

աշխարհականն . Հայցական , և Լյոջականն , են նոյնք իյեր

կաբանչիւրս Թիւս , ըստ որում տեսանի ի յօրինակոջն :

Երկրորդ գիտելի է՛ , զի անուանք յատուկք և մականք :

այսորնկ հողովման եզերեցեալք 'ե Ius . 'հսեաւհանում ունին
 զերկու II : և 'ե հողականում զմի I . որդոն . Caius , ի Բայ
 իոս : Caij , ի Բայիոսի : օ Cai , ի Բայի : Antonius .
 ի Էնտոն : Antonij , ի Էնտոնի : օ Antoni , ի Բայ Էնտոնի
 'ե կանոն է յայսմանէ Բացառոցի Pius . ի փոս : որ 'ըն կոչա
 կանում լինի , օ Pie . ի Բայի փոս :

Էրրորդ դիակն է , զի անունք առաջականք եզերեցեալք
 'ե Ius . 'ըն կոչականում վերջանան 'ե E . որդոն Vicarius , ի
 աԹռակալ : օ Vicarie , ի Բայի աԹռակալ : Contrarius , ի
 հակառակորդ : օ Contrarie . ի Բայի հակառակորդ : 'ե կանոն է
 յայսմանէ Բացառոցի Filius , ի որդի : որ 'ըն կոչականում լինի
 օ Fili , ի Բայի որդի :

Բացառոցին և և երեք այսորնի Fluuius , ի գետ : Agnus ,
 ի գառն : Populus , ի ժողովուրդ , որոց կոչականն երբեմն լի
 նի us . և երբեմն e . որդոն օ Populus , կամ օ Popule . ի Բայի
 ժողովուրդ , և այլն :

Բացառոցին և և երկու այսորնի Deus , ի աստուծ : Lucus ,
 ի մորի , որոց կոչականն միշտ մնա . Vs . որդոն օ Deus , ի Բայի
 աստուծ : օ Locus , ի Բայի մորի . և այլն :

Էրրորդի հողովման եզական սեռականն եզերի 'ե Is . 'ե
 յոգնական սեռականն եզերի 'ե Vm .

Օրինակ արականայ և իգականաց :

Էզականապէս :

ԱՂԵ . hic Sermo , որ է 'խօս :

ԱԼԵ . Sermonis , որ է 'խօսի :

ԱԳՐ . Sermoni , որ է 'խօսն , և 'ե 'խօս :

Σω. Sermones, αρτ' ησούσιν : *σπορματ' ε*

Λη. ò Sermo, αρτ' ησούσιν :

Εω. à Sermone, αρτ' ησούσιν :

Σημειωτέον

εβ. Sermones, αρτ' ησούσιν :

υβ. Sermonum, αρτ' ησούσιν :

υγ. Sermonibus, αρτ' ησούσιν, ε' ησούσιν :

ζα. Sermones, αρτ' ησούσιν :

λη. ò Sermones, αρτ' ησούσιν :

εω. à Sermonibus, αρτ' ησούσιν :

Εκείνη ημερα ορθωσάμενος ημερωσάμενος ανηλάνθη εωρηνε, αρτησιν ησούσιν εν ωρωσάμενος, αρτησιν Pater, ησούσιν : Frater, ησούσιν
ληγεωσιν : Candor, ησούσιν ελερωσάμενος : Cantor, ησούσιν : Carcer, ησούσιν : Imber, ησούσιν : Ordo, ησούσιν : Tyro, ησούσιν
ησούσιν : Ars, ησούσιν :

ησούσιν ησούσιν εν ησούσιν, αρτησιν Mater, ησούσιν : Soror, ησούσιν
ησούσιν : Sordes, ησούσιν : Lectio, ησούσιν : Mellis, ησούσιν
ησούσιν : Grus, ησούσιν : Opinio, ησούσιν : Quies ησούσιν
ησούσιν : Ars, ησούσιν :

Ορθωσάμενος

Ερωσάμενος

εβ. hoc Tempus, αρτ' ερωσάμενος :

υβ. Temporis, αρτ' ερωσάμενος :

υγ. Tempori, αρτ' ερωσάμενος, ε' ερωσάμενος :

ζα. Tempus, αρτ' ερωσάμενος :

λη. ò Tempus, αρτ' ερωσάμενος :

Բա . à Tempore , որ է՝ ՚ի ժամանակէ :

Յորնականապէս :

Ան . Tempora , որ է՝ ժամանակը :

Ան . Temporum , որ է՝ ժամանակաց :

Ար . Temporibus , որ է՝ ժամանակաց , ՚ի ժամանակս :

• Հա . Tempora , որ է՝ զժամանակս :

Լր . ò Tempora , որ է՝ ող ժամանակը :

Բա . à Temporibus , որ է՝ ՚ի ժամանակաց :

Ընդ այսու օրինակաւ պարոշնակին անուանք բազումք , որոնս . Cacumen , որ է՝ ծայր : Accidens , որ է՝ պատահու մն :

Æs . որ է՝ պղինձ : Os , oris , որ է՝ բերան : Os , offis . որ է՝ սկիւր :

Pecus . որ է՝ էրե , Discrimen . որ է՝ տարբերութի . և այլք :

• Երկրակ Հասարակաց :

Էղականապէս :

Ան . hic & hæc Parens . որ է՝ ծնող :

Ան . Parentis . որ է՝ ծնողի :

Ար . Parenti . որ է՝ ծնողի , և ՚ի ծնողի :

Հայ . Parentem . որ է՝ զծնող :

Լր . ò Parens . որ է՝ ող ծնող :

Բա . à Parente . որ է՝ ՚ի ծնողի :

Յորնականապէս :

Ան . Parentes . որ է՝ ծնողք :

Ան . Parentum . որ է՝ ծնողաց :

Ար . Parentibus . որ է՝ ծնողաց , և ՚ի ծնողս :

Հա . Parentes . որ է՝ զծնողս :

Լր .

Կո . ò Parentes . որ է՝ ող ծնողք :

բա . à Parentibus . որ է՝ ի ծնողաց :

Ընդ այսու օրինակաւ պարունակին անդւանք թաղումք :
Որդոն . Adeps , իմ ճարպ : Adolescens . իմ պատանի : Index .
իմ ցանկ : Pulvis , իմ փոշի : Virgo . իմ կոյս : Vates . իմ դուշակի :
Sacerdos . իմ բահունայ : Coniux . իմ զուգակից : Canis . որ է՝
շուն : Custos . իմ պահապան : Heres . իմ ժառանգ : Cuius .
իմ բաղաբացի . և այլք :

Բայց գիտելի է նախ , զի անուանք եղերեցեալք ՚ի Or . և ՚ի
Vs . ըստ մեծ ի մասին լինին ՚ի սեռականութեմ Oris , որդոն . Can-
dor . իմ ճերմակութի : Candoris . իմ ճերմակութե : Pecus .
իմ էրէ : Pecoris . իմ էրէի : և այլք :

Եւ անուանք եղերեցեալք ՚ի Io . ըստ մեծ ի մասին լինին ՚ի
սեռականութեմ Onis . որդոն Opinio , իմ կարծի : Opinionis :
իմ կարծւոյ : Lectio . իմ ընթերցումն : Lectioni . իմ ընթերց
ման : և այլք :

Իսկ անուանք եղերեցեալք ՚ի O . կամ ՚ի En , ըստ մեծ ի
մասին լինին ՚ի սեռականութեմ Inis . որդոն . Ordo . իմ կարգ :
Ordinis . իմ կարգի : Carmen . իմ տաղ : Carminis . իմ տաղի :
և այլք :

Բիտելի է երթորդ , զի սոյն նայլս հորդմունս , այսպէս և
'հայրամիկ չէ զորականքն անփոփոխք մնան ՚ի յանուանականութեմ ,
'ի հայցականութեմ , և ՚ի կոչականութեմ , ընկերկարան չիւրս Թիւս
և ամենեցք ն անուանական յորդականն եղերի ՚ի A . ըստ որում
տեխանն ՚ի յօրինակոջն :

Չորրորդի հոլովման նշանական սեռականն եզերի 'ի us .
իսկ յոգնական սեռականն եզերի 'ի uum .

Օրինակ արականաց և իգականաց :

Էզականապէս :

ԷՉս . hic Sensus . որ է զգայութի :

ԷՆ . Sensus . որ է զգայութի :

ԷՄր . Sensui . որ է զգայութի , և 'ի զգայութի :

Հա . Sensus . որ է զգայութի :

Էր . ò Sensus . որ է 'ի զգայութի :

Էա . à Sensus . որ է 'ի զգայութի :

Տոգնականապէս .

ԷՉս . Sensus . որ է զգայութի :

ԷՆ . Sensus . որ է զգայութի :

ԷՄր . Sensibus . որ է զգայութի , և 'ի զգայութի :

Հա . Sensus . որ է զգայութի :

Էր . ò Sensus . որ է 'ի զգայութի :

Էա . à Sensibus . որ է 'ի զգայութի :

Ընդ այսու օրինակաւ պարունակին քննանք բառուք ,
որոց ոմանք են արականք , որոնք Fructus . իմ պտուղ . Aspec-
tus . իմ հայնցում : Conspectus . իմ դիտում : Gradus .
իմ աստիճան : Gressus . իմ գնաց , Casus . իմ սակում , Audi-
tus . իմ լսողութի , Gustus . իմ ճաշակ , Olfactus . իմ հոտ
ւում , Tactus . իմ շօշափ , Senatus . իմ ծերակոյտ , Presbyte-
us . իմ քահանայութի . և այլք :

Իսկ այլք են իգականք որոնք , Nurus . իմ ուստի , Colus .

Մ[՛] ըոգն, Ficus . Մ[՛] Թղենի, Quercus . Մ[՛] կաշնի, Pinus . Մ[՛]
 բեւեկի, Manus . Մ[՛] ձեռն . և այլք :

Օրինակ Չեզոքականաց .

Էզականացէս .

- աՉս . hoc Genu . որ է՝ ծուռնիս :
 ԱԵ . Genu . որ է՝ ծնկան :
 ԱՄր . Genu . որ է՝ ծնկան , 'ի ծուռնիս :
 Հա . Genu . որ է՝ զծուռնիս :
 Լյո . ò Genu . որ է՝ ով ծուռնիս :
 Բա . à Genu . որ է՝ 'ի ծնկանէ :

Յորականացէս :

- աՉս . Genua . որ է՝ ծնկունք :
 ԱԵ . Genutum . որ է՝ ծնկանց :
 ԱՄր . Genibus . որ է՝ ծնկանց , 'ի ծուռնիս :
 Հա . Genua . որ է՝ զծուռնիս , կամ զծնկունս :
 Լյո . ò Genua . որ է՝ ով ծնկունք :
 Բա . à Genibus . որ է՝ 'ի ծնկանց :

Ըսդ այսու օրինակաւ սրբունակին անուանք ոմանք , որ
 գոն . Veru . որ է՝ շանիուր : Cornu . որ է՝ էղջիւր : Tonitru .
 որ է՝ որոտ : և այլք :

Հինկերորդի հօլովման եզական սեռականն եզերի 'ի Էի
 նոկ յոգնական սեռականն 'ի Erum .

Օրինակ .

Էզականացէս :

աՉս .

- ւշն . Thie hanc hac Dies . որ է՝ օր :
- ւե . Diei . որ է՝ աւուր :
- ւտր . Diei . որ է՝ աւուր , և՛յօր :
- Հայ . Diem . որ է՝ զօր :
- Կոչ . ò Dies . որ է՝ ո՛վ օր :
- Բայ . à Die . որ է՝ ՚ի յօրէ :

Տոբնականապէս .

- ւշն . Dies . որ է՝ աւուր :
- ւե . Dierum . որ է՝ աւուրց :
- ւտր . Diebus . որ է՝ աւուրց յաւուրս :
- Հա . Dies . որ է՝ զաւուրս :
- Կո . ò Dies . որ է՝ ո՛վ աւուրց :
- Բա . à Diebus . որ է՝ ՚ի յաւուրց :

Ընդ այսու Հոլովմամբ պարունակին անուանք այսորիկ .

Res . իմիր : Fides . իմ հաւատ , Spes , իմ յոյս , Species . իմ տեսակ , Facies . իմ երես , Materies . իմ սիււթ , Effigies . իմ սկար , Progenies . իմ սերունդ , Meridies . իմ միջօրէ . և այլք :

Գլուխ Հինկերորդ .

Տաղադս Հոլովմանց շնուանց շնականաց :

Նուանց անականաց երեք են տեսակը որպէս ասացի ՚իվերոյ , ոմանք ՚իսոցանէ ունին զերիս վերջաւորութիս , ոմանք զերկուս , և ոմանք զմի : ւշնօրիկ որք ունին զերիս վերջաւորութիս կրկին են , բանդի այլք ՚իսոցանէ պատկանին առ առաջին և ւշն երկրորդ Հոլովումս : Իսկ այլք պատկանին , առ երրորդն :

Օրինակ այսոցնկ որոց եզահանն պատկանն առ առա
ջն հոլովումն . իսկ արականն և չէզոքա
կանն առ երկորդն :

Եղականապէս :

Ղն . hic Bonus , hæc Bona , hoc Bonum . որ է՝ բարի :

ԼԼ . Boni , Bonæ , Boni . որ է՝ բարւոյ :

ԼԵր . Bono , Bonæ , Bono . որ է՝ բարւոյ , և՛ ի բարի :

Հա . Bonum , Bonam , Bonum . որ է՝ զբարի :

Լյո . ò Bone , Bona , Bonum . որ է՝ ով բարի :

Բա . à Bono , Bona , Bono . որ է՝ ի բարւոյ :

Տոյնականապէս :

Ղն . Boni , Bonæ , Bona . որ է՝ բարիք :

ԼԼ . Bonorum , Bonarum , Bonorum . որ է՝ բարեաց :

ԼԵր . Bonis , Bonis , Bonis . որ է՝ բարեաց , և՛ ի բարիս :

Հա . Bonos , Bonas , Bona . որ է՝ զբարիս :

Լյո . ò Boni , Bonæ , Bona . որ է՝ ով բարիք :

Բա . à Bonis , Bonis , Bonis . որ է՝ ի բարեաց :

Եւր այսու օրինակաւ պարունակին անուանք անականք
բաղումք , որոնք Calidus , Calida , Calidum . որ է՝ ջերմ :
Frigidus , Frigida , Frigidum . որ է՝ ջուրս , Humidus ;
Humida , Humidum . որ է՝ զէճ : Siccus , Sicca , Siccum .
որ է՝ չոր : Malus , Mala , Malum . որ է՝ չափ : Albus ,
Alba , Album . որ է՝ սպիտակ : Pulcher , Pulchra , Pul-
chrum . որ է՝ գեղեցիկ : Sacer , Sacra , Sacrum . որ է՝ սրբա
ղան : Macer , Macra , Macrum . որ է՝ լիար : և այլք :

Ղն . առաջինն ի յերեց այսոցնէ վերջաւ որու թից , որ է ա

բական , հռչովի սոյ Dominus . Երկրորդն սր է կղական , հռչովի սոյ Musa . Բոսկ երրորդն որ է ջնդրական , հռչովի սոյ Templum .

Օրինակ , այնոցիկ որք պատկանին առ երրորդ հռչովունս :

Էզականապէս :

ԱՁն . hic Acer, hæc Acris, hoc Acre . որ է' ԹԹու :

ԱԵ . Acris, Acris, Acris . որ է' ԹԹԼԵ :

ԱՄԲ . Acri, Acri, Acri . որ է' ԹԹԼԵ, և' ի ԹԹու :

Հա . hunc - hanc Acrem, և hoc Acre . որ է' զԹԹու :

Կո . ò Acer, Acris, Acre . որ է' ճՂ ԹԹու :

Բա . ab Acri, Acri, Acri . որ է' ի ԹԹԼԵ :

Տօգնականապէս :

ԱՁն . hi և hæ Acres, և hæc Acris . որ է' ԹԹուք :

ԱԵ . Acrium, Acrium, Acrium . որ է' ԹԹուայ :

ԱՄԲ . Acribus, Acribus, Acribus . ԹԹուայ, ի ԹԹուս :

Հա . hos և has Acres, և hæc Acris . որ է' զԹԹուս :

Կո . Acres, Acres, Acris . որ է' ոՂ ԹԹուք :

Բա . ab Acribus, Acribus, Acribus . որ է' ի ԹԹուայ :

Ընդ այսու օրինակաւ պարունակին անուանոց սակաւք, որ պիտիք Են Hic Celer, hæc Celeris, hoc Celere . յի՛ արայ : hic Equetter, hæc Equettris, hoc Equestre . յի՛ ձիային : hic Saluber, hæc Salubris, hoc Salubre . յի՛ առողջարար : hic Syluester, hæc Syluestris, hoc Syluestre . յի՛ վայրի , անտառային . և այլք ոմանք :

ԸՆԾականք որք ունին զերկուս զերջաւորու Թին Են և ոչ բիկին , զի այլք ի նոցանէ Են գրականք , և այլք բարդականք :

և ամս :

և ամենեքեան հետևես շաւղի երբորդի հորովմանն :

Օրինակ դրականաց :

Էզականապէս :

- շն . hic և hęc Breuis, և hoc Breue . որ է՝ կարճ :
 ԱԵ . Breuis, Breuis . որ է՝ կարճոյ :
 ԱԴր . Breui, Breui . որ է՝ կարճոյ, ՚ի կարճ :
 Հա . hunc և hanc Breuem, և hoc Breue . որ է՝ զկարճ :
 ԼԴո . ò Breuis, և Breue . որ է՝ ո՞վ կարճ :
 Բա . à Breui, Breui . որ է՝ ՚ի կարճոյ :

Տոգնականապէս :

- շն . Breues, և Breuia . որ է կարճք :
 ԱԵ . Breuium, Breuium . որ է՝ կարճոց :
 ԱԴր . Breibus, Breibus . որ է՝ կարճոց, ՚ի կարճս :
 Հա . Breues, և Breuia . որ է՝ զկարճս :
 ԼԴո . ò Breues, և Breuia . որ է՝ ո՞վ կարճք :
 Բա . à Breibus, Breibus . որ է՝ ՚ի կարճոց :
 Ընդ այսու օրինակու պարտականին անուանք բազումք, որ
 քն . hic և hęc Leuis, և hoc Leue . իմ Թեթիւ :
 hic և hęc Grandis, և hoc Grande . իմ մեծ :
 hic և hęc Amabilis, և hoc Amabile . իմ սիրելի :
 hic և hęc Laudabilis, և hoc Laudabile իմ զովելի :
 hic և hęc Omnis, և hoc Omne . իմ ամ :
 hic և hęc Dulcis, և hoc Dulce . իմ բաղք :
 hic և hęc Vtilis, և hoc Vtile . իմ օգտակար . և այլք :

Օրինակ Բաղդատականաց .

Եզականապէս .

- Ան . hic և hęc Breuior, և hoc Breuius . Մի կարճագոյն
 Ան . Breuioris, Breuioris, որ է կարճագունի :
 ԱՄԲ . Breuiori, Breuiori, որ է կարճագունի, կամ 'ի :
 Հա . Breuiorem, Breuius, որ է զկարճագոյն :
 Լր . ò Breuior, և Breuius, որ է ո՞վ կարճագոյն :
 Բա . à Breuiori, կամ Breuiore, որ է 'ի կարճագունի :

Տոգնականապէս :

- Ան . Breuiores, և Breuiora, որ է կարճագոյնք :
 Ան . Breuiorum, Breuiorum, որ է կարճագունից :
 ԱՄԲ . Breuioribus, Breuioribus, որ է կարճագունից, 'ի :
 Հա . Breuiores, և Breuiora, որ է զկարճագոյնս :
 Լր . ò Breuiores, և Breuiora, որ է ո՞վ կարճագոյնք :
 Բա . à Breuioribus, Breuioribus, որ է 'ի կարճագունից :
 Ընդ այսու օրինակաւ պարունակին համայնք բաղդատա-
 կանք, սրգոն . Melior, Melius . որ է բարեգոյն : Leuior,
 Leuius . որ է Թեթեւագոյն : Vtilior, Vtilius . որ է օգտա-
 կարագոյն : և այլք :

Բայց զիտեղի է զի ամենից այսոցիկ ամականաց, Թէ որս
 կանաց և Թէ բաղդատականաց : առաջինն է հասարակի սեռի,
 որ է արական, և երկրորդն է չեղբական :

Օրինակ շնորհանաց , որք ունին զիս վերջաւորութի ,
 և զերես սեռս : և հետեւին շաւղի երրորդի
 հորովմանն :

Եզականապէս :

Ղն . hic և hæc և hoc Fœlix , որ է՝ երջանիկ :

Լե . Fœlicis , որ է՝ երջանիկի :

ԼԴր . Fœlici , որ է՝ երջանիկի , և՝ յերջանիկի :

Հա . Fœlicem , և Fœlix , որ է՝ զերջանիկի :

ԼԿո . ò Fœlix , որ է՝ ով երջանիկի :

Բա . à Fœlice , կամ Fœlici , որ է՝ յերջանիկի :

Տողնականապէս .

Ղն . Fœlices , և Fœlicia , որ է՝ երջանիկիք :

Լե . Fœlicium , որ է՝ երջանիկաց :

ԼԴր . Fœlicibus , որ է՝ երջանիկաց , և՝ յերջանիկս :

Հա . Fœlices , և Fœlicia , որ է՝ զերջանիկս :

ԼԿո . ò Fœlices , և Fœlicia , որ է՝ ով երջանիկիք :

Բա . à Fœlicibus , որ է՝ յերջանիկաց :

Ընդ այսու հորովմամբ սլարունակին անուանք բազումք ,
 և զանազանք , որոնք . Fallax . իմ պատեր : Minax . իմ ահաբ
 հու : Audax . իմ շանդուզն : Pertinax . իմ աստաղարանոց :
 Velox . իմ արագ : Ferox . իմ կորովի : Vetus . իմ հին : Re-
 cens . իմ թարմ : Ingens . իմ անձոռնի : Experts . իմ ամասան :
 Particeps . իմ մասնակից : Diues . իմ փարթամ : Pauper . իմ
 աղքատ : Simplex . իմ պարզ : Duplex . իմ երկպատիկ : Tri-
 plex . իմ բազմապատիկ : Elegans . իմ ընտիր : Par . իմ զո
 Impar . իմ անզոյք : Prudens . իմ խոհեմ : Amans . իմ սիր

Docens . յի՛ ուսուցանող : Legens յի՛ ընթերցող . և այլք :

Յորոգիս Հորովմանց անուանց և Չմիանոնից :

Անուանք անկանոնք են , որք կամ ոչ նմանին այլոց անուանց 'ե'տողիս իւրեանց , կամ մասամբ իւրիչ հա մանձայնին , և մասամբ իւրիչ ասարանայնին 'կոտորուանց :

Օրինակ անուանց սեանց որք 'ըն սևուականում

: ամենեւեմ ասարանայնին յայլոց :

Էղականապէս :

ևՉն . hic Alter , hæc Altera , hoc Alterum . յի՛ միւսն :

ԱԵ . Alterius . որ է՛ միւսոյ : 'սոյն է՛ երկին :

ԱԵԹ . Alteri . որ է՛ միւսոյ , և 'նմիւսն : 'սոյն է՛ երկին :

ևՉն . Alius , Alia , Aliud . որ է՛ այլ :

ԱԵ . Alius . որ է՛ այլոյ : 'սոյն է՛ երկին :

ԱԵԹ . Alij . որ է՛ այլոյ , և յայլ : 'սոյն է՛ երկին :

ևՉն . Solus , Sola , Solum . որ է՛ միայն :

ԱԵ . Solius . որ է՛ միայնոյ , 'սոյն է՛ երկին :

ԱԵԹ . Soli . որ է՛ միայնում , 'սոյն է՛ երկին :

ևՉն . Totus , Tota , Totum . որ է՛ բոլոր :

ԱԵ . Totius . որ է՛ բոլորի , 'սոյն է՛ երկին :

ԱԵԹ . Toti . որ է՛ բոլորի , և 'իցոլոր : 'սոյն է՛ երկին :

ևՉն . Vnus , Vna , Vnum . որ է՛ մի :

ԱԵ . Vnius . որ է՛ միոյ : 'սոյն է՛ երկին :

ԱԵԹ . Vni . որ է՛ միում , և 'իմի : 'սոյն է՛ երկին :

ևՉն . Vllus , Vlla , Vllum . որ է՛ ոք :

ԱԵ . Vllius . ուրաւք : 'սոյն է՛ երկին :

- ԱՊր. Vlli. որ է՝ ոււմեք : նոյն է Երիցն :
- ԼՂն. Nullus, Nulla, Nullum. որ է՝ ոչ ոք :
- ԼԻԵ. Nullus. որ է՝ ոչ ուրեք : նոյն է Երիցն :
- ԱՊր. Nulli. ոչ ումեք : նոյն է Երիցն :
- ԼՂն. Vter, Vtra, Vtrum. որ է՝ ո՞ր յերկուց :
- ԼԻԵ. Vtrius, որ է՝ սյր յերկուց : նոյն է Երիցն :
- ԱՊր. Vtri. որ է՝ ում յերկուց : նոյն է Երիցն :
- ԼՂն. Neuter, Neutra, Neutrum. որ է՝ ոչ ոք յերկուց :
- ԼԻԵ. Neutrius. որ է՝ ոչ ուրեք յերկուց : նոյն է Երիցն :
- ԱՊր. Neutri. որ է՝ ոչ ումեք յերկուց : նոյն է Երիցն :
- ԼՂն. Vterque, Vtraque, Vtrumque. որ է՝ մինն և միւս :
- ԼԻԵ. Vtriusque. որ է՝ միոյ և միւսոյ : նոյն է Երիցն :
- ԱՊր. Vtrique. որ է՝ միում և միւսում : նոյն է Երիցն :
- ԼՂն. Alteruter, Alterutra, Alterutrum. որ է՝ կամ մինն ,
կամ միւսն :
- ԼԻԵ. Alterutrius. զի՞ կամ միոյն, կամ միւսոյն : նոյն է
Երիցն :
- ԱՊր. Alterutri. որ է՝ կամ միում, կամ միւսում : նոյն է
Երիցն :

Ի տի Գաղատայի հոլովք նշանանազոյն , և բնաւ յողովք
կանքն հետեւին շաւղոց անուանցն կանոնաւորաց , բանզի
որք արահանքն են հոլովին ում Dominus . և սրբ իգականքն են
հոլովին ում Musa . իսկ որք չէ զորականքն են հոլովին ում Tem-
plum .

Օրինակ անուանն անկանոնի Domus . իմ տուն , որ
մասամբ իւրի համաձայնի , և մասամբ իւրի տա
րածայնի յայլոց :

Էզրականապէս :

Ձն . hæc Domus . իմ տուն :

Ան . Domi , կամ Domus . իմ տան :

ԱՐ . Domui . իմ տան , և ՚ի տունն :

Հա . Domum . իմ զտունն :

Լր . ò Domus . իմ ո՞վ տունն :

Բա . à Domo . իմ ՚ի տանէ :

Տոգնականապէս :

Ձն . Domus . իմ տունք :

Ան . Domorum , կամ Domuum . իմ տանոց :

ԱՐ . Domibus . իմ տանոց , և ՚ի տունս :

Հայ . Domos , կամ Domus . իմ զտունս :

Լր . ò Domus . իմ ո՞վ տունք :

Բաց . à Domibus . իմ ՚ի տանոց :

Օրինակ անուանն սակասոնի երոգնականի , hi Duo , hæc
Duæ , hæc Duo . իմ երկու :

Տոգնականապէս :

Ձն . Duo , Duæ , Duo . իմ երկու :

Ան . Duorum , Duarum , Duorum . իմ երկուց :

ԱՐ . Duobus ; Duabus , Duobus . իմ երկուց , և յերկուս :

Հա . Duos , Duas , Duo . իմ զերկուս :

Լր .

ԼԿ. ò Duo, Duæ, Duo. իմ նվ երկու :

Բա. à Duobus, Duabus, Duobus. իմ յերկուց :

Օրինակ անուանն անկանոնի և յորդնականի Ambo,
Ambæ, Ambo. այսինքն երկորեան :

Տողնականապէս :

ԼԶ. hi Ambo, hæ Ambæ, hæc Ambo. իմ երկորեան :

ԼԷ. Amborum, Ambarum, Amboram. իմ երկոցունց :

ԼԸ. Ambobus, Ambabus, Ambobus. իմ երկոցունց,
յերկոսեանս :

ԼԹ. Ambos, Ambas, Ambo. իմ զերկոսինս :

ԼՊ. ò Ambo, Ambæ, Ambo. իմ նվ երկորեան :

Բա. ab Ambobus, Ambabus, Ambobus. իմ յերկո
ցունց :

Գլուխ ԷԼԵԵՐՐՐԻ.

Տաղադս Դերանուանցն Հորովմանց :

Ego. ԷՂաղին դէմն :

Երանուանս այս Ego. իմ Էս, որ է՝ նախադաղա
փար, և հասարակ արականաց, և իդականաց, հո
լովի այսպէս :

Եղականապէս :

ԼԿ. Ego. իմ Էս :

ԼԷ. Mei. իմ իմ :

50 Հորդիբ դերանւանց :
ԱՄԲ. Mihi. ՚՛մ ինձ :
Հա. Me. ՚՛մ զիս :
Բա. à Me. ՚՛մ յիսէն :

Յորսականապէս .

աԶն. Nos , ՚՛մ մեք :
ԱԵ. Nostrium , կամ Nostri, ՚՛մ մեր :
ԱՄԲ. Nobis , ՚՛մ մեզ :
Հայ. Nos , ՚՛մ զմեզ :
Բայ. à Nobis , ՚՛մ իմէնզ :

Tu. Էրկրորդ դէմս :

Ի Էրանունս այս Tu . դու , որ է նախադադարաւոր ,
և հասարակ արականաց և իգականաց , հորդիբ այսպէս :

Էզականապէս :

աԶն. Tu, որ է՛ դու :
ԱԵ. Tui, որ է՛ բոյ :
ԱՄԲ. Tibi, որ է՛ բեզ :
Հա. Te, որ է՛ զբեզ :
Էր. ò Tu, որ է՛ ո՛վ դու :
Բա. à Te , որ է՛ իբէն :

Յորնականապէս .

աԶն. Vos , որ է՛ դուք :
ԱԵ. Vestrum , կամ Vestri , որ է՛ ձեր :
ԱՄԲ. Vobis , որ է՛ ձեզ :
Հա. Vos , որ է՛ զձեզ :

Լյո . ò Vos , որ է' ո՞վ դուք :

Բա . à Vobis , որ է' 'ի ձեզ :

Sui . Երբորդ դէմս :

Դերանուանս այս Sui իմ իւրոյ , որ է' նախագաղափար , և հասարակ արականաց և եղականաց , ո՞չ ունի զանուանական հորովն , և զարե փոխանակ և զականի և յոգնականի :

Եզականապէս , և յոգնականապէս :

ԼԵ . Sui , որ է' իւրոյ , և իւրեանց :

ԼՄԲ . Sibi , որ է' իւրում , և իւրեանց , կամ առ իւրեանս :

Հա . Se , որ է' զիւր , և զիւրեանս :

Բա . à Se , որ է' 'յիւրմէ , և 'յիւրեանց :

Meus , Mea , Meum .

Դերանուանք այսորիկ Meus , Mea , Meum . իմ , կամ իմային , և նածանցականք , որոց առաջինն է արական և բերորդն իգական , և երբորդն չէ զոքական : և սպատկանին առ առաջին դէմս :

Եզականապէս :

աՂն . Meus , Mea , Meum . որ է' իմ :

ԼԵ . Mei , Meæ , Mei . որ է' իմոյ :

ԼՄԲ . Meo , Meæ , Meo . որ է' իմում :

Հա . Meum , Meam , Meum . որ է' զիմ :

Լյո . ò Mi , Mea , Meum . որ է' ո՞վ իմ :

Բա . à Meo , Mea , Meo . որ է' 'յիմէ , կամ 'յիմմէ :

Տոգնականապէս :

- Ան . Mei, Meæ, Mea. յի՛ իմք, կամ իմոյք, կամ իմայնոց :
 Լե . Meorum, Mearum, Meorum . որ է՛ իմոց, իմոցս
 ԼՄր . Meis, Meis, Meis . որ է՛ իմոց, և առ իմս :
 Հայ . Meos, Meas, Mea . որ է՛ զիմս :
 Էր . ò Mei, Meæ, Mea . որ է՛ նվ իմք, նվ իմոյք :
 Բա . à Meis, Meis, Meis . որ է՛ յիմոց, կամ յիմոցս :

Tuus, Tua, Tuum .

* Բերանուանք այսորեկ . Tuus, Tua, Tuum . յի՛ քո, ևս
 անանցականք, որոց առաջինն է արական, երկրորդն իգական,
 իսկ երրորդն չէզոքական, և սրատկանին առ երկրորդ դէմն :

Էզականապէս :

- Ան . Tuus, Tua, Tuum . որ է՛ քո :
 Լե . Tui, Tuæ, Tui . որ է՛ քոյոց :
 ԼՄր . Tuo, Tuæ, Tuo . որ է՛ բռնմ :
 Հա . Tuum, Tuam, Tuum . որ է՛ զքո :
 Բա . à Tuo, Tua, Tuo . որ է՛ ՚ի բռնմն :

Տոգնականապէս :

- Ան . Tui, Tuæ, Tua . որ է՛ քոյք :
 Լե . Tuorum, Tuarum, Tuorum . որ է՛ քոյոցս :
 ԼՄր . Tuis, Tuis, Tuis . որ է՛ քոյոց, ՚ի քոյոցս :
 Հա . Tuos, Tuas, Tua . որ է՛ զքոյս :
 Բա . à Tuis, Tuis, Tuis . որ է՛ ՚ի քոյոցս :

Suus, Sua, Suum .

Դերանուանք այսորեկ Suus, Sua, Suum . Ի՞նչ իւր, ևն
ածանցականք, որոց առաջինն է արական, երկրորդն իգական,
և երրորդն չէզոքական : և պատկանին առ երրորդ դէմն :

Եղականապէս :

ւն . Suus, Sua, Suum . որ է՝ իւր :

ԷԵ . Sui, Sua, Sui . որ է՝ իւրոց :

ՄԻ . Suo, Sua, Suo . որ է՝ իւրում :

Հա . Suum, Suam, Suum . որ է՝ զիւր :

Բա . à Suo, Sua, Suo . որ է՝ յիւրմէ :

Տոգնականապէս :

ւն . Sui, Sua, Sua . որ է՝ իւրք :

ԷԵ . Suorum, Suarum, Suorum . որ է՝ իւրոց :

ՄԻ . Suis, Suis, Suis . որ է՝ իւրոց, և յիւրս :

Հա . Suos, Suas, Sua . որ է՝ զիւրս :

Բա . à Suis, Suis, Suis . որ է՝ յիւրոց :

Noster, Nostra, Nostrum .

Դերանուանք այսորեկ Noster, Nostra, Nostrum . Ի՞նչ
մեր, ևն ածանցականք, որոց առաջինն է արական, երկրորդն
իգական, երկրորդն չէզոքական, և պատկանին առ տու
ղին դէմն :

Եղականապէս :

ւն . Noster, Nostra, Nostrum . որ է՝ մեր :

ՆԼ. Nostri, Nostræ, Nostri . որ է՝ մերոյ :

ՄԴ. Nostro, Nostræ, Nostro . որ է՝ մերում :

Հա. Nostrum, Nostram, Nostrum . որ է՝ զմեր :

Կո. ò Noster, Nostra, Nostrum . որ է՝ ո՞վ մեր :

Բա. à Nostro, Nostra, Nostro . որ է՝ ՚ի մերմէ :

Տոգնականապէս :

ՆԼ. Nostri, Nostræ, Nostra . որ է՝ մերք :

ՆԵ. Nostrorum, Nostrarum, Nostrorum . որ է՝ մերոց :

ՄԴ. Nostri, Nostris, Nostris . որ է՝ մերոց, և՛ ՚ի մերս :

Հա. Nostros, Nostras, Nostra . որ է՝ զմերս :

Կո. ò Nostri, Nostræ, Nostra . որ է՝ ո՞վ մերք :

Բա. à Nostri, Nostris, Nostris . որ է՝ ՚ի մերոց :

Vester, Vestra, Vestrum .

Դերանուանք այսորեկ Vester, Vestra, Vestrum . Էս անանցականք, որոց առաջինն է արական, երկրորդն իգական, իսկ երրորդն չէզոքական, և պատկանին առ երկրորդ դէմս :

Էզականապէս :

ՆԼ. Vester, Vestra, Vestrum . որ է՝ ձեր :

ՆԵ. Vestri, Vestræ, Vestri . որ է՝ ձերոց :

ՄԴ. Vestro, Vestræ, Vestro . որ է՝ ձերում :

Հա. Vestrum, Vestram, Vestrum . որ է՝ զձեր :

Բա. à Vestro, Vestra, Vestro . որ է՝ ՚ի ձերմէ :

Տոգնականապէս :

ՆԼ. Vestri, Vestræ, Vestra . որ է՝ ձերք :

- ԱՆ. Vestrorum, Vestrarum, Vestrorum . որ է՝ ձերոց :
 ԱՐ. Vestris, Vestris, Vestris . որ է՝ ձերոց , և՛ ի ձերս :
 Հայ. Vestros, Vestras, Vestra . որ է՝ զձերս :
 Բայ. à Vestris, Vestris, Vestris . որ է՛ ի ձերոց :

Hic և Hæc և Hoc Nostras .

Դերանունս այս Nostras . որ է ամի սեռի , է՛ ստացական ,
 կամ հայրենական , և պատկանի առ առաջին դէմս :

Էզականապէս :

- ԱՂ. hic և hæc և hoc Nostras . որ է՛ մերային :
 ԱՆ. Nostratis . որ է՛ մերայնոց :
 ԱՐ. Nostrati . որ է՛ մերայնուս , և՛ ի մերայինս :
 Հա. hunc և hanc Nostratem , և hoc Nostras . որ է՛
 զմերային :
 Լր. ò Nostras . որ է՛ ո՞վ մերային :
 Բա. à Nostrate . կամ Nostrati . որ է՛ ՚ի մերայնոց :

Տոգնականապէս :

- ԱՂ. hi և hæc Nostrates , և hæc Nostratia . որ է՛ մե-
 րայինք :
 ԱՆ. Nostratium . որ է՛ մերայնոց :
 ԱՐ. Nostratibus . որ է՛ մերայնոց , ՚ի մերայինս :
 Հա. hos և has Nostrates . և hæc Nostratia . որ է՛ զմե-
 րայինս :
 Լր. ò Nostrates . և Nostratia . որ է՛ ո՞վ մերայինք :
 Բա. à Nostratibus . որ է՛ ՚ի մերայնոց :

Vestras .

Դերանունն այս Vestras . որ է նոսի սեռի է ստացական ,
կամ հայրենական , և պատկանի առ երկրորդ դէմն :

Էզականապէս .

Ձն . Vestras . որ է՝ ձերային :

ԼԵ . Vestratis . որ է՝ ձերայնոյ :

ԼԳր . Vestrati . որ է՝ ձերայնուս , և՛ի ձերայինն :

Հա . hunc և hanc Vestratem , և hoc Vestras . որ է՝
ղձերային :

Բա . Vestrate , կամ Vestrati . որ է՝ իձերայնոյ :

Տգնականապէս :

Ձն . hi և hæ Vestrates , և hæc Vestratia . որ է՝ ձերայինք :

ԼԵ . Vestratium . որ է՝ ձերայնոյ :

ԼԳր . Vestratibus . որ է՝ ձերայնոյ , և՛ի ձերայինս :

Հա . hos և has Vestrates , և hæc Vestratia . որ է զձե
րայինս :

Բա . à Vestratibus . որ է՝ իձերայնոյ :

Iste , Ista , Istud .

Դերանունն այստրիկ Iste , Ista , Istud . Ենցուցականք ;
որոց առաջինն է արական , երկրորդն իգական . իսկ երրորդն
չեզոքական , և պատկանին առ մերձուս որ դէմն երկրորդին :

Էզականապէս :

Ձն . Iste , Ista , Istud . որ է՝ այս , կամ այդ : կամ սա :

ԼԵ .

- Լե.** Illius . որ է՝ այսորիկ , կամ այդորիկ :
Մր. Illi . որ է՝ այսմիկ , կամ այդմիկ :
Հա. Istum , Istam , Istud . որ է՝ զայս , կամ զայդ :
Բա. ab Isto , Ista , Isto . որ է՝ յայսմանէ , կամ յայդմանէ :

Տողնականապէս .

- Ղն.** Illi , Ista , Ista . որ է՝ այսորիկ , կամ այդորիկ :
Լե. Istorum , Istarum , Istorum . որ է՝ այսոցիկ , այդոցիկ :
Մր. Illis . որ է՝ այսոցիկ , կամ առայսոսիկ , առայդոսիկ :
Հա. Istos , Ista , Ista . որ է՝ զայսոսիկ , զայդոսիկ :
Բա. ab Istis . որ է՝ յայսցանէ , կամ յայդցանէ :

Is , Ea , Id .

Դերանուանք այսորիկ , Is , Ea , Id . Էն ցուցականք ;
 որոց առաջինն է արական , երկրորդն իգական , և երրորդն
 չէզոքական , և պատկանին առ երրորդ դէմն :

Էզականապէս :

- Ղն.** Is , Ea , Id . որ է՝ այն :
Լե. Eius . որ է՝ այնորիկ :
Մր. Ei . որ է՝ այնմիկ :
Հա. Eum , Eam , Id . որ է՝ զայն :
Բա. Ab eo , Ea , Eo . որ է՝ յայսմանէ :

Տողնականապէս :

- Ղն.** Ii , Ea , Ea . որ է՝ այնորիկ :
Լե. Eorum , Earum , Eorum . որ է՝ այնոցիկ :
Մր. Eis . կամ Iis . որ է՝ այնոցիկ , և առայնոսիկ :

H

Հա .

Հա . Eos, Eas, Ea. որ է զայնոսիկ :

Բա . ab Eis, կամ ab Ijs. որ է ' յայնցանէ :

Ille, Illa, Illud .

Դերանուանք այսորիկ . Ille, Illa, Illud . Են ցուցա-
կանք որոց առաջինն է արական, երկրորդն է իգական, և եր-
րորդն է չէզոքական, և սլատկանին առ երրորդ դէմն :

Եզականապէս .

Ղն . Ille, Illa, Illud. որ է նա :

Լե . Illius. որ է նորա : միէ երիցն :

ԼՊր . Illi. որ է նմա : միէ երիցն :

Հա . Illum, Illam, Illud. որ է զնա :

Բա . ab Illo, Illa, Illo. որ է ' ի նմանէ :

Տողնականապէս :

Ղն . Illi, Illæ, Illa. որ է նորա :

Լե . Illorum, Illarum, Illorum. որ է նոցա :

ԼՊր . Illis, Illis, Illis. որ է նոցա, և առնոսա :

Հա . Illos, Illas, Illa. որ է զնոսա :

Բա . ab Illis, Illis, Illis. որ է ' ի նոցանէ :

Ipsè, Ipsa, Ipsum .

Դերանուանք այսորիկ Ipsè, Ipsa, Ipsum . Են ցուցականք,
որոց առաջինն է արական, երկրորդն է իգական, և երրորդն է
չէզոքական, և սլատկանին հասարակապէս առ երիս դէմն,
բանկի բարեպէս ասի Ego ipse . Իմ ես ինքն : Tu ipse . Ի՞նչ դու-
նքն : Ille ipse . Ի՞նչ նա ինքն :

Եզակա

Եղականապէս :

- Ան . Ipsc , Ipsa , Ipsum . որ է՝ ինքն :
 Լե . Ipsus . որ է՝ ինքեան : նոյն է երիցն :
 Լոր . Ipsi . որ է՝ ինքեան , և յինքն : նոյն է երիցն :
 Հա . Ipsum , Ipsam , Ipsum . որ է՝ զինքն :
 Բա . ab Ipso , Ipsa , Ipso . որ է՝ յինքէսէ :

Տոգնականապէս :

- Ան . Ipsi , Ipsæ , Ipsa . որ է՝ ինքեանք :
 Լե . Ipsorum , Ipsarum , Ipsorum . որ է՝ ինքեանց :
 Լոր . Ipsis , Ipsis , Ipsis . որ է՝ ինքեանց , և յինքեանս :
 Հա . Ipsos , Ipsas , Ipsa . որ է՝ զինքեանս :
 Բա . ab Iphis , Iphis , Iphis . որ է՝ յինքեանց :

Idem , Eadem , Idem .

Իդերանուանք այսորիկ . Idem , Eadem , Idem . Ենցու
 ցականք , որոց առաջինն է արական , երկրորդն է դական , և եր
 ղորդն չէ զըրական , և պատկանին հասարակապէս առերես
 դէմնս , ջան զի կարէ ասիլ . Ego idem . իմ Եսնոյն : Tu idem .
 իմ դունոյն : Ille idem . իմ նա նոյն :

Եղականապէս :

- Ան . Idem , Eadem , Idem . որ է՝ նոյն :
 Լե . Eiusdem . որ է՝ նոյնոյ : միէ երիցն :
 Լոր . Eidem . որ է՝ նոյնոյ , նոյնում ինոյն : միէ երիցն :
 Հա . Eundem , Eandem , Idem . որ է՝ զնոյն :
 Բա . ab Eodem , Eadem , Eodem . որ է՝ ինոյնոյ :

Տոգնականապէս :

- Ան . Ijdem , Eadem , Eadem . որ է՝ նոյնք :
 Աե . Eorundem , Earundem , Eorundem . որ է՝ նոյնոց :
 Ար . Eisdem , կամ Ijdem . որ է՝ նոյնոց , ՚նոյնս :
 Հա . Eosdem , Easdem , Eadem . որ է՝ զնոյնս :
 Բա . ab Eisdem , կամ Ijdem . որ է՝ ՚նոյնոց :

Qui , quæ , quod .

Դերանուանք այսոքեկ . Qui , quæ , quod . Իմ որ , էս յա
 րաբերականք , որոց առաջինն է արական , երկրորդն իգական ,
 իսկ երրորդն չէզոքական : և Հոլովին այսպէս :

Եզականապէս :

- Ան . Qui , quæ , quod . Իմ , որ :
 Աե . Cuius . որ է՝ որոյ : նոյն է երեցն :
 Ար . Cui . որ է՝ որում : նոյն է երեցն :
 Հա . Quem , quam , quod . որ է՝ զոր :
 Բա . à Quo , qua , quo . որ է՝ զորմէ :

Տոգնականապէս :

- Ան . Qui , quæ , quæ . Իմ որք :
 Աե . Quorum , quarum , quorum . որ է՝ որոց :
 Ար . Queis , կամ quibus . որ է՝ որոց , առ-որս :
 Հայ . Quos , quas , quæ . որ է՝ զորս :
 Բա . à Queis , կամ quibus . որ է՝ յորոց :

Quis, quæ, quid.

Բերանուննք այսոցիկ . Quis, quæ, quid. Յի՛ն, կամ
 ու՛մ : Են հարցականք , որոց առաջինն է արական , երկրորդն է
 ծղական . Իսկ երրորդն է չէզոքական : և հողովին այսպէս :

Եղականապէս :

Ան . Quis, quæ, quid. որ է՛ ու՛մ, կամ ն՛ :

Եե . Cuius . ոց է՛ ո՛յր, կամ որո՛յ : միէ երեցս :

Ար . Cui . որ է՛ նւմ : միէ երեցս :

Հայ . Quem, quam, quid . Յի՛ զո՛ւմ, զո՛ն :

Բաց : à Quo, qua, quo . Յի՛ յու՛մէ, կամ յոր՛մէ :

Տոգնականապէս :

Ան . Qui, quæ, quæ . Յի՛ ոյք, կամ ու՛ղք :

Եե . Quorum, quarum, quorum . Յի՛ ոյց, կամ ո՛րոց :

Ար . Queis, կամ quibus . Յի՛ ոյց, կամ յո՛րս :

Հայ . Quos, quas, quæ . Յի՛ զո՛յս, կամ զո՛րս :

Բաց . à Queis, կամ quibus . Յի՛ յո՛յց, կամ յո՛րոց :

Աւրդ՛ի յերկուց այսոցիկ վերորեցելոց դերանունացս ,
 Յի՛ յարաբերականէ , և ՛ի հարցականէ բաղկանան այլք բա-
 զումք՝ դերանուննք , որք յամում հետևին շաւղաց նոցին ,
 Թէ և ինքեանք զզանազանս ունեցին նշանակումիս : ԲԼԱՍԻ
 մէ առ ՛ի դիւրումի՛ համբակադունից դրեսցուք աստ ըստ
 կարգի զանունանականս , զսեռականս , և զտրականս նոցին :

Ան . Quisnam, quænam, quodnam . կամ quidnam

որ է՛ ո՛նքբէք :

Եե .

ԼԵ. Cuiusnam . որ է՝ ոյր երբէք :

ԼԴԲ. Cuinam . որ է՝ ում երբէք :

ԱՉ. Quispiam , quæpiam , quodpiam . կամ quidpiam .
որ է՝ ոք :

ԼԵ. Cuiuspiam . որ է՝ ուրուք :

ԼԴԲ. Cuiquam . որ է՝ ումեք :

ԱՉ. Quisquam , quæquam , quodquam , կամ quidquam . որ է՝ ոմն :

ԼԵ. Cuiusquam . որ է՝ ուրուք :

ԼԴԲ. Cuiquam . որ է՝ ումեք :

ԱՉ. Quisque , quæquæ , quodque . որ է՝ իւրաքանչիւրոք :

ԼԵ. Cuiusque . որ է՝ իւրաքանչիւրուրուք :

ԼԴԲ. Cuique . որ է՝ իւրաքանչիւր ումեք :

ԱՉ. Quisquis , quæque , quidquid . որ է՝ որոք :

ԼԵ. Cuiuscuius . որ է՝ որոյ ուրուք :

ԼԴԲ. Cui cui . որ է՝ որում ումեք :

ԱՉ. Aliquis , Aliqua , Aliquod , կամ Aliquid . ի՞նչ ոմն :

ԼԵ. Alicuius . որ է՝ ուրումն :

ԼԴԲ. Alicui . որ է՝ ումնն :

ԱՉ. Ecquis , Ecquæ , Ecquid , կամ Ecquod . որ է՝ Թե՛կ
ևս ոք :

ԼԵ. Eccuius . որ է՝ Թե՛րևս ուրուք :

ԼԴԲ. Eccui . որ է՝ Թե՛րևս ումեք :

ԱՉ. Ne quis , ne qua , ne quid , ne quod . որ է՝ մի ոք :

ԼԵ. Ne cuius . որ է՝ մի ուրուք :

ԼԴԲ. Ne cui . որ է՝ մի ումեք :

ԱՉ. Si quis , Si qua , Si quod , Si quid . որ է՝ եթէ ոք :

ԼԵ. Si cuius . որ է՝ եթէ ուրուք :

ԼԴԲ. Si cui . որ է՝ եթէ ումեք :

աշն. Quicunque, quæcunque, quodcunque, կամ quid-
cunque. որ է՝ ովոր :

ւն. Cuiuscunque. որ է՝ ոյր ուրուք :

ւտր. Cuicunque. որ է՝ ում ումք :

աշն. Quidam, quædam, quoddam, կամ quiddam.
որ է՝ օմն :

ւն. Cuiusdam. որ է՝ ուրու մն :

ւտր. Cuidam. որ է՝ ումնմն :

աշն. Quilibet, quælibet, quodlibet, կամ quidlibet.
որ է՝ որք :

ւն. Cuiuslibet. որ է՝ որոյ ուրուք :

ւտր. Cuilibet. որ է՝ որում ումք :

աշն. Quivis, quævis, quodvis, կամ quidvis. որ է՝ որք :

ւն. Cuiusvis. որ է՝ որոյ ուրուք :

ւտր. Cuius. որ է՝ որում ումք :

աշն. Vnusquisque, Vniquæque, Vnumquodque, կամ
Vnumquidque. որ է՝ իւրաքանչիւրք :

ւն. Vniuscuiusque. որ է՝ իւրաքանչիւրոյ ուրուք :

ւտր. Vnicuique. որ է՝ իւրաքանչիւրում ումք :

աշն. Equisnam, Equænam, Equodnam, կամ Ec-
quidnam. որ է՝ և ովոր :

ւն. Eccuiusnam. որ է՝ և ոյր ուրուք :

ւտր. Eccuinam. որ է՝ և ում ումք :

աշն. Իոցնի բնաւից դերանուանոց առաջինն է արական, եր
կրորդն է իգական, իսկ երրորդն և չորրորդն է չէզոքական
առաջի չորրորդն, քանզի ամենքեան սոքա դրով բաղադրե-
ցեալք ՚ի վերոգրեցելոյ դերանուանցն պարզից, կարեն ասել
Quod, և Quid, որ մի և նոյն է :

Գլուխ Եօթներորդ.

Տաղաքս Բայի:

ԷՂ յից ոմանք են ներգործականք, և ոմանք կրաւորա
կանք: Ներգործականք են որք յառաջնում դիմող
ներկայի սահմանականին, և զերին 'ի Օ. և կարեն
փախարկիլ 'ի կրաւորականս առադրուԹք գրոյն R.
որդոն. Amo, յի սիրեմ: Amor, յի սիրեմ: Lego, յի ընԹեռ
նում: Legor, յի ընԹեռնանիմ: Doceo, յի ուսուցանեմ: Do
ceor, յի ուսուցանիմ: և այլք:

Էրսկ կրաւորականք են որք 'նառաջնում դիմող ներկայի
սահմանականին, և զերին 'ի Օր. և կարեն փոխարկիլ 'ի ներգոր
ծականս 'ի բաց ձգելով զգիրն: R. որդոն. Amor. յի սիրեմ:
Amo. յի սիրեմ: Legor. յի ընԹեռնանիմ: Lego յի ընԹեռ
նում: Doceor. յի ուսուցանիմ: Doceo. յի ուսուցանեմ:

Երմանք են չէզոքականք և ոմանք հասարակք: Չէզոքականք
են որք 'նառաջնում դիմող ներկայի սահմանականին և զերին,
'ի M. կամ 'ի Օ. և ոչ կարեն փոխարկիլ 'ի կրաւորականս, որ
դոն. Sum. յի եմ: Sto. յի կամ: Seruio. յի ծառայեմ: և այլք:

Էրսկ հասարակք են, որք 'նառաջնում դիմող ներկայի սահ
մանականին և զերին, 'ի Օր, և նշանակեն միանգամայն զներ
գործուԹի և զկիր, որդոն. Amplector. յի փառեմ: Hortor.
յի յորդորեմ, և յորդորեմ: Depopulor. յի դերբեմ, և դերբեմ:
և այլք:

Երմանք են դիմաւորք, և ոմանք դիմազուրկք: Եր-իմաւորք
են որք 'ի յեզականում, և 'ի յոգնականում ունին զերես դէմս,
որդոն Amo, յի սիրեմ: Amas, յի սիրես: Amat. յի սիրէ:
Amamus, յի սիրեմք: Amatis, յի սիրէք: Amant. յի սիրես:
և այլք:

Էրսկ

Վէ՛ստի գիմնադու ինք են, որք՝ ի յեղահանում և ի յոգնականում,
 և զառն զառաջին և զերկրորդ դէմք, իրգոն . Pudet . իմ ամօ
 Թէ: Pœnitet . իմ զիղջէ: Licet . իմ պատեհէ: և այլք:

Բնանք են շայնակրականք, և ոմանք, անկանոնք: Չայ
 նակրականք են, որք՝ նառաջնում գիմնոջ աներկայի սահմանա
 կաննն է զերին՝ ի Օր. և ոչ ուննն զնշանակութի կրաւորականի,
 այլ չէրբականի, իրգոն . Sequor . իմ հետևիմ: Vtor . իմ վաթ
 հիմ: Morior . իմ մեռանիմ:

Էսկ անկանոնք են, որոց ժամանակն կերպիւ իւրք՝ ի յուր
 զէ շաւղէ չորից լծորդութեցն արտահեստն, իրգոն . Sum
 հիմ: Eram . իմ էի: Fui . իմ եղէ: Fero . իմ բերեմ: Tuli . իմ
 բերի: Eo . իմ գնամ: Iui . իմ գնացի: և այլք:

Բնանք են պարզ և ոմանք բաղադրեցեալք: Պարզ են, որք
 ոչ կարն բաժանիլ յայլ մասունս բանի, պահելով զնշանա
 կութիւն իւրեանց սեփականս: իրգոն . Pono . իմ դնեմ: Edo
 որ է՝ ուտեմ: Eo . որ է՝ գնամ: Do . որ է՝ տամ: և այլք:

Էսկ բաղադրեցեալք են, որք կարն բաժանիլ յայլ մասն
 կունս, պահելով կերպիւ իւրք զնշանակութիւն իւրեանց, իր
 գոն . Compono . իմ շարադրեմ: Comedo . որ է՝ կերակրիմ:
 Pereo . որ է՝ կորսչիմ: Trado . որ է՝ մատնեմ: և այլք:

Էւրդ այսպիսիք մասնկունք շարայաբելիք բազումք են առ
 լածինացիս, յորոց զոմանս աստ շարագրեմք սակս զիւրութե
 համբակագունից: որք և են այսորիկ: A, Ab, Abs, Ac, Ad,
 At, Ag, Al, Am, An, Ante, Ap, Ar, As, At, Au, Bi,
 Circum, Circun, Co, Col, Com, Con, De, Di, Dif, Dif,
 E, Ef, Ex, Ig, Il, Im, In, Ir, Ob, Oc, Of, O, Op, Per,
 Præ, Pro, Re, S, Sub, Suc, Suf, Sug, Super, Su, Trans.
 իրգոն . Mitto, իմ յղեմ: Amitto . իմ կորուսանեմ: Do, իմ տամ:
 Abdo . իմ Թաղուցանեմ: Cedo, իմ բայլեմ: Abscedo . իմ ի

բացգծամ : Cumulo ; նմ կիտեմ : Accumulo . նմ առկիտեմ : Mitto , նմ յղեմ : Admitto . նմ ընդունիմ : Firmo , նմ հաստատեմ : Affirmo . նմ ստորասեմ : Gradior , նմ քայլեմ : Aggredior . նմ դիմեմ : Loquor , նմ խօսիմ : Alloquor . նմ առխօսիմ : Moneo , նմ տղղեմ : Ammoneo . նմ առաղղեմ : Nuntio . նմ համբաւեմ : Annuntio . նմ աւետեմ : Cedo , նմ քայլեմ : Antecedo . նմ կանխեմ : Pendo , նմ կախեմ : Appendo . նմ կշռեմ : Rogo , նմ տղաչեմ : Arrogo . նմ յանդգնիմ : Sentio , նմ զգամ : Affentio . նմ հաւանիմ : Tendo , նմ դիմեմ : Attendo . նմ ուշ դնեմ : Fero , նմ բերեմ : Aufero . նմ բառնամ : Partior . նմ բաժանեմ : Bipartior . նմ Երկատեմ : Aspicio , նմ նայիմ : Circumaspicio . նմ շրջահայիմ : Claudio , նմ փակեմ : Circumclado . նմ շրջափակեմ : Agito , նմ շարժեմ : Coagito . նմ դղրդեմ : Laudo , նմ գովեմ : Collaudo . նմ համագովեմ : Mando , նմ պատուիրեմ : Commendo . նմ յանձնեմ : Viuo , նմ ապրիմ : Conuiuo . նմ կենակցիմ : Claro , նմ յայտնեմ : Declaro . նմ բացառայտեմ : Duco , նմ ածեմ : Diduco . նմ անջատեմ : Fundo , նմ հեղում : Diffundo . նմ ցողեմ : Curro , որ է՝ արշաւեմ : Discurro . որ է՝ տրամընթանամ : Duco , որ է՝ ածեմ : Educo , որ է՝ անուցանեմ : Fundo , որ է՝ հեղում : Effundo . որ է՝ արտազեղում : Audio , որ է՝ լսեմ : Exaudio , որ է՝ անսամ : Nosco , որ է՝ ճանաչեմ : Ignosco . նմ ներեմ : Labor , որ է՝ աահիմ : Illabor . որ է՝ ստորասահիմ : Pello , որ է՝ վանեմ : Impello . որ է՝ ներզանեմ : Claudio , որ է՝ փակեմ : Includo . որ է՝ ներփակեմ : Rideo , որ է՝ ծիծաղիմ : Irrideo . որ է՝ քամահեմ : Eo , որ է՝ գնամ : Obeo . որ է՝ մեռանիմ : Cedo , որ է՝ քայլեմ : Occido . որ է՝ սպանանեմ : Fero , որ է՝ բերեմ : Offero . որ է՝ մատուցանեմ : Mitto , որ է՝ յղեմ : Omitto . որ է՝ իբացեռուղում : Pugno , որ է՝ մարտնչիմ : Oppugno . որ է՝ հակամարտիմ : Maneo , որ է՝ մնամ : Perma-

neo . որ է՛ յարաման : Dico , որ է՛ ասնի : Prædico . որ է՛ բարձրեմ : Mitto , որ է՛ արարեմ : Promitto . որ է՛ խոստանամ : Voco , որ է՛ կոչեմ : Reuoco . որ է՛ վերադռնեմ : Culpo , որ է՛ մեղադրեմ : Scolo . որ է՛ բանդակեմ : Iacio . որ է՛ ձգեմ : Subjicio . որ է՛ ենթարկել : Cedo , որ է՛ բայլեմ : Succedo . որ է՛ յաջորդեմ : Fero , որ է՛ բերեմ : Suffero , որ է՛ համբերեմ : Gero , որ է՛ կրեմ : Suggero . որ է՛ խնայեմ : Fero , որ է՛ բերեմ : Superfero . վերաբերեմ : Spiro , որ է՛ շնչեմ : Suspiro . որ է՛ հառաջեմ : Muto , որ է՛ փոխեմ : Transmuto . որ է՛ անդրափոխեմ : և այլք :

Բայց գիտելի է , զի մասնկուսք այսոցիկ բաղադրելիք , ըստ զանազանից բայից զզանազանս վերաստեղծեն զնշանակութիս , զորս համայնք բազմոցք լաթինականք , յայտնապէս և գիւրջապէս ռուսացանն :

Տարագս Պատահանց Բայի .

Առահանուսք Բայից նս չորք , յի՛ Թիւ , դէմ , Ժամանակ , և եղանակ : Թիւք նս երկու , եզական և յոգնական : Էզական սրգոն . Amo , յի՛ սիրեմ : Amas , յի՛ սիրես : Amat . յի՛ սիրէ : Իսկ յոգնական սրգոն , Amamus , յի՛ սիրեմք : Amatis , յի՛ սիրեք : Amant . յի՛ սիրեն : Դէմք նս երեք , առաջին , սրգոն . Amo , յի՛ սիրեմ : Lego . յի՛ ինքնուսում : Doceo . յի՛ ուսուցանեմ : Էրկորոգ սրգոն , Amas . յի՛ սիրես : Legis . յի՛ ընկնուսում : Doces . յի՛ ուսուցանես : Իսկ երրորդ սրգոն , Amat . յի՛ սիրէ : Legit . որ է՛ ընթեմք : Docet . յի՛ ուսուցանէ :

Ժամանակք նս հինկ , յի՛ Լեբրկայ , սրգոն , Amo . յի՛ սիրեմ : Էնկատար , սրգոն , Amabam . յի՛ սիրէի : Էլատարեալ , սրգոն , Amaui . յի՛ սիրեցի : Էլեբրկատար , Amaueram . յի՛

սիրեալէն : Ապառնի սրգոն Amabo . ՚ի սիրեցից :
 Եղանակք են հինկ , ՚ի Աահմանական , սրգոն Amo . ՚ի
 սիրեմ : Հրամայական , սրգոն Ama . ՚ի սիրեա : Ըղճական ,
 սրգոն Vtinam amarem . ՚ի երանի Թէ սիրեցէն : Անտորակ-
 յական սրգոն Cum amem . ՚ի մինչ սիրեցեմ : Աներևոյթ
 սրգոն , Amare . ՚ի սիրել :

Դ-րուի Ուժերորդ .

Տարագս Ը՛որդուժեց Բայից կանոնաւորաց :

Ը՛որդուժիք Բայից են չորք , որոց առաջինն 'ի յա-
 ներևոյթում եղանակով Եղերն 'ի Are , սրգոն Ama-
 re . ՚ի սիրել : Երկրորդն եղերն 'ի Ere , երկաթ , սրգոն
 Docere . ՚ի ուսուցանել : Երրորդն եղերն 'ի Ere ,
 կարճ , սրգոն . Legere . ՚ի ընթեռնուլ : Ըսկ չորրորդն եղերն
 'ի Ire , սրգոն Audire . ՚ի լսել :

Բայց նախ քան Թէ սկսանիցինք Ը՛որդուլ զչորեսին զայսոսիկ
 աւետակս Բայից , հարկաւոր է շարադրել զԸ՛որդուժի Բային
 էականն , որով ձեռակերպին ըստ մեծ-ի մասին ժամանակք
 Բայից կաւորահանաց :

Ը՛որդուժի Բային էականն և չէզոքականն , Sum , ՚ի եմ :

Աահմանականն եղանակի ժամանակ ներկայ , և եղական :

Sum , եմ : Es , ես : Est : էր

Տոյնականսպէս :

Sumus , Էմք : Estis , էք : Sunt . են :

Ձեռնարկ և եզակի :

Eram , էի : Eras , էիր : Erat . էր :

Տոգնականապէս :

Eramus , էաց : Eratis , էից : Erant . էին :

Կատարել և եզակի :

Fui , եղէ : Fuisti , եղեր : Fuit . եղև :

Տոգնականապէս .

Fuimus , եղաց : Fuistis , եղեց : Fuerunt . կամ Fuere . եղին :

Գերականապէս և եզակի :

Fueram , եղեալի : Fueras , եղեալիս : Fuerat , եղեալիս :

Տոգնականապէս :

Fueramus , եղեալք էաց : Fueratis , եղեալք էից : Fuerant . եղեալք էին :

Ձևաւոր և եզակի :

Ero . եղեց : Eris . եղեցիս : Erit . եղեցի :

Տոգնականապէս .

Erimus , եղեցուք : Eritis , եղեցեք : Erunt . եղեցին :

Համայնականի եղանակի ժամանակներկայ , և եզակի :

Es , կամ Esto , լիք : Sit . լիցի :

Տոգնականապէս :

Simus , լիցիւք : Elite , կամ Elote , լիքուք : Sint . լիցին :

Ձևաւոր .

Էլպառնի և եղական:

Esto, կամ Eris. Եղիջիւր: Esto, կամ Erit. Եղեցի:

Տողնականապէս:

Estote, կամ Eritis. Եղիջիցէ: Suntō. կամ Erunt. Եղեցին:

Շղճականի Եղանակի Ժամանակ ներկայ և անկատար,
Էզականապէս:

Vtinam essem, Երանի Թէ իցէի: Eesses, իցէիւր: Eesset. իցէր:

Տողնականապէս:

Vtinam essemus, Երանի Թէ իցէաք: Eessetis, իցէիք: Eessent. իցէին:

Կատարեալ և եղական:

Vtinam fuerim, Երանի Թէ եղեալիցեմ: Fueris, Եղեալիցես:
Fuerit. Եղեալիցէ:

Տողնականապէս:

Vtinam fuerimus, Երանի Թէ եղեալք իցեմք: Fueritis, Եղեալք իցէք: Fuerint. Եղեալք իցեն:

Գերականապէս և եղական:

Vtinam fuisset, Երանի Թէ եղեալ իցէի: Fuisset, Եղեալ իցէիւր: Fuisset. Եղեալ իցէր:

Տողնականապէս:

Vtinam fuissetis, Երանի Թէ եղեալք իցեաք: Fuissetis, Եղեալք իցէիք: Fuissent. Եղեալք իցէին:

Էլպառնի և եղական:

Vtinam sim, Երանի Թէ իցեմ: Sis, իցես: Sit. իցէ:

Տողնականապէս:

Vtinam simus, Երանի Թէ իցեմք: Sitis, իցէք: Sint. իցեն:

Ատորակցականի եղանակի ժամանակ ներկայ և եղական :

Si sim, Եթէ իցեմ : Sis, իցես : Sit, իցէ :

Տոգնականապէս :

Si simus, Եթէ իցեմք : Sitis, իցեք : Sint, իցեն :

աշնկատար և եղական :

Si essem, Եթէ իցէի : Effes, իցէիր : Effet, իցէր :

Տոգնականապէս :

Si essemus, Եթէ իցէաք : Effetis, իցէիք : Effent, իցէին :

Կատարեալ և եղական :

Si fuerim, Եթէ եղեալ իցեմ : Fueris, եղեալ իցես : Fuerit, եղեալ իցէ :

Տոգնականապէս :

Si fuerimus, Եթէ եղեալք իցեմք : Fueritis, եղեալք իցեք : Fuerint, եղեալք իցեն :

Դերակատար և եղական :

Si fuisssem, Եթէ եղեալ իցէի : Fuisses, եղեալ իցէիր : Fuisset, եղեալ իցէր :

Տոգնականապէս :

Si fuisssemus, Եթէ եղեալք իցեմք : Fuissetis, եղեալք իցէիք : Fuissent, եղեալք իցէին :

աշնկատար և եղական :

Si fuero, Եթէ լեալ եղէց : Fueris, լեալ եղիցիս : Fuerit, լեալ եղիցի :

Տոգնականապէս :

Si fuerimus, Եթէ լեալք եղիցուք : Fueritis, լեալք եղիցին : Fuerint, լեալք եղիցին :

աշնկ :

: Ձերեւոյթի եղանակի ժամանակներկայ, և անկատար:

Esse . ել, կամ գոլ, կամ եղանիլ, կամ լինիլ:

Կատարեալ և գերակատար:

Fuisse : լեալ գոլ, կամ եղեալ գոլ:

Ձգառնի, և եղական:

Fore . կամ Futurum, Futuram, Futurum esse . Ելոց, կամ լինելոց գոլ:

Տոգնականապէս:

Fore . կամ Futuros, Futuras, Futura esse . Ելոցք, կամ լինելոցք գոլ:

Ձգառնի խառն ընդ կատարելոյ, և եղական:

Futurum, Futuram, Futurum fuisse . Ելոց, կամ լինելոց եղեալ գոլ:

Տոգնականապէս:

Futuros, Futuras, Futura fuisse . Ելոցք, կամ լինելոցք եղեալք գոլ:

Ընդուենելուծի ապառնի:

Futurus, Futura, Futurum . Ելոց, գոլոց, եղանելոց, լինելոց:

Տաղադս առաջնոյ լծարդու. ԹԵ Բայից ներգործականաց, որոց աներևոյԹն եղերի, 'ի Are, որգոն Amare . ԿՄ սիրել:

Առհմասականի եղանակի ժամանակ ներկայ և եղական:

Amo . սիրեմ: amas, սիրես: amat . սիրէ:

Տոգնականապէս:

Amamus, սիրեմք: amatis, սիրեք: amant . սիրեն:

Ձնկա

Ամականաբար և եղական :

Amabam, սիրեի : amabas, սիրեիր : amabat . սիրեիր :

Տոգնականապէս :

Amabamus, սիրեալք : amabatis. սիրեալք : amabant, սիրելին :

Էլատարեալ և եղական :

Amavi, սիրեցի : amavilli, սիրեցիր : amavit . սիրեաց :

Տոգնականապէս :

Amavimus, սիրեցաք : amavistis, սիրեցիք : amauerunt ,
կամ amauere . սիրեցին :

Էրականաբար և եղական :

Amaueram, սիրեալէի : amaueras, սիրեալէիր : amauerat,
սիրեալէր :

Տոգնականապէս :

Amaueramus, սիրեալք էաք : amaueratis , սիրեալք էիք :
amauerant . սիրեալք էին :

Ապառնի և եղական :

Amabo, սիրեցից : amabis, սիրեացես : amabit . սիրեսցէ :

Տոգնականապէս :

Amabimus, սիրեսցուք : amabitis, սիրեսցէք : amabunt .
սիրեսցեն :

Հրամայականի եղանակի ժամանակ ներկայ և եղական :

Ama, կամ amato, սիրեա : amet . սիրեցէ :

Տոգնականապէս :

Amemus, սիրեցե՛ք : Amate . կամ amatote , սիրեցէք :
ament . սիրեցեն :

Ապառնի և եղական :

Amato, կամ amabis, սիրեսցի՛ր : amato, կամ amabit. սիրեսցի՛

Amatote, կամ Amabitis. սիրեսցիք: amanto, կամ amabunt. սիրեսցեն :

Աղջականի եղանակի Տամանակ ներկայ Լանդատար
եղականապէս :

Vtinam amarem, երանի թէ սիրիցէի: amares, սիրչցիք:
amaret. սիրիցէր :

Տոգնականապէս :

Vtinam amaremus, երանի թէ սիրիցէաք: amaretis, սիրիցէիք:
amarent. սիրիցէին :

Կատարեալ և եղական :

Vtinam amauerim, երանի թէ սիրեալ իցեմ: amaueris,
սիրեալ իցես: amauerit. սիրեալ իցէ :

Տոգնականապէս :

Vtinam amauerimus, երանի թէ սիրեալք իցեմք: amaue-
ritis, սիրեալք իցէք: amauerint. սիրեալք իցեն :

Կերականատար և եղական :

Vtinam amauissem, երանի թէ սիրեալ իցէի: amauissem,
սիրեալ իցէիր: amauisset. սիրեալ իցէր :

Տոգնականապէս :

Vtinam amauissemus, երանի թէ սիրեալք իցէաք: ama-
uissetis, սիրեալք իցէիք: amauissent. սիրեալք իցէին :

Աշտանի և եղական :

Vtinam amem, երանի թէ սիրիցեմ: ames, սիրիցես:
amet. սիրիցէ :

Տոգնականապէս :

Vtinam amemus, երանի թէ սիրիցեմք: ametis, սիրիցէիք:
ament. սիրիցեն :

Ատորակցականի էղանակի ժամանակ ներկայ
 և.եզական :

Si amem , եթէ սիրիցեմ : ames , սիրիցես : amet . սիրիցէ :

Տողնականապէս :

Si amemus , եթէ սիրիցեմք : ametis , սիցիցեք : ament .
 սիրիցեն :

Անկատար և.եզական :

Si amarem , եթէ սիրիցէի : amares , սիրիցէիր : amaret .
 սիրիցէր :

Տողնականապէս :

Si amaremus , եթէ սիրիցէաք : amaretis , սիրիցէիք : ama-
 rent . սիրիցէին :

Էլատարեալ և.եզական :

Si amauerim , եթէ սիրեալ իցեմ : amaueris , սիրեալ իցես :
 amauerit . սիրեալ իցէ :

Տողնականապէս :

Si amauerimus , եթէ սիրեալք իցեմք : amaueritis , սիրեալք
 իցեք : amauerint . սիրեալք իցեն :

Էրեւակատար և.եզական :

Si amauiſſem , եթէ սիրեալիցէի : amauiſſes , սիրեալ ի-
 ցէիր : amauiſſet . եթէ սիրեալ իցէր :

Տողնականապէս .

Si amauiſſemus , եթէ սիրեալք իցեաք : amauiſſetis , սի-
 րեալք իցէիք : amauiſſent . սիրեալք իցէին :

Ապառնի և.եզական :

Si amauero , եթէ սիրեալ եղեց : amaueris , սիրեալ եղի-
 ցիս : amauerit . սիրեալ եղիցի :

Տոգնականապէս :

Si amauerimus, եթէ սիրեալք եղիցուք : amaueritis, սիրեալք եղիցիք : amauerint, սիրեալք եղիցին :

Ամարելու թի նշանակի ժամանակ ներկայ և անկատար :

Amare . սիրել :

Էլատարեալ և գերադատար :

Amauisse . սիրեալ գոյ :

Ապառնի և եղական :

Amaturum, amaturam, amaturum esse . սիրելոց գոյ :

Տոգնականապէս :

Amaturos, amaturas, amatura esse . սիրելոցք գոյ :

Ապառնի խառն ընդ կատարելոյ ,

եղականապէս :

Amaturum, amaturam, amaturum fuisse . սիրելոց լեալ գոյ :

Տոգնականապէս :

Amaturos, amaturas, amatura fuisse . սիրելոցք լեալք գոյ :

Բայանուսնք :

Amandi, սիրելոյ : amando, սիրելով : amandum . 'իսիրել :

Դերբայք :

Amatum . առ 'ի սիրել :

Amatu . առ 'ի սիրել :

Ընդունելու թի ներկայ և անկատար :

Amans . սիրող :

Ապառնի :

Amaturus, amatura, amaturum . սիրելոց :

Տա

Տաղապս շառնոյ ԼԺորդոս ԹԷ Բայերց կրաւորականաց,
որոց սկերկոյԹս եղերն 'ն Ari, որդոս . Amari . ք սերկ :

Աւանանականի եղանակի ժամանակ ներկայ
և եղական :

Amor, սերիմ : amaris, սերիս : amator, սերի :

Տոգնականապէս :

Amamur, սերիմք : amamini, սերիք : amantur, սերին :
Չնկատար և եղական :

Amabar, սերեկի : amabaris, սերեկեր : amabatur, սերելք :
Տոգնականապէս :

Amabamur, սերեկաք : amabamini, սերեկեք : amaban-
tur, սերեկին :

Կատարեալ և եղական :

Amatus, amata, amatum sum, կամ fui, սիրեցայ :

Amatus, amata, amatum es, կամ fuisti, սիրեցար :

Amatus, amata, amatum est, կամ fuit, սիրեցաւ :

Տոգնականապէս :

Amati, amata, amata sumus, կամ fuimus, սիրեցայք :

Amati, amata, amata estis, կամ fuistis, սիրեցայք :

Amati, amata, amata sunt, կամ fuerunt, սիրեցան :

Էրակատար և եղական :

Amatus, a, um eram, կամ fueram, սիրեցեալէն :

Amatus, a, um eras, կամ fueras, սիրեցեալէիր :

Amatus, a, um erat, կամ fuerat, սիրեցեալէր :

Տոգնականապէս :

Amati, a, a, eramus, կամ fueramus, սիրեցեալք էայ :

Amati, a, a, eratis, կամ fueratis, սիրեցեալք էիր :

Am

Amati, ա, a, erant, կամ fuerant. սիրեցեալք էին :

Ապառնի և եղական :

Amabor, սիրեցայց : amaberis, սիրեսցիս : amabitur.
սիրեսցի :

Տոգնականապէս :

Amabimus, սիրեցուք : amabimini, սիրեսցիք : amabun-
tur. սիրեսցին :

Հրամայականի եղանակի Ժամանակ ներկայ
և եղական :

Amarc, կամ amator. սիրիւ : ametur. սիրցի :

Տոգնականապէս :

Amemur, սիրցի՞մք : amemini, կամ amaminor, սիրեցա
րուք : amentur. սիրցին :

Ապառնի և եղական :

Amator, կամ amaberis, սիրիջիք : amator, կամ amabi-
tur. սիրեսցի :

Տոգնականապէս :

Amaminor, կամ amabimini, սիրիջիք : amantor, կամ
amabuntur. սիրեսցին :

Ըղձականի եղանակի Ժամանակ ներկայ և անկատար,
եղականապէս :

Vtinam amarer, երանի թէ սիրցեիք : amareris, սիրի-
ցեիք : amaretur. սիրցիւք :

Տոգնականապէս :

Vtinam amaremur, սիրցեի՞նք : amaremini, սիրցեիք :
amarentur. սիրցեիին :

Էլատարեալ և.եզական :

Vtinam amatus, a, um sim, կամ fuerim. սիրեցեալիցեմ :

Amati, a, um sis, կամ fueris. սիրեցեալիցես :

Amatus, a, um sit, կամ fuerit. սիրեցեալիցէ :

Տոգնականապէս :

Vtinam amati, a, a simus, կամ fuerimus. Երանի Թէ
սիրեցեալք իցեմք :

Amati, a, a sitis, կամ fueritis. սիրեցեալք իցէք :

Amati, a, a sint, կամ fuerint. սիրեցեալք իցեն :

Դերակատար և.եզական :

Vtinam amatus, a, um essem, կամ fuisset. Երանի Թէ
սիրեցեալ իցէի :

Amatus, a, um esses, կամ fuissetis. սիրեցեալ իցէիր :

Amatus, a, um esset, կամ fuisset. սիրեցեալ իցէր :

Տոգնականապէս :

Vtinam amati, a, a essemus, կամ fuissetus. Երանի Թէ
սիրեցեալք իցէաք :

Amati, a, a essetis, կամ fuissetis. սիրեցեալք իցէիք :

Amati, a, a essent, կամ fuissent. սիրեցեալք իցէին :

Ազգանի և.եզական :

Vtinam amer, Երանի Թէ սիրիցիմ : ameris, սիրիցես :
ametur. սիրիցի :

Տոգնականապէս :

Vtinam amemur, Երանի Թէ սիրիցիմք : amemini, սիրի-
ցիք amentur. սիրիցին :

Ատորակցականի կղմնակի ժամանակ ներկայ
և եզական :

Si amer, ևԹէ սերցին: ameris, սիրցիս: ametur. սիրցին:
Տղմնականապէս:

Si amemur, ևԹէ սիրցիմք: amemini, սիրցիցէք: amen-
tur. սիրցին:

Լնկատար և եզական:

Si amarer, ևԹէ սիրցեմք: amareris, սիրցեցէք: amare-
tur. սիրցիւր:

Տղմնականապէս:

Si amaremur, ևԹէ սիրցեմաք: amaremini, սիրցեցէիք:
amarentur. սիրցեին:

Էլատարեալ և եզական:

Si amatus, a, um sim, կամ fuerim. ևԹէ սիրեցեալ իցին:
Amatus, a, um sis, կամ fueris. սիրեցեալ իցես:

Amatus, a, um sit, կամ fuerit. սիրեցեալ իցի:

Տղմնականապէս:

Si amati, a, a simus, կամ fuerimus. ևԹէ սիրեցեալք
իցեմք:

Amati, a, a sitis, կամ fueritis, սիրեցեալք իցեք:

Amati, a, a sint, կամ fuerint. սիրեցեալք իցեն:

Գերակատար և եզական:

Siamatus, a, um essem, կամ fuisset. ևԹէ սիրեցեալ
իցեմ:

Amatus, a, um esses, կամ fuisset. սիրեցեալ իցեիր:

Amatus, a, um esset, կամ fuisset. սիրեցեալ իցեր:

Տղմնականապէս:

Si amati, a, a essemus, կամ fuisset. ևԹէ սիրեցեալք
իցեաք: Amati,

Amati, æ, a essetis, կամ fuissetis . սիրեցեալք իցէիք :
 Amati, æ, a essent, կամ fuissent . սիրեցեալք իցէին :

«Ապառնի, և եղական» :

Si amatus, a, um ero, կամ fuero . Եթէ սիրեցեալ եղէց :
 Amatus, a, um eris, կամ fueris . սիրեցեալ եղիցես :
 Amatus, a, um erit, կամ fuerit . սիրեցեալ եղիցի :

Տոգնականապէս :

Si amati, æ, a erimus, կամ fuerimus . Եթէ սիրեցեալք
 եղիցուք :

Amati, æ, a eritis, կամ fueritis . սիրեցեալք եղիցիք :
 Amati, æ, a erunt, կամ fuerint . սիրեցեալք եղիցին :

«Չներևոյթի եղանակի ժամանակ ներկայ, և անկատար»
 Amari . սիրիլ :

Կատարեալ և գերականապէս եղականապէս :

Amatum, am, um esse, կամ fuisse . սիրեցեալ գոլ :
 Տոգնականապէս :

Amatos, as, a esse, կամ fuisse . սիրեցեալք գոլ :

«Ապառնի և եղական» :

Amatum iri, կամ amandum, dam, dum esse . սիրելի գոլ :
 Տոգնականապէս :

Amatum iri, կամ amandos, das, da esse . սիրելիք գոլ :

«Ապառնի խառն ընդ կատարելոյ, և եղական» :

Amandum, dam, dum fuisse . սիրելի լեալ գոլ :
 Տոգնականապէս :

Amandos, das, da fuisse . սիրելիք լեալք գոլ :

Ընդունելութի կատարեալ և դերակատար :

Amatus, a, um . սիրեցեալ :

և շպարտնի .

Amandus, a, um . սիրելի :

Տաղաքս երկրորդի լծորդութե բայից ներգործականաց , որոց աներևոյթն եզերի , 'ի Ere. երկար , որդոն Docere . ցմ' ուսուցանել :

Ասհմանականի եղանակի ժամանակ ներկայ

և եզական :

Doceo, ուսուցանեմ : doces, ուսուցանես : docet. ուսուցանէ :

Տողնականապէս :

Docemus, ուսուցանեմք : docetis, ուսուցանէք : docent. ուսուցանեն :

Ընկատար և եզական :

Docebam, ուսուցանէի : docebas, ուսուցանէիր : docebat. ուսուցանէր :

Տողնականապէս :

Docebamus, ուսուցանէաք : docebatis, ուսուցանէիք : docebant. ուսուցանէին :

Կատարեալ և եզական :

Docui, ուսուցի : docuisti, ուսուցեր : docuit. ուսուցի :

Տողնականապէս .

Docuimus, ուսուցաք : docuistis, ուսուցիք : docuerunt, կամ docuere. ուսուցին :

Է-երակատար և ևզական :

Docueram, ուսուցեալէի : docueras, ուսուցեալէիր : docuerat . ուսուցեալէր :

Տոգնականապէս :

Docueramus, ուսուցեալքեաք : docueratis, ուսուցեալքէիք : docuerant . ուսուցեալքէին :

ւշպառնի և ևզական :

Docebo, ուսուցից : docebis, ուսուսցես : docebit, ուսուսցէ :

Տոգնականապէս .

Docebimus, ուսուսցուք : docebitis, ուսուսցէք : docebunt . ուսուսցեն :

Հրամայականի եղանակի ժամանակ ներկայ ,
և ևզական :

Doce , կամ doceto , ուսո՛ւ : doceat , ուսուցանիցէ :

Տոգնականապէս :

Doceamus , ուսուցանիցէիք : docete , կամ docetote , ուսուցէք , doceant . ուսուցանիցեն :

ւշպառնի և ևզական :

Doceto , կամ docebis , ուսուսցից : doceto , կամ docebit . ուսուսցէ :

Տոգնականապէս :

Docetote , կամ docebitis , ուսուսցիք : docento , կամ docebunt . ուսուսցեն :

Ըզձականի եղանակի ժամանակ ներկայ և անկատար եղականապէս :

Vtinam docerem , երանի թէ ուսուցանիցէի : doceres . ուսուցանիցէիր : doceret . ուսուցանիցէր :

Տոգնականապէս :

Vtinam doceremus, երանի թէ ուսուցանիցէաք : docere-
tis, ուսուցանիցէիք : docerent, ուսուցանիցէին :

Կատարեալ և եղական :

Vtinam docuerim, երանի թէ ուսուցեալիցեմ : docueris,
ուսուցեալիցես : docuerit, ուսուցեալիցէ :

Տոգնականապէս :

Vtinam docuerimus, երանի թէ ուսուցեալք իցենք : do-
cueritis, ուսուցեալք իցէք : docuerint, ուսուցեալք իցեն :

Էրեղականապէս և եղական :

Vtinam docuisssem, երանի թէ ուսուցեալիցէի : docuisses,
ուսուցեալիցէիր : docuisset, ուսուցեալիցէր :

Տոգնականապէս :

Vtinam docuisssemus, երանի թէ ուսուցեալք իցէաք : do-
cuissetis, ուսուցեալք իցէիք : docuissent, ուսուցեալք
իցէին :

Էջտականի և եղական :

Vtinam doceam, երանի թէ ուսուցանիցեմ : doceas, ու-
սուցանիցես : doceat, ուսուցանիցէ :

Տոգնականապէս :

Vtinam doceamus, երանի թէ ուսուցանիցենք : doceatis,
ուսուցանիցէք : doceant, ուսուցանիցեն :

Ատորակցականի եղանակի ժամանակ ներկայ,
և եղական :

Si doceam, եթէ ուսուցանիցեմ : doceas, ուսուցանիցես :
doceat, ուսուցանիցէ :

Տոգնականապէս :

Si doceamus, եթէ ուսուցանիցենք : doceatis, ուսուցանի-
ցէք :

իցէք : doceant . ուսուցանիցեն :

աշնկատար և ևզական :

Si docerem , ևԹէ ուսուցանիցէք : doceres , ուսուցանիցէիք : doceret . ուսուցանիցէր :

Տոգնականապէս :

Si doceremus , ևԹէ ուսուցանիցէաք : doceretis , ուսուցանիցէիք : docerent . ուսուցանիցէին :

Լյատարեալ և ևզական :

Si docuerim , ևԹէ ուսուցեալիցեմ : docueris , ուսուցեալիցես : docuerit . ուսուցեալիցէ :

Տոգնականապէս :

Si docuerimus , ևԹէ ուսուցեալիցեմք : docueritis , ուսուցեալիցէիք : docuerint . ուսուցեալիցեն :

Էբրականատար և ևզական :

Si docuiffem , ևԹէ ուսուցեալիցէի : docuiffes , ուսուցեալիցէիք : docuiffet , ուսուցեալիցէր :

Տոգնականապէս :

Si docuiffemus , ևԹէ ուսուցեալիցէաք : docuiffetis , ուսուցեալիցէիք : docuiffent . ուսուցեալիցէին :

Ապառնի և ևզական :

Si docuero , ևԹէ ուսուցեալեղեց : docueris , ուսուցեալեղիցես : docuerit . ուսուցեալեղիցի :

Տոգնականապէս :

Si docuerimus , ևԹէ ուսուցեալեղիցուք : docueritis , ուսուցեալեղիցիք : docuerint . ուսուցեալեղիցին :

աշնկարեւոյթի ևզանակի ժամանակ ներկայ ,
և ևզական :

Docere . ուսուցանել :

Էլատարեալ և գերակատար :

Docuisse . ուսուցեալ գոլ :

ւշտանի և եղական .

Docturum , am , um esse . ուսուցանելոց գոլ :

Տողնականապէս :

Docturos , as , a esse . ուսուցանելոցք գոլ :

ւշտանի խառն ընդ կատարելոյ և եղական :

Docturum , am , um fuisse , ուսուցանելոց լեալ գոլ :

Տողնականապէս :

Docturos , as , a fuisse . ուսուցանելոցք լեալք գոլ :

Բայանուանք :

Docendi , ուսուցանելոյ : docendo , ուսուցանելով : do-
cendum . յուսուցանել :

Դ-երբայք :

Doctum , առ 'ի ուսուցանել : doctum , առ 'ի ուսուցանիլ :

Ընդ ունելութի ներկայ և անկատար :

Docens . ուսուցանող :

ւշտանի :

Docturus , a , um . ուսուցանելոց :

Տաղադս Երկրորդի Ը-որդութե Բայից կրաւորականաց
որոց աներևոյթն եղերի , 'ի Eri , երկար , որդոն Doceri . յ՞
ուսուցանիլ :

Լահմանականի եղանակի ժամանակ ներկայ ,
և եղական :

Docer , ուսուցանիմ : doceris , ուսուցանիս : docetur ,
յանի :

Տողնա

Տոգնականապէս :

Docemur, ուսուցանիմք : docemini, ուսուցանիք : do-
centur. ուսուցանին :

Էջնկատար և եղական :

Docebar, ուսուցանեկի : docebaris, ուսուցանեկիր : do-
cebatur. ուսուցանիւր :

Տոգնականապէս :

Docebamur, ուսուցանեէաք : Docebamini, ուսուցա-
նեկէք : docebantur. ուսուցանեկին :

Էլատարեալ և եղական :

Doctus, a, um sum, կամ fui. ուսուցայ :

Doctus, a, m es, կամ fuisti. ուսուցար :

Doctus, a, um est, կամ fuit. ուսուցաւ :

Տոգնականապէս :

Docti, æ, a sumus, կամ fuimus. ուսուցար :

Docti, æ, a estis, կամ fuistis. ուսուցայք :

Docti, æ, a sunt, կամ fuerunt. ուսուցան :

Էլերատար և եղական :

Doctus, a, um eram, կամ fueram. ուսուցանեցեալէի :

Doctus, a, um eras, կամ fueras. ուսուցանեցեալէիր :

Doctus, a, um erat, կամ fuerat. ուսուցանեցեալէիր :

Տոգնականապէս :

Docti, æ, a eramus, կամ fueramus. ուսուցանեցեալք էաք :

Docti, æ, a eratis, կամ fueratis. ուսուցանեցեալք էիք :

Docti, æ, a erant, կամ fuerant. ուսուցանեցեալք էին :

Էջպատնի և եղական :

Docebor, ուսուցայք : doceberis, ուսուցիս : docebitur.

ուսուցի :

Տոգնականապէս :

Docebimur, ուսուցանիցուք : docebimini, ուսուցիցիք :
docebuntur. ուսուցին :

Հրամայականի եղանակի ժամանակ ներկայ
և եղական :

Docere, կամ docetor, ուսուցիչ : doceatur. ուսուցանիցի :
Տոգնականապէս :

Doceamur, ուսուցանիցիցիք : doceamini, կամ docemi-
nor, ուսուցարուք : doceantur. ուսուցանիցին :
Հարկանի և եղական :

Docetor, կամ doceberis, ուսուցանիջիր : docetor, կամ
docebitur. ուսուցի :

Տոգնականապէս :

Doceamur, ուսուցանիցուք : docemini, ուսուցանիցիք :
docentor, ուսուցին :

Ըղձականի եղանակի ժամանակ ներկայ և անկատար
եղականապէս :

Vtinam docerer, երանի թէ ուսուցանիցե՛նքի : docereris,
ուսուցանիցե՛նքի : doceretur, ուսուցանիցիւք :

Տոգնականապէս :

Vtinam doceremur, երանի թէ ուսուցանիցե՛նքաք : docere-
mini, ուսուցանիցե՛նքիք : docerentur. ուսուցանիցե՛նքին :
Լյատարեալ և եղական :

Vtinam doctus, a, um sim, կամ fuerim. երանի թէ
ուսուցանեցեալիցեմ :

Doctus, a, um sis, կամ fueris, ուսուցանեցեալիցես :

Doctus, a, um sit կամ fuerit, ուսուցանեցեալիցէ :

Տոգնա

Տոգնականապէս :

Vtinam docti, ա, a simus, կամ fuerimus. Երանի Թէ
 ուսուցանեցեալք իցենք :

Docti, ա, a sitis, կամ fueritis. ուսուցանեցեալք իցէք :

Docti, ա, a sint, կամ fuerint. ուսուցանեցեալք իցեն :
 Էրեւակատար և եղական :

Vtinam doctus, a, um essem, կամ fuisset. Երանի Թէ
 ուսուցանեցեալիցէի :

Doctus, a, um esses, կամ fuisset. ուսուցանեցեալիցէիր :

Doctus, a, um esset, կամ fuisset. ուսուցանեցեալիցէր :
 Տոգնականապէս :

Vtinam docti, ա, a essemus, կամ fuissetus : Երանի Թէ
 ուսուցանեցեալք իցեաք :

Docti, ա, a essetis, կամ fuissetis. ուսուցանեցեալք իցէիք :

Docti, ա, a essent, կամ fuissent. ուսուցանեցեալք իցէինք
 և շառնի և եղական :

Vtinam docear, Երանի Թէ ուսուցանիցիմ : docearis ;
 ուսուցանիցիս : doceatur. ուսուցանիցի :

Տոգնականապէս :

Vtinam doceamur, Երանի Թէ ուսուցանիցիմք : doceami-
 ni, ուսուցանիցիք : doceantur. ուսուցանիցին :

Լատորակցականի եղանակի ժամանակ ներկայ
 և եղական :

Si docear, և Թէ ուսուցանիցիմ : docearis, ուսուցանիցիս :
 doceatur. ուսուցանիցի :

Տոգնականապէս :

Si doceamur, և Թէ ուսուցանիցիմք : doceamini, ուսու-
 ցանիցիք : doceantur. ուսուցանիցին :

և Ղնկատար և եղական :

Si docerer, եթէ ուսուցանիցեկի : docereris, ուսուցանիցեկիր : doceretur . ուսուցանիցելու :

Si doceremur, եթէ ուսուցանիցեկաք : doceremini, ուսուցանիցեկիք : docerentur . ուսուցանիցեկին :

Էլատարևալ և եղական :

Si doctus, a, um sim, կամ fuerim, եթէ ուսուցանեցևալիցեմ :

Doctus, a, um sis, կամ fueris . ուսուցանեցևալիցես :

Doctus, a, um sit, կամ fuerit . ուսուցանեցևալիցէ :

Տոգնականապէս .

Si docti, æ, a simus, կամ fuerimus . եթէ ուսուցանեցևալիցեմք :

Docti, æ, a sitis, կամ fueritis . ուսուցանեցևալիցէք :

Docti, æ, a sint, կամ fuerint . ուսուցանեցևալիցենք :

Էրատար և եղական :

Si doctus, a, um essem, կամ fuisset . եթէ ուսուցանեցևալիցեի :

Doctus, a, um esses, կամ fuissetis . ուսուցանեցևալիցեիր :

Doctus, a, um esset, կամ fuisset . ուսուցանեցևալիցէր :

Տոգնականապէս :

Si docti, æ, a essemus, կամ fuissetis . եթէ ուսուցանեցևալիցեաք :

Docti, æ, a essetis, կամ fuissetis . ուսուցանեցևալիցէիք :

Docti, æ, a essent, կամ fuissent, ուսուցանեցևալիցէինք :

և Ղպառնի և եղական :

Si doctus, a, um ero, կամ fuero, եթէ ուսուցանեցևալիցեի :

Doctus, a, um eris, կամ fueris . ուսուցանեցևալիցեսի :

Doctus, a, um erit, կամ fuerit . ուսուցանեցևալիցէի :

Տոգնա

Տոգնականապէս :

Si docti, æ, a erimus, կամ fuerimus. Եթէ ուսուցանեցեալք եղիցուք :

Docti, æ, a eritis, կամ fueritis. ուսուցանեցեալք եղիցիք :

Docti, æ, a erint, կամ fuerint. ուսուցանեցեալք եղիցին :

ԼներևոյԹի եղանակի ժամանակներկայ,

և անկատար :

Doceri. ուսուցանել :

Կատարեալ և գերադատար եղականապէս :

Doctum, am, um esse, կամ fuisse. ուսուցանեցեալ գոյ :

Տոգնականապէս :

Doctos, as, a esse, կամ fuisse. ուսուցանեցեալք գոյ :

Էլպառնի և եղական :

Doctum iri. կամ Docendum, am, um esse. ուսուցանելի գոյ :

Տոգնականապէս :

Doctum iri, կամ Docendos, as, a esse. ուսուցանելիք գոյ :

Էլպառնի խառն ընդ կատարելոյ,

եղականապէս :

Docendum, am, um fuisse. ուսուցանելի լեալ գոյ :

Տոգնականապէս :

Docendos, as, a fuisse. ուսուցանելիք լեալք գոյ :

Ընդունելութի կատարեալ :

Doctus, a, um. ուսուցանեցեալ :

Էլպառնի :

Docendus, a, um. ուսուցանելի :

Տաղաթս Էրրորդի Լծորդու Թէ բայից ներգործականաց,
որոց աներևոյ թն եղերի 'ի Ere. կարճ օրդան . Legere . ցմ ըն
Թեռնուլ :

Ասհմանականի եղանակի ժամանակ ներկայ
և եղական :

Lego, ընԹեռնողւմ : legis, ընԹեռնուուս : legit. ընԹեռնու :
Տոգնականապէս :

Legimus, ընԹեռնումք, legitis, ընԹեռնույք : legunt. ըն
Թեռնուուն :

աշնկատար և եղական :

Legebam, ընԹեռնուէ : legebas, ընԹեռնույիր : legebat.
ընԹեռնուիր :

Տոգնականապէս :

Legebamus, ընԹեռնույաք : legebatis, ընԹեռնույիրք : le-
gebant. ընԹեռնույին :

Լյատարեալ և եղական :

Legi, ընԹերցայ, legisti, ընԹերցար : legit. ընԹերցաւ :
Տոգնականապէս :

Legimus, ընԹերցաք : legistis, ընԹերցայք : legerunt,
կամ legere. ընԹերցան :

Էրականատար և եղական :

Legeram, ընԹերցեալէի : legeras ; ընԹերցեալէիր : lege-
rat. ընԹերցեալէր :

Տոգնականապէս :

Legeramus, ընԹերցեալքէաք : legeratis, ընԹերցեալքէիք
legerant. ընԹերցեալքէին :

աշտանի և եղական :

Legam, ընթերցայ : leges, ընթերցես : leget. ընթերցէ :

Տոգնականապէս :

Legemus, ընթերցուք : legetis, ընթերցէք : legent.
 ընթերցեն :

Հրամայականի եղանակի ժամանակ ներկայ
 և եղական :

Lege, կամ legito, ընթերցիր : legat, ընթեռուցու :

Տոգնականապէս :

Legamus, ընթեռուցումք : legite, կամ legitote, ընթեր
 ցէք : legant. ընթեռուցուն :

աշտանի և եղական :

Legito, կամ leges, ընթերցնիր : legito, կամ leget. ըն
 թերցէ :

Տոգնականապէս :

Legitote, կամ legetis, ընթերցնիք : legunto, կամ legent.
 ընթերցեն :

Ըղձականի եղանակի ժ. անակ ներկայ և անկատար,
 և զականապէս :

Vtinam legerem, եթանի թէ ընթեռնիցէի : legeres, ըն
 թեռնիցէիր : legeret. ընթեռնիցէր :

Տոգնականապէս :

Vtinam legeremus, եթանի թէ ընթեռնիցէաք : legerentis
 ընթեռնիցէիք : legerent. ընթեռնիցէին :

Կատարեալ և եղական :

Vtinam legerim, եթանի թէ ընթերցեալիցեմ : legeri
 թերցեալիցես : legerit. ընթերցեալիցէ :

Տոգն

Տողնականապէս :

Vtinam legerimus, Երանի Թէ ընԹերցեալք իցեմք : legeri-
tis, ընԹերցեալք իցէք : legerint. ընԹերցեալք իցեն :

Է-Երականապէս և եղական :

Vtinam legissem, Երանի Թէ ընԹերցեալ իցէի : legisse ;
ընԹերցեալ իցէիս : legisset. ընԹերցեալ իցէր :

Տողնականապէս :

Vtinam legissemus, Երանի Թէ ընԹերցեալք իցէաք : legif-
setis, ընԹերցեալք իցէիք : legisset. ընԹերցեալք իցէին :

Ղպառնի և եղական :

Vtinam legam, Երանի Թէ ընԹեռնուցում : legas, ընԹեռ-
նուցուս : legat. ընԹեռնուցու :

Տողնականապէս :

Vtinam legamus, Երանի Թէ ընԹեռնուցումք : legatis, ըն
Թեռնուցուք : legant. ընԹեռնուցուն :

Ատորակցականի եղանակի ժամանակ ներկայ
և եղական :

Si legam, ընԹեռնուցում : legas, ընԹեռնուցուս : legat.
ընԹեռնուցու :

Տողնականապէս :

Si legamus, Եթէ ընԹեռնուցումք : legatis, ընԹեռնու-
ցուք : legant. ընԹեռնուցուն :

Ղնկատար և եղական :

Si legerem, Եթէ ընԹեռնիցէի : legeres, ընԹեռնիցէի :
geret. ընԹեռնիցէր :

Տողնականապէս :

Si legeremus, Եթէ ընԹեռնիցէաք, legeretis, ընԹեռնի-
ցէիք : legerent. ընԹեռնիցէին :

Լյատարեալ և եղական :

Si legerim , և թէ ընթերցեալիցես : legeris , ընթերցեալ
իցես : legerit . ընթերցեալ իցէ :

Տողնականապէս :

Si legerimus , և թէ ընթերցեալք իցեմք : legeritis , ընթեր
ցեալք իցեք : legerint . ընթերցեալք իցեն :

Էրակատար և եղական :

Si legissem , և թէ ընթերցեալիցէի : legisses , ընթերցեալ
իցէիք : legisset . ընթերցեալիցէր :

Տողնականապէս :

Si legissemus , և թէ ընթերցեալք իցեաք : legissetis . ըն
թերցեալք իցէիք : legisset . ընթերցեալք իցէին :

Ղպառնի և եղական :

Si legero , և թէ ընթերցեալ եղց : legeris , ընթերցեալ
եղցիս : legerit : ընթերցեալ եղցի :

Տողնականապէս :

Si legerimus : և թէ ընթերցեալք եղցուք : legeritis , ըն
թերցեալք եղցիք : legerint . ընթերցեալք եղցին :

Ղներևոյթի եղանակի ժամանակ ներկայ,
և անկատար :

Legere . ընթերնուլ :

Լյատարեալ և գերակատար :

Legisse . ընթերցեալ գոլ :

Ղպառնի և եղական :

Lecturum , am , um esse . ընթերնոլոց գոլ :

Տողնականապէս :

Lecturos , as , a esse . ընթերնոլոցք գոլ :

և Ղպառն

աշխատնի խառն ընդ հասարելոյ և նշական :

Lecturum, am, um fuisse. ընթեռնելոց լեալ գոլ :

Տողնականապես :

Lecturos, as, a, fuisse. ընթեռնելոց լեալք գոլ :

Բայանուանք :

Legendi, ընթեռնելոյ : legendo, ընթեռնելոյ : legendum.

Յնթեռնուել :

Դերբայք :

Lectam, առ 'ի յնթեռնուել : lectu, առ 'ի յնթեռնանել :

Ընդունելու թի ներկայ և անկատար :

Legens. ընթերցող :

աշխատնի :

Lecturus, a, um. ընթեռնելոց :

Տաղագս երրորդի Լծորդու թե բայից հրաւորականց, որոց աներևոյթս եզերի, 'ի I. կարճ, որդոս Legi. չմ ընթեռնանել :

Լահմանականի եղանակի ժամանակ ներկայ,

և նշական :

Legor, ընթեռնանիմ : legeris, ընթեռնանիս : legitur.

ընթեռնանի :

Տողնականապես :

Legimini, ընթեռնանիմք : legimini, ընթեռնանիք : legun-

tur. ընթեռնանին :

աշխատար և նշական :

Legebar, ընթեռնանեի : legebaris, ընթեռնանեիր : lege-

batur

ընթեռնանիւք :

Տողնա

Տոգնականապէս :

Legebamur, ընթեռնանեալք : legebamini, ընթեռնանեալքից : legebantur. ընթեռնանեին :

Էլստարեալ և եղական :

Lectus, a. um sum, կամ fui. ընթեռնանեցայ :
Lectus, a, um es, կամ fuisti. ընթեռնանեցար :
Lectus, a, um est, կամ fuit. ընթեռնանեցաւ :

Տոգնականապէս :

Lecti, æ, a sumus. կամ fuimus. ընթեռնանեցաք :
Lecti, æ, a estis, կամ fuistis, ընթեռնանեցաք :
Lecti, æ, a sunt, կամ fuerunt. ընթեռնանեցան :

Էրեղականապէս և եղական :

Lectus, a, um eram, կամ fueram, ընթեռնանեցեալէի :
Lectus, a, um eras, կամ fueras. ընթեռնանեցեալէիր :
Lectus, a, um erat, կամ fuerat. ընթեռնանեցեալէին :

Տոգնականապէս .

Lecti, æ, a eramus, կամ fueramus. ընթեռնանեցեալէեաք :
Lecti, æ, a eratis, կամ fueratis. ընթեռնանեցեալէիք :
Lecti, æ, a erant, կամ fuerant. ընթեռնանեցեալէինք :

Էլստարեալ և եղական :

Legar, ընթեռնանեցայց : legeris, ընթեռնեցցիս : legetur :
ընթեռնեցցի :

Տոգնականապէս .

Legemur, ընթեռնանեցուք : legimini, ընթեռնեցցիք : le-
gentur. ընթեռնեցցին :

Հրամայականի եղանակի ժամանակ ներկայ,
և եղական :

Legere, կամ legitur, ընթեռնանալ : legatur. ընթեռնանալիցի :

Տոգնականապէս :

Legamur, ընթեռնանիցիմք : legimini, կամ legiminoz ;
ընթերցարուք : legantur . ընթեռնանիցին :

Այլառնի և եղական :

Legitor , կամ legeris , ընթեռնանի ընթերցարուք : legitor , կամ le-
getur . ընթերցի :

Տոգնականապէս :

Legiminoz , կամ legimini , ընթեռնանի ընթերցարուք : leguntur .
կամ legentur . ընթերցին :Ըղձականի եղանակի ժամանակ ներկայ և անկատար
եղականապէս :Vtinam legerer , երանի թէ ընթեռնանիցեի : legereris , ըն
թեռնանիցեիր : legeretur , ընթեռնանիցէր :

Տոգնականապէս :

Vtinam legeremur , երանի թէ ընթեռնանիցեալք : legere-
mini , ընթեռնանիցեիրք : legerentur . ընթեռնանիցէին :

Կատարեալ և եղական :

Vtinam lectus , a , um sim , կամ fuerim . երանի թէ ըն
թեռնանեցեալիցեմ :

Lectus , a , um sis , կամ fueris . ընթեռնանեցեալիցես :

Lectus , a , um sit , կամ fuerit . ընթեռնանեցեալիցէ :

Տոգնականապէս :

Vtinam lecti , a , a simus , կամ fuerimus . երանի թէ ըն
թեռնանեցեալք իցեմք :

Lecti , a , a sitis , կամ fueritis . ընթեռնանեցեալք իցէք :

Lecti , a , a sint , կամ fuerint . ընթեռնանեցեալք իցեն :

Էրկատար և եղական :

Vtinam lectus , a , um essem , կամ fuisset . ընթեռնան
եցեալիցէի :

LECTUS, a, um eses, *կամ* fuisset. ընթեռնանեցեալիցէ երբ :

LECTUS, a, um eset, *կամ* fuisset. ընթեռնանեցեալիցէր :

Տոգնականապէս :

Vtinam lecti, a, a essemus, *կամ* fuisset. Երանի Թէ
 ընթեռնանեցեալիցէաբ :

LECTI, a, a essetis, *կամ* fuissetis. ընթեռնանեցեալիցէ երբ :

LECTI. a, a esent *կամ* fuissent. ընթեռնանեցեալիցէին :

Աշտարանի և Եղական :

Vtinam legar, երանի Թէ ընթեռնանիցիմ : legaris, ըն
 Թեռնանիցիս : legatur. ընթեռնանիցի :

Տոգնականապէս .

Vtinam legamur, երանի Թէ ընթեռնանիցիմք : legamini, ըն
 Թեռնանիցիք : legantur. ընթեռնանիցին :

Ատորացականի Եղանակի ժամանակ ներկայ,

և Եղական :

Si legar, եթէ ընթեռնանիցիմ : legaris, ընթեռնանիցիս :
 legatur. ընթեռնանիցի :

Տոգնականապէս :

Si legamur, եթէ ընթեռնանիցիմք : legamini, ընթեռնա
 նիցիք : legantur. ընթեռնանիցին :

Անկատար և Եղական :

Si legerer, եթէ ընթեռնանիցէի : legereris, ընթեռնա
 նիցէի : legeretur. ընթեռնանիցէր :

Տոգնականապէս :

Si legeremur, եթէ ընթեռնանիցէաք : legeremini, ըն
 Թեռնանիցէք : legerentur. ընթեռնանիցէին :

Կատարեալ և Եղական :

Si lectus, a, um sim, *կամ* fuerim. եթէ ընթեռնանե
 ցեալիցէմ :

Lectus, a, um sis, կամ fueris. ընթեռնանեցեալիցես :

Lectus, a, um sit, կամ fuerit. ընթեռնանեցեալիցէ :

Տոգնականապէս :

Si lecti, a, a simus, կամ fuerimus. եթէ ընթեռնանեցեալիցեմք :

Lecti, a, a sitis, կամ fueritis. ընթեռնանեցեալիցէք :

Lecti, a, a sint, կամ fuerint. ընթեռնանեցեալիցենք :

Էրեւակատար և եզական :

Si lectus, a, um essem, կամ fuisset. եթէ ընթեռնանեցեալիցէի :

Lectus, a, um esses, կամ fuissetis. ընթեռնանեցեալիցէիր :

Lectus, a, um esset, կամ fuisset. ընթեռնանեցեալիցէր :

Տոգնականապէս :

Si lecti, a, a essemus, կամ fuissetis. եթէ ընթեռնանեցեալիցէաք :

Lecti, a, a essetis, կամ fuissetis. ընթեռնանեցեալիցէիք :

Lecti, a, a essent, կամ fuissent. ընթեռնանեցեալիցէինք :

Էշտառնի և եզական :

Si lectus, a, um ero, կամ fuero. եթէ ընթեռնանեցեալ եղէց :

Lectus, a, um eris, կամ fueris. ընթեռնանեցեալ եղիցես :

Lectus, a, um erit, կամ fuerit. ընթեռնանեցեալ եղիցի :

Տոգնականապէս :

Si lecti, a, a erimus, կամ fuerimus. եթէ ընթեռնանեցեալիցիսք :

Lecti, a, a eritis, կամ fueritis. ընթեռնանեցեալիցիք :

Lecti, a, a erint, կամ fuerint. ընթեռնանեցեալիցինք :

Էշտեք

Էջերեւոյթի եղանակի ժամանակ ներկայ,
և եզական :

Legi. ընթեռնանիլ :

Կատարեալ և գերակատար եզականապէս :

Lectum, am, um esse, կամ fuisse ընթեռնանեցեալ գոյլ :
Տոգնականադէս :

Lectos; as, a esse, կամ fuisse. ընթեռնանեցեալք գոյլ :
Էջպառնի և եզական :

Lectum iri, կամ legendum, am, um esse. ընթեռնելի գոյլ :
Տոգնականապէս :

Lectum iri, կամ legendos, as, a esse. ընթեռնելիք գոյլ :
Էջպառնի խառն ընդ կատարելոյ, և եզական :

Legendum, am, um fuisse. ընթեռնելի լեալ գոյլ :
Տոգնականապէս :

Legendos, as, a fuisse. ընթեռնելիք լեալք գոյլ :

Ընդունելու թի կատարեալ և գերակատար :

Lectus, a, um. ընթեռնանեցեալ :
Էջպառնի.

Legendus, a, um. ընթեռնելի :

Տաղադս չորրորդի լծորդութե Բայեց ներդործականաց ,
որոց աներևոյԹն եղերի , 'ի Ire որդոն Audire . ք լսել :

Առհմանականի եղանակի ժամանակ ներկայ
և եղական :

Audio , լսեմ : audis , լսես : audit . լսէ :

Տողնականապէս :

Audimus , լսեմք : auditis , լսէք : audiunt . լսեն :

Մնկատար և եղական :

Audiebam , լսէի : audiebas , լսէիր , audiebat . լսէր :

Տողնականապէս :

Audiebamus , լսեաք : audiebatis , լսէիք , audiebant . լսէին :

Կատարեալ և եղական :

Audiui , լուայ : audiuisti , լուար : audiuit . լուաւ :

Տողնականապէս :

Audiuimus , լուաք , audiuistis , լուայք : audierunt , կամ
audiuere . լուան :

Գերակատար և եղական :

Audiueram , լուեալէի : audiueras , լուեալէիր : audiuerat .
լուեալէր :

Տողնականապէս :

Audiueramus , լուեալք էաք : audiueratis , լուեալք էիք :
audiuerant . լուեալք էին :

Մուտանի և եղական :

Audiam , լուայց : audies , լսեսցես : audiet . լսեսցէ :

Տողնականապէս :

Audiemus , լուեցուք : audietis , լսեսցէք : audient . լսե-
ցեն :

Հրամայականի եղանակի ժամանակ ներկայ
և եղական :

Audi, կամ audito, լուր : audiat. լուիցէ :

Տոգնականապէս :

Audiamus, լուիցեմք : audite, կամ auditote, լսեցէք : au-
diant. լուիցեն :

Ապառնի և եղական :

Audito, կամ audies, լսես՞իր, կամ լուի՞ր : audito, կամ
audiet. լսեսցէ :

Տոգնականապէս :

Auditote, կամ audietis, լսեսցիք, կամ լուիցիք : audiunto,
կամ audient. լսեսցեն :

Ըղձականի եղանակի ժամանակ ներկայ և անկատար
եղականապէս :

Vtinam audirem, երանի թէ լուիցէի : audires, լուիցէիր :
audiret. լուիցիր :

Տոգնականապէս :

Vtinam audiremus, երանի թէ լուիցէաք : audiretis, լուի-
ցէիք : audirent. լուիցէին :

Էլատարեալ և եղական :

Vtinam audiuerim, երանի թէ լուեալիցեմ : audiueris,
լուեալիցես : audiuerit. լուեալիցէ :

Տոգնականապէս :

Vtinam audiuerimus, երանի թէ լուեալք իցեմք : audiue-
ritis : լուեալք իցէք : audiuerint. լուեալք իցեն :

Դերակատար և եղական :

Vtinam audiuisset, երանի թէ լուեալիցէի : audiuisset,
լուեալիցէի :

լուեալիցէիր : audiuiset . լուեալիցէն :

Տողնականապէս :

Vtinam audiuissemus, երանի թէ լուեալք իցեաք : audiuis-
setis, լուեալք իցէիք : audiuisent . լուեալք իցէին :

Հպարտնի և եղական :

Vtinam audiam, երանի թէ լուիցեմ : audiat, լուիցես ,
audias, լուիցէ :

Տողնականապէս :

Vtinam audiamus, երանի թէ լուիցեմք : audiatis, լուիցէք :
audiant . լուիցեն :

Ատորակցականի եղանակի ժամանակ ներկայ
և եղական :

Si audiam, եթէ լուիցեմ : audias, լուիցես : audiat . լուիցէ :

Տողնականապէս :

Si audiamus, եթէ լուիցեմք : audiatis, լուիցէք : audiant .
լուիցեն :

Հնկատար և եղական :

Si audirem, եթէ լուիցէի : audires, լուիցէիր : audiret .
լուիցէր :

Տողնականապէս :

Si audiremus, եթէ լուիցէաք : audiretis, լուիցէիք : audi-
rent . լուիցէին :

Կատարեալ և եղական :

Si audiuerim, եթէ լուեալիցեմ : audiueris, լուեալիցես :
audiuerit . լուեալիցէ :

Տողնականապէս :

Si audiuerimus, եթէ լուեալիցեմք : audiueritis, լուեալք
իցէք : audiuerint . լուեալք իցին :

Գրեականաբար և եղական :

Si audiuissem, եթէ լուեալիցէի : audiuisset, լուեալիցէիք :
audiuisset . լուեալիցէր :

Տոգնականապէս :

Si audiuissemus, եթէ լուեալք իցեաք : audiuissetis, լուեալք իցէիք : audiuisset . լուեալք իցէին :

Ղպառնի և եղական :

Si audiuero, եթէ լուեալիցէց : audiueris, լուեալիցէցիս :
audiuerit . լուեալիցէցի :

Տոգնականապէս :

Si auduerimus, եթէ լուեալք եղիցուք : audiueritis, լուեալք եղիցիք : audiuerint լուեալք եղիցին :

Ղնսիրևոյթի եղականի Ժամանակ ներկայի
և անկատար :

Audire . լսել :

Կատարեալ և գրեականաբար :

Audisce . լուեալ գոլ :

Ղպառնի և եղական :

Auditurum, am, um esse, լսելոց գոլ :

Տոգնականապէս :

Audituros, as, a esse, լսելոցք գոլ :

Ղպառնի խառն ընդ կատարելոց :

եղականապէս :

Auditurum, am, um fuisse . լսելոց լեալ գոլ :

Տոգնականապէս :

Audituros, as, a fuisse . լսելոցք լեալք գոլ :

Էմ Բայից :

Բայանուտնք :

Audiendi, լսելոյ : audiendo, լսելով : audiendum, 'ի լսել

Դերբայք :

Auditum, առ 'ի լսել : auditu, առ 'ի լսիլ :

Ըստուներևութի ներկայ և անկատար :

Audiens, լսօշ :

Ապառնի :

Auditurus, a, um, լսելոց :

Տաղաքս չորրորդի լծորդութե Բայից կրաւորականաց
արոց անքևոյթն Էզերի 'ե Iri, որդո՛ք Audiri . ք լսիլ :

Ահմանականի Էղանակի Ժամանակ ներկայ,
և Էզական :

Audiōr, լսիմ : audiris, լսես : auditur, լսի :

Տոգնականապէս :

Audimur, լսիմք : audimini, լսիք : audiuntur, լսին :

Անկատար և Էզական :

Audiēbar, լսեէի : audiebaris, լսեէիր : audiebatur, լսեւր :

Տոգնականապէս :

Audiēbāmur, լսեէաք : audiebāmini, լսեէիք : audiebā-
tur, լսեէին :

Կատարեալ և Էզական :

Audiōrus, a, um sum, կամ fui, լսեցայ :

us, a, um es, կամ fuisti, լսեցար :

Audiōtus, a, um est, կամ fuit, լսեցաւ :

Տոգնականապէս :

Audiōti, a, a sumus, կամ fuimus, լսեցաք :

Audiōti, a, a estis, կամ fuistis, լսեցաք :

Audiōti,

Auditi, x; a sunt, կամ fuerunt. լսեցան :

Էրանկանապէս և եղական :

Auditus, a, um eram, կամ fueram. լսեցեալէի :

Auditus, a, um eras, կամ fueras. լսեցեալէի :

Auditus, a, m erat, կամ fuerat. լսեցեալէր :

Տոգնականապէս :

Auditi, x. a eramus, կամ fueramus. լսեցեալքեաք :

Auditi, x, a eratis, կամ fueratis. լսեցեալքեիք :

Auditi, x, a erant, կամ fuerant. լսեցեալքէն :

աշխատնի և եղական :

Audiar, լսեցայց : audieris, լսեսցես : audietur. լսեսցի :

Տոգնականապէս :

Audiemur, լսեցուք : audiemini, լսեսցիք : audientur : լսեսցին :

Յրամայականի եղանակի ժամանակ ներկայ
և եղական :

Audire, կամ auditor, լսիր : audiat. լուսցի :

Տոգնականապէս :

Audiamur, լուսցիք : audiamini, կամ audimur; լուսարուք : audiantur. լուսցին :

աշխատնի և եղական :

Auditor, կամ audieris, լսիջիք : auditor, կամ audietur. լսեսցի :

Տոգնականապէս :

Audimur, կամ audiemini, լսիջիք : audiantur, կամ audientur. լսեսցին :

Շղճականն Եղանակի Ժամանակ ներկայ և անկատար ,
 : Եղականապէս :

Vtinam audirer , Երանի Թէ լսեցէնի : կամ լուսեցնէի : audi-
 reris , լսեցեեր : audiretur . լսեցեւր : կամ լուսեւր :
 Տոգնականապէս :

Vtinam audiremur , Երանի Թէ լսեցեաք , կամ լուսեցեաք :
 audiremini , լսեցեկիք : audirentur . լսեցեկն :

Էլատարեալ և եղական :

Vtinam auditus , a , um sim , կամ fuerim : Երանի Թէ լսե-
 ցեալիցեմ :

Auditus , a , um sis , կամ fueris . լսեցեալիցես :

Auditus , a , um sit , կամ fuerit . լսեցեալիցէ :

Տոգնականապէս :

Vtinam auditi , a , a simus , կամ fuerimus . Երանի Թէ
 լսեցեալք եցեմք :

Auditi , a , a sitis , կամ fueritis . լսեցեալքիցեք :

Auditi , a , a sint , կամ fuerint . լսեցեալքիցեն :

Էլ Երակատար և եղական :

Vtinam auditus , a , um essem , կամ fuisset . Երանի Թէ
 լսեցեալիցեմ :

Auditus , a , um esses , կամ fuisset . լսեցեալիցեեր :

Auditus , a , um esset , կամ fuisset . լսեցեալիցեր :

Տոգնականապէս :

Vtinam auditi , a , a essemus , կամ fuissetus , Երանի Թէ
 լսեցեալքիցեաք :

Auditi , a , a essetis , կամ fuissetis . լսեցեալքիցեիք :

Auditi , a , a essent , կամ fuissent . լսեցեալքիցեն :

աշտանսի և եղական :

Vtinam audiar, երանի թէ լուհցեմ : audiaris, լուհցես : au-
diatur, լուհցի :

Տոգնականապէս :

Vtinam audiamur, երանի թէ լուհցեմք : audiamini, լու-
ցիք : audiantur, լուհցեն :

Ատորակցականի և զանակի ժամանակ ներկայ
և եղական :

Si audiar, եթէ լուհցեմ : audiaris, լուհցես : audiatur, լուհցի :
Տոգնականապէս :

Si audiamur, եթէ լուհցեմք : audiamini, լուհցիք : audian-
tur, լուհցեն :

աշնկատար և եղական :

Si audirer, եթէ լսեցե՛նի : կամ լուհցե՛նի : audireris, լսե-
ցե՛նի : audiretur, լսեցիւր, կամ լուր :

Տոգնականապէս :

Si audiremur, եթէ լսեցե՛նաք : audiremini, լսեցե՛նք : au-
direntur, լսեցե՛նին :

Լյատարեալ և եղական :

Si auditus, a, um sim, կամ fuerim, եթէ լսեցեալիցեմ :
Auditus, a, um sis, կամ fueris, լսեցեալիցես :

Auditus, a, um sit, կամ fuerit, լսեցեալիցի :

Տոգնականապէս :

Si auditi, x, a simus, կամ fuerimus, եթէ լսեցեալիցեմք :
Auditi, x, a sitis, կամ fueritis, լսեցեալիցեք :

Auditi, x, a sint, կամ fuerint, լսեցեալիցեն :

Էրեւակատար և եղական :

Si auditus, a, um essem, կամ fuisset, եթէ լսեցեալիցեմ :
Audi-

Այն Բայից :

Auditus, a, um eses, կամ fuisses . լսեցեալիցէից :

Auditus, a, um eset, կամ fuisset . լսեցեալիցէր :

Տողնականապէս :

Si auditi, æ, a essemus, կամ fuissemus . եթէ լսեցեալ
իցէաք :

Auditi, æ, a essetis, կամ fuissetis . լսեցեալիցէիք :

Auditi, æ, a esent, կամ fuissent . լսեցեալիցէին :

Ապառնի և եղական :

Si auditus, a, um ero, կամ fuero . եթէ լսեցեալիցէից :

Auditus, a, um eris, կամ fueris . լսեցեալիցիցես :

Auditus, a, um erit, կամ fuerit . լսեցեալիցիցի :

Տողնականապէս :

Si auditi, æ, a erimus, կամ fuerimus . եթէ լսեցեալ
իցիցուք :

Auditi, æ, a eritis, կամ fueritis . լսեցեալիցիցիք :

Auditi, æ, a erint, կամ fuerint . լսեցեալիցիցին :

Անհրեւոյթի եղանակի ժամանակներկայ,
և անկատար :

Audiri . լսիլ :

Կատարեալ և դերականապէս եղականապէս :

Auditum, am, um esse, կամ fuisse . լսեցեալ գոյ :

Տողնականապէս :

Auditos, as, a esse, կամ fuisse . լսեցեալից գոյ :

Ապառնի և եղական :

Auditum iri, կամ audiendum, am, um esse . լսելի գոյ :

Տողնականապէս :

Auditum iri, կամ audiendos, as, a esse . լսելից գոյ :

Ապառն

աշխատանի խառն ըսդ կատարելոյ և ևզգական :

Audiendum, am, um fuisse, լսելի լեալ գոյ :

Յոգնականսպէս :

Audiendos, as, a fuisse, լսելիք լեալք գոյ :

Ընդունելու Թի կատարեալ :

Auditus, a, um, լսեցեալ :

աշխատանի :

Audiendus, a, um, լսելի :

աշխատանի կատարելի ըսդ կատարելու Թեց ներգործականաց և կրաւորականաց դիտելի է, նախ զի համայնք բայք լաթինսկանք կանոնաւորք Թէ Ենդգործականք, և Թէ կրաւորականք ըստ աներևոյթից սոցին եզերեցեալք, լծորդին ըստ սոցին, իմ ներգործականքն ըստ ներգործականաց, և կրաւորականքն ըստ կրաւորականաց :

Էրկրորդ դիտելի է, զի համայնք բայք չէզոքականք կանոնաւորք Թէ պարզք և Թէ բաղադրեցեալք լծորդին ըստ ներգործականաց : ըստ որում և ևզերին յաներևոյթով իւրեանց :

Էրրորդ դիտելի է, զի համայնք բայք ձայնակրականք և հասարակք կանոնաւորք Թէ պարզք, և Թէ բաղադրեցեալք լծորդին ըստ կրաւորականացն :

Չորրորդ դիտելի է, զի այսոցիկ լծորդու Թեց սահմանականի եղանակի կատարեալքն ժամանակի բազմիցս ըն յերկրորդս դէմս իւրեանց համառօտին, ՚ի բաց ձգելով զվանկս որք բաղականս տառիւն V. սրգոն. Amauilti. լինի : Amatti. իմ սիւրեցիք : Amauiltis, լինի : Amattis. իմ սիւրեցիք : Audiuiti. լինի : Audisti. իմ լուար : Audiuitis. լինի : Audistis. իմ լուարք, այսպէս և այլն :

Նկերտորդ գիտելի է, զի ստորակցական Եղանակն Երբեմն
 'ի կերտրականի տառնց մասնականն Si. քի Եթէ, և յայնժամ կոչի
 կարողական Եղանակ, իբր զկարողութի կամ զիղձ անձինն շա
 նակող, որդոն Vellem mori. քի կամիցէի մեռանիլ: Occidif-
 sem. քի սպանեալիցէի: և այլն:

ԼԷցերտի գիտելի է, զի որոք բայոչունի զիւրս դերբայս,
 նա սլանի և ս զընդունելութիւն ապառնի որեզերի 'ի Rus: և
 զընդունելութիւն կատարեալս: զժամանակս զկատարեալս և զ
 դերակատարս կրաւորականաց: զապառնիս կրաւորականս
 ստորակցականն, և զապառնիս աներեւոյթին, Թէ զներտոր
 ծականն, և Թէ զկրաւորականն, որք 'ի դերբայնցն, և 'ի վան
 ձէն, Iri. Բաղկանսն, որպիսիք են այսորիկ որք հետեւին: Mi-
 co. քի ցոլամ: Strido. կրճտեմ: Lugeo. սգամ: Frigeo. մրսիմ:
 Pedo. տռեմ: Silco. լռեմ: Fulgeo. միայլեմ: Luceo. լուսա
 ւորեմ: Vrgeo. ստիպեմ: Sorbeo. կլանեմ: Turgeo. ուռիմ:
 Conniueo. անտես առնեմ: Algeo. սլաղիմ: Flauco. դեղնեմ:
 Timeo. երկնչիմ: Pauco. վախեմ: Feruco. եռամ: Liueo.
 կապտիմ: Congruo. յարմարիմ: Lambo. լիղեմ: Sapio. հա
 մեղանամ: Quatio. դղրդեմ: Respuo. հերբեմ: Linquo. լքեմ:
 Ingruo. վերագիւնեմ: Batuo. զարկեմ: Posco. հայցեմ: Me-
 tuo. զանգիտեմ: Pluo. անձրեւեմ: Dispesco. արծադարձեմ:
 Luo. կոծամ: Scando. համբառնամ: Compesco. կերակրեմ:
 կամ ուտեցողանեմ: Fatisco. օձտիմ: Hisco. որոշտամ: Sca-
 bo. քորեմ: Sugo. ծծեմ: Nolo. չկամիմ: Prodigio. վատնեմ:
 Dego. գետնեմ: Annuo. ակնարկեմ: Vado. դնամ: Glisco.
 ասիմ: Vergo. կորանամ: Disco. ուսանիմ: Tremo, սաթիմ:
 Satago, արտորամ: Ferio. սլարապիմ: Inceso. զգնամ: Re-
 fello. հերբեմ: վարկաբարեմ: Ambigo. երկբայիմ: Երկոյա
 նամ: Sterto. խռամ: Rudo, զռամ: Pfallo, սաղմոսեմ: Cerno.

գիտեմ : Vescor . կերակրեմ , Liquor . հալիմ , Medeor . բժշ
 անեմ , Reminiscor . վերայիշեմ , Ango . նեղեմ , Volo . կամեմ ,
 Malo . մեղամեմ , Furo . սրտմտեմ , Arceo . բշեմ , Serpo . սո
 դամ , Iuvo . օգնեմ , Aestiuo . ամառեմ , ամառայեմ , Ningo .
 ձեռնեմ , Studeo . աբնիմ , և այլ բազումք :

Գլուխ չորսերորդ :

Տարաքս Լորդու Թէ բային ճայտակրականի Vti . 3^ր
 'նկերարկել , կամ վարել :

Լատնականսն եղանակի ժամանակ ներկայ ,
 և եղական :

Vtor , վարեմ : vteris , վարես : vtitur . վարեմ :

Տոգնականապէս :

Vtimur , վարեմք , vtimini , վարեք , vtuntur . վարեն :

Անկատար և եղական :

Vtebar , վարեկեմ , vtebaris , վարեկեր , vtebatur . վարեկեմ :

Տոգնականապէս :

Vtebamur , վարեկեմք , vtebamini , վարեկերք , vtebantur :
 վարեկեն .

Կատարեալ և եղական :

Vfus , a , um sum , կամ fui . վարեցայ , և այլն ,

Տոգնականապէս :

Vfi , x , a sumus , կամ fuimus . վարեցաք , և այլն :

Գերակատար և եղական :

Vfus , a , vsum eram , կամ fueram . վարեցեալեղէ , և այլն :

Տոգնականապէս :

Vfi , x , a eramus , կամ fueramus . վարեցեալեղաք , և

աշխարհն և եղական :

Vtar ; վարեցայց , vteris , վարեսցես , vtetur . վարեսցին :

Տոգնականապէս :

Vtemur , վարեցուք , vtemini , վարեսցեք , vtentur . վարեսցին :

Հրամայականի եղանակի ժամանակ ներկայ
և եղական :

Vtere , կամ vtitor , վարիր , vtatur . վարիցի :

Տոգնականապէս :

Vtamur , վարիցեմք , vtimini , կամ vtiminor , վարեցարուք . vtantur . վարիցին :

աշխարհն և եղական :

Vtitor , կամ vteris , վարեմք , vtitor . կամ vtetur . վարեսցի :

Տոգնականապէս :

Vtiminor , կամ vtemini , վարեմք , vtuntor , կամ vtentur . վարեսցին :

Աղէականի եղանակի ժամանակ ներկայ և անկատար
եղականապէս :

Vtinam vterer , երանի թէ վարեցեմք , vtereris , վարեցեմք , vteretur . վարիցիք :

Տոգնականապէս :

Vtinam vteremur , երանի թէ վարեցեմք , vteremini , վարեցեմք , vterentur . վարիցեմք :

Կատարեալ և եղական :

Vtinam vsum , a , um sim , կամ fuerim . երանի թէ վարեցեալիցեմ , և այլն :

Տոգնա

Տոգնականապէս :

Vtinam vfi, æ, a simus, կամ fuerimus . երանի թէ վարեցեալք իցեմք, և այլն :

Գերակատար և եղական :

Vtinam vfus, a, um essem, կամ fuiffem . երանի թէ վարեցեալիցէի :

Տոգնականապէս .

Vtinam vfi, æ; a essemus, կամ fuiffemus . երանի թէ վարեցեալք իցեաք :

Ղարաոնի և եղական :

Vtinam vtar, երանի թէ վարիցիմ, vtaris, վարիցիս : vta-tur . վարիցի :

Տոգնականապէս :

Vtinam vtamur, երանի թէ վարիցիմք, vtamini, վարեցիք, vtantur . վարիցին :

Լատորակցականի եղանակի ժամանակ ներկայ, և եղական :

Si vtar . եթէ վարիցիմ :

Էջնկատար և եղական :

Si vterer . եթէ վարիցեի, և այլն :

Էլատարեալ և եղական :

Si vfus, a, um fim, կամ fuerim . եթէ վարեցեալիցեմ, և այլն :

Գերակատար և եղական :

Si vfus, a, um essem, կամ fuiffem . եթէ վարեցեալիցէի և այլն :

Ղարաոնի և եղական :

Si vfus, a, um ero, կամ fuero . եթէ վարեցեալ էրէց, և այլն :

Տողնականապէս :

Si vfi, æ, a erimus, կամ fuerimus, եթէ վարեցեալք Եր
ցուք :«Չներեոյ՞ծի եղանակի ժամանակ ներկայ,
և անկատար :

Vti. վարել :

Լցատարեալ և գերակատար եղականապէս :

Vsum, am, um esse, կամ fuisse. վարեցեալ գոյ :

Տողնականապէս :

Vlos, as, a esse, կամ fuisse. վարեցեալք գոյ :

«Չպառնի և եղական :

Ներգործապէս :

Vfurum, am, um esse, վարելոց գոյ :

Տողնականապէս :

Vfuros, as, a esse. վարելոցք գոյ :

«Չպառնի և եղական :

Լքաւորապէս :

Vtendum, am, um esse. վարելի գոյ :

Տողնականապէս :

Vtendos, as, a esse. վարելիք գոյ :

Բայանուանք :

Vtendi, վարելոյ : vtendo, վարելով : vtendum, 'նվարել :

Դերբայք :

Vsum. 'նվարել : կամ 'ի վարել : 'ի կերարկանել :

Ընդունելու թի ներկայ և անկատար :

Vtens. վարող : 'ի կերարկող :

Էլատուրեալ և գերակատար :

Vfus, a, um . վարեցեալ :

աշատունի կրաւորական :

Vtendum, am, um . վարելի :

աշատունի ներդործական :

Vfurus, a, um . վարելոց : և այլն :

Տաղագս լծորդութե թայն հասարակե Dimetiri . Ծ՞ չափել, և չափիլ :

Ատհմանականի եղանակի Ժամանակ ներկայ
և եղական :

Dimetior, չափեմ, և չափիմ : dimetiris, չափես, և չափիս :
dimeticur . չափե, և չափի :

Տողնականապէս :

Dimetimur, չափեմք, և չափիմք : dimetimini, չափեք, և
չափեք : dimetiuntur . չափեն, և չափին :

աշկատար և եղական :

Dimetiebar, չափեի, և չափեի : dimetiebaris, չափեիք,
և չափեիք : dimetiebatur . չափեր, և չափիւր :

Տողնականապէս :

Dimetiebamur, չափեաք, և չափեեաք : dimetiebamini,
չափեիք, և չափեեիք : dimetiebantur . չափեին, և չափեեին :

Էլատարեալ և եղական :

Dimensus, a, um sum, կամ fui . չափեցի և չափեցայ, և այլն :
Տողնականապէս :

Dimensi, æ, a sumus, կամ fuimus . չափեցաք : և այլն :
Էրերակատար և եղական :

Dimensus, a, um eram, կամ fueram . չափեալ, և չափե
ցեալէն : Տողնա

Տոգնականապէս :

Dimenſi, æ, a eramus, կամ fueramus, չափեալք, և չափեցեալքէաք :

ԷԶպառնի և Եղական :

Dimetiar, չափեցից, և չափեցայց: dimeticieris, չափեսցես և չափեսցես: dimetietur, չափեսցէ, և չափեսցի :

Տոգնականապէս .

Dimetiemur, չափեսցուք, և չափեցուք: dimetimini, չափեսցէք, և չափեսցիք: dimetientur, չափեսցեն, և չափեսցին :

Նրամայականի եղանակի ժամանակ ներկայ, և եղական :

Dimetire, կամ dimetitor, չափեա՛, և չափիր, dimetiatur, չափիցէ, և չափիցի :

Տոգնականապէս :

Dimetiamur, չափեցեմք, և չափեցիմք: dimetimini, կամ dimetiminor, չափեցէք, և չափեցարուք: dimetiantur, չափեցեն, և չափեցին :

ԷԶպառնի, և Եղական :

Dimetitor, կամ dimeticieris, չափեսըիր, և չափիըիր: dimetitor, կամ dimetietur, չափեսցեն, և չափեսցին :

Տոգնականապէս .

Dimetiminor, կամ dimetiemini, չափեսըիր, և չափիըիր: dimetiantor, կամ dimetientur, չափեսցեն, և չափեսցին:

Ըղճականի եղանակի ժամանակ ներկայ և անկատար եղականապէս :

Vtinam dimetirer, երանի Թէ չափիցէի, և չափիցէի: dimeti-

metireris, չափեցէր, և չափեցե՛կիր: dimetiretur. չափեցէր, և չափեցե՛ւր :

Տոգնականապէս :

Vtinam dimetiremur, երանի թէ չափեցէաք, և չափեցե՛կաք: dimetiremini, չափեցէիք, և չափեցե՛կիք: dimetirentur. չափեցէին, և չափեցե՛կին :

Էլատարեալ և եղական :

Vtinam dimensus, a, um sim, կամ fuerim, երանի թէ չափեալիցեմ, և չափեցեալիցեմ, և այլն :

Էրակատար և եղական :

Vtinam dimensus, a, um essem, կամ fuisset. երանի թէ չափեալիցէի, և չափեցեալիցէի: և այլն :

Աշտունի և եղական :

Vtinam dimetiar, երանի թէ չափիցեմ, և չափիցիմ: dimetiariis, չափիցես, և չափիցիս: dimetiantur, չափիցէ, և չափիցի :

Տոգնականապէս :

Vtinam dimetiamur, երանի թէ չափիցեմք, և չափիցիմք: dimetiamini. չափիցէք, և չափիցիք: dimetiantur. չափիցեն, և չափիցին :

Լիտորակցականի եղանակի ժամանակ ներկայ և եղական :

Si dimetiar. և թէ չափիցեմ, և չափիցիմ: և այլն :

Անկատար և եղական :

Si dimetirer. և թէ չափիցէի, և չափիցե՛կի: և այլն :

Էլատարեալ և եղական :

Si dimensus, a, um sim, կամ fuerim. և թէ չափեալ, կամ չափեցեալիցեմ. և այլն :

Էրակատար

և լն Բայից :

Էրակատար և եղական :

Si dimensus, a, um essem, կամ fuisset. եթէ չափեալ,
կամ չափեցեալ իցէի : և այլն :

աշատունի և եղական :

Si dimensus, a, um ero, կամ fuero. եթէ չափեալ, կամ
չափեցեալ եղեց : և այլն :

աշներեւոյթի եղանակի Ժամանակ ներկայ,
և եղական :

Dimetiri. չափել, և չափել :

Էլատարեալ և գերակատար եղականապէս :

Dimensum, am, um esse, կամ fuisse. չափեալ և չափե
ցեալ գոյ :

Տոգնականապէս :

Dimensos, as, a esse, կամ fuisse. չափեալք, և չափե
ցեալք գոյ :

աշատունի և եղական ներդրիւնակերպ :

Dimensurum, am, um esse. չափելոց գոյ :

Տոգնականապէս :

Dimensuros, as, a esse. չափելոցք գոյ :

աշատունի և եղական կրտսորակերպ :

Dimensum iri, կամ dimetiendum, am, um esse. չափելի
գոյ :

Տոգնականապէս :

Dimensum iri, կամ dimetiendos, as, a esse. չափելիք
գոյ :

Բայանուանք :

Dimetiendi, չափելոյ : dimetiendo, չափելով : dimetien-
dum. ՚ի չափել :

Դ-Երբայք :

Dimensum ; առ 'ե չափել : dimensu . առ 'ե չափել :

Ընդունելու թի ներկայ և անկատար :

Dimetiens . չափող :

Էլատարեալ և դերահատար :

Dimensus , a , um . չափեալ և չափեցեալ :

Վարտանի ներդործակերպ :

Dimensurus , a , um . չափելոց . և այլն :

Վարտանի կրակորակերպ :

Dimetiendus , a , um . չափելի . և այլն :

Դ-լուև Արամս Երորդ .

Տաղադս լծորդութե բայեց շնհանոնեց :

Էւնախ յաղադս լծորդութե բային չէզորահանն և ան
ճաննն , posse , քի կարել , կամ մարԹել :

Աահմանականի եղանակի ժամանակ ներկայ ,
և եղական :

Possum , կարեմ : potes , կարես : potest . կարէ :

Տոգնականապէս :

Possumus , կարեմք : potestis , կարեք : possunt . կարեսն :

Վնհատար և եղական :

Poteram , կարէն : poteras , կարեիք : poterat . կարեք :

Տոգնականապէս :

Poteramus , կարեաք : poteratis , կարեիք : poterant . կա
րէնն :

Էլատարեալ և եղական :

Potui , կարացի : potuisti , կարացիք : potuit . կարաց

Է՛ն Բայեց :

Տոգնականապէս .

Potuimus, *կարացաք* : potuistis, *կարացիք* : potuerunt, *կամ*
potuere . *կարացին* :

Էրակատար և եղական :

Potueram, *կարացեալէի* : potueras, *կարացեալէիր* : po-
tuerat . *կարացեալէր* :

Տոգնականապէս :

Potueramus, *կարացեալք էաք* : potueratis, *կարացեալք էիք* :
potuerant . *կարացեալք էին* :

Էլպառնի և եղական :

Potero, *կարացից* : poteris, *կարացես* : poterit . *կարացէ* :

Տոգնականապէս :

Poterimus, *կարացուք* : poteritis, *կարացէք* : poterunt .
կարացեն :

Հրամայականի եղանակի ժամանակ ներկայ
և եղական :

Fac possis . *կարացիր* :

Ըղձականի եղանակի ժամանակ ներկայ, և անկատար
եղականապէս :

Vtinam possem, *երանի թէ կարեցէի* : posses, *կարեցէիր* :
posset . *կարեցէր* :

Տոգնականապէս :

Vtinam possemus, *երանի թէ կարեցէաք* : possetis, *կարե-
ցէիք*, posset . *կարեցէին* :

Էլատարեալ և եղական :

potuerim, *երանի թէ կարացեալիցեմ* : potueris,
կարացեալիցես : potuerit . *կարացեալիցէ* :

Տոգ

Տողնականապէս :

Vtinam potuerimus, երանի թէ կարացեալք իցեմք: potueritis, կարացեալք իցէք: potuerint. կարացեալք իցեն:

Էրանկատար և եղական :

Vtinam potuiffem, երանի թէ կարացեալիցէի: potuiffes, կարացեալիցէիր: potuiffet. կարացեալիցէր:

Տողնականապէս :

Vtinam potuiffemus. երանի թէ կարացեալք իցեաք: potuiffetis, կարացեալք իցէիք: potuiffent. կարացեալք իցէին:

Ղայառնի և եղական :

Vtinam possim, երանի թէ կարիցեմ: possis, կարիցես: possit. կարիցէ:

Տողնականապէս :

Vtinam possimus, երանի թէ կարիցեմք: possitis, կարիցէք: possint. կարիցեն:

Ատորակցականի և զանակի Ժամանակ ներկայ և եղական :

Si possim, եթէ կարիցեմ: possis. կարիցես: և այլն:

Ղնկատար և եղական :

Si posssem, եթէ կարիցէի: posses. կարիցէիր: և այլն:

Էլատարեալ և եղական :

Si potuerim, եթէ կարացեալիցեմ. և այլն:

Էրանկատար և եղական :

Si potuiffem, եթէ կարացեալիցէի. և այլն:

Ղայառնի և եղական :

Si potuero, եթէ կարացեալիցէք: potueris, կարացեալիցես: potuerit. կարացեալիցէր:

Տօղնականապէս :

Si potuorimus, եթէ կարացեալք եղիցուք: potueritis, կարացեալք եղիցիք: potuerint. կարացեալք եղիցին :

ԱշներևոյԹի եղանակի ժամանակ ներկայ,

և անկատար :

Posse. կարել :

Կատարեալ և դերականապէս :

Potuisse. կարացեալդոյ :

Ըստ այսմ լծորդին ևս, համայնք բարդութից սորին, ոք պիտիք են. Absum. իմ դատեմ: Prosum. իմ օգուտեմ: Adsum. իմ մերձեմ: Desum. իմ պակասեմ: Præsum. իմ ինչեմ: Obsum իմ ընդեմեմ: Subsum. իմ ենթեմ: Infum. իմ ներեմ: Interfum. իմ իմեմ: Superfum. ինչեմ: և այլք ոմանք :

Լծորդութի բային ներդործականի, և անկանոնի Ferre. իմ բերել :

Ահմանականի եղանակի ժամանակ ներկայ և եղական :

Fero, բերեմ: fers, բերս: fert. բերի :

Տօղնականապէս :

Ferimus, բերեմք: fertis, բերքք: ferunt. բերնս :

Աշկատար և եղական :

Ferebam. բերէի: և այս ոմ Legebam :

Կատարեալ և եղական :

Tuli, բերի: tulisti. բերիք: և այլն ոմ Legi,

Դերան

Էրեղահատար և եղական :

Tuleram . բերեալէի : և այլն ունի Legeram .

աշխատանի և եղական :

Feram . բերից : և այլն ունի Legam .

Հրամայականի երանակի ժամանակ ներկայ
և եղական :

Fer , կամ ferto , բեր : ferat , բերեցէ :

Տողնականապէս :

Feramus , բերեցեալք : ferte , կամ fertote , բերեք : ferant .
բերեցեն :

աշխատանի և եղական .

ferto , կամ feres , բերընք : ferto , կամ feret . բերցէ :

Տողնականապէս :

Fertote , կամ feretis , բերընք : ferunt , կամ ferent . բեր
ցեն :

Եղանականի եղանակի ժամանակ ներկայ և անկատար ,
եղականապէս :

Vtinam ferrem , երանք Թէ բերեցէի : ferres , բերեցէիք :
ferret . բերցէր :

Տողնականապէս :

Vtinam ferremus , երանք Թէ բերեցեալք : ferretis , բերե
ցէիք : ferrent . բերցէն :

Կատարեալ և եղական :

Vtinam tulissem . երանք Թէ բերեալիցեմ : և այլն ունի Le-
gerim .

Էրեղահատար և եղական :

Vtinam tulissem . երանք Թէ բերեալիցէի : և այլն ունի Le-
gissem .

աշխատ

աշխատանի և եղական :

Vtinam feram . եթէ բերեցեմ ; և այլն սի Legam .

Ատորակցականի եղանակի ժամանակ ներկայ ,
և եղական :

Si feram . եթէ բերեցեմ . և այլն , սի Legam .

աշխատանի և եղական :

Si tulerō , եթէ բերեալեղէց : tuleris , բերեալ եղիցիս : tu-
lerit . բերեալ եղիցի . և այլն :

աշներևոյԹի եղանակի ժամանակ ներկայ ,
և անկատար :

Ferre . բերել :

Այատարեալ և գերակատար :

Tulisse . բերեալ գոլ :

աշխատանի և եղական :

Laturum , am , um esse . բերելոց գոլ : և այլն :

Բայանուանք :

Ferendi , բերելոյ : ferendo , բերելոլ : ferendum . 'ի բերել :

Դերբայք :

Latum , առ 'ի բերել : lata . առ 'ի բերիլ :

ԱնդուանելուԹի ներկայ և անկատար :

Ferens , tis . բերող :

աշխատանի :

Latusus , a , um . բերելոց : և այլն :

Կրաւորականապէս :

Լատինականի եղանակի ժամանակ ներկայ
և եղական :

Feror , Բերիմ : ferris , Բերիս : fertur . Բերի :

Տոգնականապէս :

Ferimur , Բերիմք : ferimini , Բերիք : feruntur . Բերին :

աշխատար և եղական :

Ferebar . Բերեկար : և այլն :

Կատարնայ և եղական :

Latus , a , um sum , կամ fui . Բերայ : և այլն :

Գերակատար և եղական :

Latus , a , um eram , կամ fueram . Բերեցեալէի : և այլն :

աշխատնի և եղական :

Ferar . Բերայց . և այլն :

Հրամայականի եղանակի ժամանակ ներկայ ,
և եղական :

Ferre , կամ fertor , Բերիր : feratur . Բերիցի :

Տոգնականապէս :

Feramur , Բերիցիմք : ferimini , կամ feriminor , Բերարուք :
ferantur . Բերիցին :

աշխատնի , և եղական :

Fertor , կամ fereris , Բերիջիր : fertor , կամ feretur . Բերցի :

Տոգնականապէս .

Feriminor , կամ ferimini , Բերիջիք : feruntor , կամ feren-
tur . Բերցին :

Ըղճականի եղանակի ժամանակ ներկայ և անկատար
եղականապես:

Vtinam ferer . երանի Թէ բերեցեի : և այլն :

Էլատարեալ և եղական :

Vtinam latus , a , um sim , կամ fuerim , երանի Թէ բերե-
ցեալ եցեմ : և այլն :

Էրերականաւ և եղական :

Vtinam latus , a , um essem , կամ fuisset . երանի Թէ բե-
րեցեալիցեի :

Ջշտանի և եղական :

Vtinam ferar . երանի Թէ բերիցիմ :

Լատրականի եղանակի ժամանակ ներկայ ,
և եղական :

Si ferar . եթէ բերիցիմ : և այլն :

Ջշտանի և եղական :

Si latus , a , um ero , կամ fuero . եթէ բերեցեալ եղեց : և այլն :

Ջներևոյթի ներկայ և անկատար :

Ferri . բերիլ :

Ջշտանի և եղական :

Latum iri . կամ Ferendum , am , um esse . բերիլի պոլ :

Ընդունելութի կատարեալ և դերականաւ :

Latus , a , um . բերեցեալ :

Ջշտանի :

Ferendus , a , um . բերիլի , և այլն ուղ Legor :

Անհանձնելու թաղանթի բային անհանձնել Velle . քի կամիլ :

Լատինականի եղանակի ժամանակ ներկայ ,
և եղական :

Voló , կամիմ : vis , կամիս : vult . կամի :

Յոգնականապէս :

Volumus , կամիմք : vultis , կամիք : volunt . կամին :

Հանկատար և եղական :

Volebam . կամեի : և այլն . ուն Docebam .

Կատարեալ և եղական :

Volui . կամեցայ , և այլն . ուն Docui .

Բերականապէս և եղական :

Volueram . կամեցեալէի : և այլն ուն Docueram .

Հարանի և եղական :

Volam , կամեցայց : voles . կամեցիս : և այլն ուն Legam .

Հրամայականի ներկայ :

Fac velis . կամեաց : և այլն :

Աղանի եղանակի ժամանակ ներկայ և անկատար
եղականապէս :

Vtinam vellem , երանի թէ կամիցէի : velles , կամիցէիս :
veller . կամիցէր :

Յոգնականապէս :

Vtinam vellemus , երանի թէ կամիցէաք : velletis , կամի
ցէիք : vellent . կամիցէին :

Կատարեալ և գերականապէս :

Vtinam voluerim , երանի թէ կամեցեալիցեմ : և այլն ուն
Docuerim .

Էրակատար և եղական :

Vtinam voluisssem . Երանի Թէ կամեցեալիցէի : և այլն ուն
Docuisssem .

և Ղպառնի և եղական :

Vtinam velim . Երանի Թէ կամիցիմ : velis , կամիցես : ve-
lit . կամիցի :

Տոգնականապէս :

Vtinam velimus , Երանի Թէ կամիցիմք : velitis , կամիցից :
velint . կամիցին :

Ատորակցականի եղանակի ժամանակ ներկայ
և եղական :

Si velim . Եթէ կամիցիմ : և այլն :

և Ղնկատար և եղական :

Si vellem . Եթէ կամիցէի : և այլն :

Կատարեալ և եղական :

Si voluisssem . Եթէ կամեցեալիցէի : և այլն :

Էրակատար և եղական :

Si voluisssem . Եթէ կամեցեալիցէի : և այլն :

և Ղպառնի և եղական :

Si voluero . Եթէ կամեցեալեղէց : և այլն . ուն Docuero .

և ՂներեւոյԹի եղանակի ժամանակ ներկայ ,
և եղական :

Velle . կամիլ :

Կատարեալ և եղական :

Voluisse . կամեցեալ գոլ :

Ընդունելութի ներկայ և անկատար :

Volens , tis . կամեցող :

Վժ-որդուԹի Բայնս անկանոնի և Բացասականի Nolle . Յ՞ր
 Հիամիլ :

Ատանանականի Եղանակի Ժամանակ ներկայ
 և Եղական :

Nolo , Հիամիմ : non vis , Հիամիս : non vult . Հիամի :

Տոգնականապէս :

Nolumus , Հիամիմք : non vultis , Հիամիք : nolunt . Հիամին :

Անկատար :

Nolebam . Հիամիի : և այլն ունի Docebam .

Էլատարեալ :

Nolui . Հիամեցայ : և այլն :

Էրերականապէս :

Nolueram . Հիամեցեալի : և այլն :

Ապառնի :

Nolam . Հիամեցայց : և այլն ունի Legam .

Հրամայականի ներկայ :

Noli , կամ nolito , մի՛ կամիր : nolit , մի՛ կամիրցի :

Տոգնականապէս :

Nolimus , մի՛ կամիրցիմք : nolite , մի՛ կամիրցիք : nolint . մի՛

կամիրցին :

Ապառնի :

Nolito , մի՛ կամիրցիր : nolito ille : մի՛ կամեսցի :

Տոգնականապէս :

Nolito , մի՛ կամիրցիր : nolunto . մի՛ կամեսցին :

Ըղձականի ներկայ և անկատար :

Vtinam nollem , Երանի Թէ Հիամիրցի : nolles , Հիամիր-

ցիքիք : nollet . Հիամիրցեր :

Տոգնականապէս :

Vtinam nollemus , երանի թէ չկամիցեալք : nolletis , չկա
միցէիք : nolent . չկամիցէին :

Լյատարեալ և եղական :

Vtinam noluerim . երանի թէ չկամեցեալիցեմ : և այլն . ուն
Docuerim .

Գերակատար և եղական :

Vtinam noluissem , երանի թէ չկամեցեալիցէի : և այլն :
աշխատնի և եղական :

Vtinam nolim , երանի թէ չկամիցիմ : nolis , չկամիցիս :
nolit . չկամիցի :

Տոգնականապէս :

Vtinam nolimus . երանի թէ չկամիցիմք : և այլն :

Լատուրացականի եղանակի ներկայ և եղական :

Si nolim , եթէ չկամիցիմ : և այլն :

աշխատնի և եղական :

Si noluero . եթէ չկամեցեալիզէց . և այլն , ուն Docuero .

աշխատնի եղանակի ներկայ և անկատար :

Nolle . չկամիլ :

Լյատարեալ և գերակատար :

Noluisse . չկամեցեալ գոր :

Ընդունելութի ներկայ , և անկատար :

Nolens . չկամեցող :

ԼծորդուԹի Բային անկանոնի Malle . Յ՞ մակամիլ : որ՞
մանաւանդ կամիլ :

Լահմանականի ներկայ և եղական :

Malo , մակամիմ : mauis , մակամիս : mauult . մակամի :

Տողնականապէս :

Malumus , մակամիմք : mauultis , մակամիք : malunt . մա
կամին :

Էշնկատար և եղական :

Malebam , մակամիեի : և այլն . ուիլ Docebam .

Էլատարեալ և եղական :

Malui . մակամեցայ . և այլն . ուիլ Docui .

Էրեղականապէս և եղական :

Malueram . մակամեցեալէի : և այլն . ուիլ Docueram .

Ջրամայականի ներկայ :

Fac malis . մակամեցիր :

Ըղճականի ներկայ և անկատար եղականապէս :

Vtinam malleam , երանի Թէ մակամիցէի : malle , մակա
միցէիր : mallet . մակամիցեր :

Տողնականապէս :

Vtinam malleamus . երանի Թէ մակամիցեալք . և այլն :

Էլատարեալ և եղական :

Vtinam maluerim . երանի Թէ մակամեցեալիցեմ : ուիլ Do
cuerim .

Էրեղականապէս և եղական :

Vtinam maluissem . երանի Թէ մակամեցեալիցէի : ուիլ Do
cuisssem ,

աշխատանի և եղական :

Vtinam malim, երանի թէ մականացիմ: malis, մականացիս: malic. մականացի:

Տոգնականապէս:

Vtinam malimus, երանի թէ մականացիմք: malitis, մականացիք: malint. մականացին:

Ատորակցականի ներկայ:

Si malim. եթէ մականացիմ: և այլն ունի ի վերայ:

աշխատանի և եղական:

Si maluero. եթէ մականացեալ եղէջ: և այլն:

աշխատանի ներկայ:

Malle. մականով:

Լիտարեալ և գերականաբար:

Maluisse. մականացեալ գոր:

Լծորդութի բային անկանոնի Fio. ցմ եղանիմ:

Աստուանականի ներկայ և եղական:

Fio, եղանիմ: fis, եղանիս: fit. եղանի:

Տոգնականապէս:

Fimus, եղանիմք: fitis, եղանիք: fiunt. եղանին:

աշխատար և եղական:

Fiebam. եղանէի: և այլն ունի Audiebam.

Լիտարեալ և եղական:

Factus, a, um sum, կամ fui. եղէ և այլն ունի Lectus, a, um sum, կամ fui.

Գերականաբար և եղական:

Factus, a, um eram, կամ fueram. եղեալէի: և այլն:

աշխատար

աշպառանի և եղական :

Fiam . եղէց : և այլն ուի Audiam .

Հրամայականի ներկայ .

Fias , լեր : fiat . եղանցի :

Տողնականապես :

Fiamus , եղանցիմք : fiatis , եղիջիք : fiant , եղանցին :

Ըղձականի ներկայ , և անկատար եղականապես :

Vtinam fierem . երանի Թէ եղանցէի : և այլն ուի Legerem .

Լլատարեալ և եղական :

Vtinam factus , a , um sim , կամ fuerim . երանի Թէ եղ
եալիցեմ : և այլն , ուի Lectus , a , um sim , կամ fuerim .

Էրեքակատար և եղական :

Vtinam factus , a , um essem , կամ fuisset . եղեալիցէի :
և այլն :

աշպառանի , և եղական :

Vtinam fiam . երանի Թէ եղանցիմ : և այլն ուի Audiam .

Ատորակցականի ներկայ , և եղական :

Si fiam . եթէ եղանցիմ : և այլն :

աշպառանի և եղական :

Si factus , a , um ero , կամ fuero . երանի Թէ եղեալ կամ
լեալ եղէց : և այլն ուի Lectus , a , um ero , կամ fuero .

աշներևոյթի ներկայ ,

Fieri . եղանիլ :

Լլատարեալ և գերակատար :

Factum , am , um esse , կամ fuisse . եղեալ գոլ :

աշպառանի :

Factum iri , կամ faciendum , am , um esse . եղանելի գոլ :

Ընդու

Ընդունելու թի կատարեալ և գերակատար :

Factus , a , um . եղեալ :

շալառնի :

Faciendus , a , um . եղանելի :

Վճորդութի բային անկանոնի . Ire . չի գնալ :

Լաճմանականի ներկայ :

Eo , գնամ : is , գնաս : it . գնայ :

Տոգնականապէս :

Imus , գնամք : itis , գնայք : eunt . գնան :

Շնկատար և եղական :

Ibam , գնայի : ibas , գնայիր : ibat . գնայր :

Տոգնականապէս :

Ibamus , գնայաք : ibatis , գնայիք : ibant . գնային :

Կատարեալ և եղական :

Iui , գնացի : iuisti . գնացիր : և այլն ույ Audiui .

Գերակատար և եղական :

Iueram . գնացեալէի : և այլն ույ Audiueram .

Շալառնի և եղական :

Ibo , գնացից : ibis , գնասցես : ibit . գնասցէ :

Տոգնականապէս :

Ibimus , գնասցուք : ibitis , գնասցեք : ibunt . գնասցեն :

Հրամայականի ներկայ , և եղական :

I , կամ ito , գնա : eat . գնայցէ :

Տոգնականապէս :

Eamus , գնայցեմք : ite , կամ itote , գնացեք : eant . գնայցեն :

Շալառնի և եղական :

Ito , կամ ibis , գնասցիր : ito , կամ ibit . գնասցէ :

Տոգ

Տողնականապէս .

Itote , կամ ibitis , գնասցիք : eunto , կամ ibunt . գնասցեն :

Ըղձականի ներկայ , և անկատար եղականապէս :

Vtinam irem . երանի թէ գնայցէի : և այլն ունի Audirem .

Էլատարեալ և եղական :

Vtinam iuerim . երանի թէ գնացեալ իցիմ : և այլն ունի Au-
diuerim .

Էլ երականատար և եղական :

Vtinam iuifsem . երանի թէ դնայցէալ իցիցէի : և այլն :

և Չպառնի և եղական :

Vtinam eam , երանի թէ գնայցեմ : eas , գնայցես : eam .
գնայցէ :

Տողնականապէս :

Vtinam eamus , գնայցեմք : eatis , գնայցեք : eant . գնայցեն :

Ատորակցականի ներկայ , և եղական :

Sieam . եթէ գնայցեմ : և այլն ունի ի վերայ :

և Չպառնի և եղական :

Si iuero . եթէ գնացեալ իցեց : և այլն ունի Audiuero .

և Ներևոյթի ներկայ , և անկատար :

Ire : գնալ :

Էլատարեալ և գերականատար :

Iuisse . գնացեալ գոյ :

և Չպառնի և եղական :

Iturum , am , um esse . գնալոց գոյ :

Բայանուանք :

Eundi , գնալոյ : eundo , գնալով : eundum , ի դնալ :

Itum . առ'ի գնալ :

Ընդունելութի ներկայ :

Iens . գնացող :

Էջպաննի :

Iturus , a , um . գնալոյ :

Ըորդութի Բային անկանոնի . Queo . չմ մարԹիմ :

Լահմանականի ներկայ , և եղական :

Queo , մարԹիմ : quis , մարԹիս : quit . մարԹի :

Տողնականապէս :

Quimus , մարԹիմք : quitis , մարԹիք : queunt . մարԹին :

Էնկատար և եղական :

Quibam . մարԹէի : և այլն ունի lbam .

Էյատարեալ և եղական :

Quiui . մարԹեցայ . և այլն ունի Iui .

Էրակատար և եղական :

Quiueram . մարԹեցեալէի : և այլն ունի Iueram .

Էջպանի և եղական :

Quibo . մարԹեցայց : և այլն ունի Ibo .

Ըղնականի ներկայ , և անկատար :

Vtinam quirem . երանի Թէ մարԹիցէի : և այլն ունի Irem .

Էյատարեալ և եղական :

Vtinam quiuerim . երանի Թէ մարԹեցեալիցեմ : և այլն :

Էրակատար և եղական :

Vtinam quiuiffem . երանի Թէ մարԹեցեալիցէի : և այլն :

Էջպառ

աշխատեսի և եղական :

Vtinam queam, երանսի Թէ մարԹիցիմ : queas. մարԹիցիս : և այլն ուր Eam .

Ատորակցականի ներկայ :

Si queam . եթէ մարԹիցիմ : և այլն ուր ի վերոյ :

աշխատեսի և եղական :

Si quiuero . եթէ մարԹեցեալն զէց : և այլն :

աշխատեսի ոյԹի ներկայ և անկատար ոչ դոյ :

Էլատարեալ և գերակատար :

Quiuisse . մարԹեցեալ դոյ : և այլն :

Ըստ այսմ լծորդին և ս, Nequeo . քի ոչ մարԹիմ , կամ չմարԹիմ : որոյ աներևույԹի ներկայս լինի . Nequire . քի չմարԹիլ :

ԼծորդուԹի բային անկատարն Edo . քի ուտեմ :

Ատմանականի ներկայ , և եղական :

Edo , ուտեմ : edis , կամ es , ուտես : edit , կամ edit . ուտէ :

Հրամայականի ներկայ :

Ede . կեր :

աշխատեսի և եղական :

Edito , կամ edito . կերիցիս :

Ըղչականի ներկայ , և անկատար

Vtinam ederem . երանսի Թէ ուտեցիկ :

աշխատեսի ոյԹի ներկայ :

Edere . ուտել : և այլն :

Ըստ այսմ լծորդին և ս համայնք բարդուԹից սարին . որ պետիք են . Comedo , քի կերակրիմ : Exedo . քի աղաւտեմ : և այլք դմանք :

Գլուխ Էնտասաներորդ .

Տաղադս լծորու ԹԵց Բայեց ոմանք սյակասաւորաց :

Լահմանականի ներկայ և կատարեալ :

Memini , յիշեմ , և յիշեցեմ : meministi . յիշեա , և յիշեցեր :
և այլն ունի Legi .

աշխատար և գերակատար :

Memineram , յիշէի , և յիշեալէի : memineras . յիշէիր
և յիշեալէի : և այլն ունի Legeram .

Հրամայականի ներկայ և ապառնի :

Memento , կամ meminereis , յիշեա , կամ յիշեսցիր : me-
minerit . յիշիցէ , և յիշեսցէ :

Տողնականապէս :

Meminerimus , յիշեցեմք : mementote , յիշեցէք : կամ յի-
շեսցիք : meminereint . յիշիցեն , կամ յիշեսցեն :

Ըղձականի ներկայ և կատարեալ :

Vtinam meminereim , երանի Թէ յիշիցեմ : և յիշեալիցեմ :
meminereis . յիշիցես , և յիշեալիցես : և այլն ունի Legerim .

աշխատար և գերակատար :

Vtinam meminissim , երանի Թէ յիշիցէի , և յիշեալիցէի :
meminisses յիշիցէիր , և յիշեալիցէիր : և այլն ունի Legissim .

Լտորակցականի ներկայ և կատարեալ :

Si meminereim . եթէ յիշիցեմ , և յիշեալիցեմ , և այլն ունի
վերայ :

աշխատանի .

Si meminero . եթէ յիշեալ և ղէց : և այլն ունի Legero .

աշխատար

Հիշեցուցի ՚ներկայ և կատարեալ :

Meminisse . յիշել , և յիշեալ գող :

Հճորդութի բային պակասաւորի Noui . յի՞ ծանեայ :

Առհմանականի ներկայ և կատարեալ :

Noui , ծանեմ , և ծանեայ : nouisti . ծանես , և ծանեար :
և այլն ունի Legit .

Հնկատար և դերակատար :

Noueram , ծանէի , և ծանեալէի : noueras . ծանէիր , և
ծանեալէիր : և այլն ունի Legeram .

Հրամայականի ներկայ և ապառնի :

Noueris , ծանիր : և ծանեսցիր : nouerit . ծանիցէ , և ծանեսցէ :

Տողականապէս :

Nouerimus , ծանիցենք : noueritis , ծանիք , և ծանեսցիք :
nouerint ծանիցեն : և այլն :

Ըղձականի ներկայ և կատարեալ :

Vtinam nouerim , Էրանի թէ ծանիցեմ , և ծանեալիցեմ :
noueris . ծանիցես , և ծանեալիցես : և այլն ունի Legerim .

Հնկատար և դերակատար :

Vtinam nouissem , Էրանի թէ ծանիցէի , և ծանեալիցէի :
nouisses . ծանիցէիր , և ծանեալիցէիր : և այլն ունի Legissem .

Ատորակցականի ներկայ և կատարեալ :

Si nouerim , եթէ ծանիցեմ , և ծանեալիցեմ : և այլն ունի
իվերոյ :

Հապառնի :

Si nouero . եթէ ծանեալեղէց : և այլն ունի Legero .

և Ներկայութի ներկայ և կատարեալ:

Nouisse . ծանել, և ծանեալ գող:

Ընդդռուութի բային պակասաւորի Odi . յմտեցի:

Ըստմանականի ներկայ և կատարեալ:

Odi, տեմ, և տեցի: odisti, տես, և տեցեր: odit,
տե, և տեաց:

Տոգնականապէս:

Odimus, տեմք, և տեցար: odistis, տեք, և տեցիր:
oderunt . տեն, և տեցին:

և Նկատար և գերականաւոր:

Oderam, տեի, և տեալէի: oderas . տեիր, և տեա
լէիր: և այլն սպ Legeram .

Չբաժայականի ներկայ և սպանի:

Oderis, տանս, և տանսիր: oderit . տիցէ, և տեսցէ:

Տոգնականապէս:

Oderimus, տիցեմք: oderitis, տեցէք, և տանսիր:
oderint . տիցեն, և տեսցեն:

Ըղականի ներկայ և կատարեալ:

Vtinam oderim, երանի թէ տիցեմ, և տեալիցեմ:
oderis . տիցես, և տեալիցես, և այլն սպ Legerim .

և Նկատար և գերականաւոր:

Vtinam odissem, երանի թէ տիցէի, և տեալիցէի:
odisses . տիցէիր, և տեալիցէիր: և այլն սպ Legissem .

Ըստրականականի ներկայ և կատարեալ:

Si oderim . եթէ տիցեմ, և տեալիցեմ, և այլն սպ ՚ի
զերայ:

աշխատանի :

Si odero . եթէ ատեալ եղէց : և այլն . սոյն Legero .

աշներե ոյԹի ներկայ և կատարեալ :

Odisse . ատել , և ատեալ գոլ :

ԼծորդուԹի բային պակասաւորի Շաքի , ջր սկսայ :

Ատհմանսկանի ժամանակ կատարեալ :

Շաքի , սկսեցի : caepis , սկսեցեր : caepit . սկսեաց :

Տոհնականապէս :

Caepimus , սկսեցաք : caepistis , սկսեցիք : caeperunt , կամ
caepere . սկսեցին :

Էրեւակատար :

Caeperam , սկսեալէի : caeperas . սկսեալէիր : և այլն սոյն
Legeram .

Ջրամայականի ներկայ և ատառնի .

Caeperis , սկսեա , և սկսեալիր : caeperit . սկսանիցէ , և սկսեսցէ :

Տոհնականապէս :

Caeperimus , սկսիցեմք : caeperitis , սկսեալիք , և սկսեցէք :
caeperint . սկսիցեն , և սկսեսցեն :

Ըղձականի կատարեալ :

Vtinam caeperim . երանի Թէ սկսեալիցեմ : և այլն սոյն Le-
gerim .

Էրեւակատար :

Vtinam caepissem . երանի Թէ սկսեալիցէի : և այլն , սոյն
Legissem .

Ատորակցականի ատառնի :

Si caepero , եթէ սկսեալեղէց : caeperis , սկսեալեղիցին :
և այլն սոյն Legero .

աշներ

ԷջներևոյԹի ներկայ, և կատարեալ:

Cœpisse, սկսանել, սկսել, կամ սկսեալ գոյ:

Էջպառնի:

Cœpturum; a n, um esse. սկսանելոց գոյ:

Դերբայք:

Cœptum, առ 'ի սկսել: cœptu, առ 'ի սկսիլ:

Էսկ կրաւորականքս այսորիկ բայի հետևես շաւղի այլոցն,
և ձևակերպին 'ի ընդունելու ԹԵց կատարելոց, որքան Cœ-
ptus, cœpta, cœptum sum, կամ fui, իմ սկսեցեալ եղէ: և այլն:

ԷծորդուԹի բային սակասաւորի Inquam, իմ ասեմ:

Էտհմանականի ներկայ և եղական:

Inquam, ասեմ: inquis, ասես: inquit, ասէ:

Տողնականապէս:

Inquimus, ասեմք: inquiunt, ասեն:

Էջնկատար:

Inquiebat, կամ inquibat, ասէր:

Էջատարեալ:

Inquisti, ասացեր: inquit, ասաց:

Էջպառնի:

Inquies, ասացես: inquiet, ասացէ:

Յրամայականի ներկայ:

Inque, կամ inquito, ասմ:

ԷնդունելուԹի ներկայ:

Inquiens, ասող:

Հարգուծի բային սրահասուսորս Aio . ի՞նչ սրեմ :

Աստուծոսահանի ներկայ և նշուհան :

Aio , սրեմ : ais , սրես : ait . սրէ :

Տորսահանասուսու :

Aiunt . սահն : համ սրեն :

Հնչուսար :

Aiebam , սրեի : aiebas , սրելի : aiebat , սրէր :

Տորսահանասուսու :

Aiebamus , սրեաք : aiebatis , սրելիք : aiebant , սրեին :

Հրամայահանի ներկայ :

Ai . սրի , սուս : համ սրեա :

Հղահանի սարգանի , և ստորահղահանի ներկայ :

Aias , սրիցես : aiat , սրիցէ :

Հնչուսնիւծի ներկայ :

Aiens . սրոչ :

Գոն և ս այլ սմանք բայք սրահասուսորս սրահանի նն :

Forem . ի՞նչ եղէի : fores , եղէիր : foret , ի՞նչ եղէր : forent , ի՞նչ

եղէին : fore . ի՞նչ ելոց որ :

Faxo , սրարից : faxis , սրասցես : faxit , սրասցէ :

Quæso , աղաչեմ : quæsumus . աղաչեմք :

Aue , համ aueto , սղջեր : auete , սղջերուք : auere . սղջել :

Salue , կեցեա : saluete . կեցիք : և այլն :

Faxim . ի՞նչ սահիցեմ : համ սրարենալիցեմ :

Aufim . ի՞նչ համարձակիցիմ : aufis . համարձակիցիս :

Auxim , ի՞նչ անիցիմ : auxis . անիցիս :

Duim , ի՞նչ սայցեմ : duis , սայցես : duit . սայցէ :

Perduim, քի կորուսանիցեմ : perduis ; կորուսանիցես 9
perduit . կորուսանիցէ :

Creduim, հաւատացեալիցեմ : creduis . հաւատացեալի-
ցես : creduam . հաւատացեմ :

Բայց զայսոսիկ կարէ օք դիւրաւ ուսանիլ ՚ի բառից դրոց
լաթինականաց : ուլ և զայլս մտցեալս :

Էջ Լուկ Երկոտասաներորդ :

Տնդադս Լծորդութեց Բայից ոմանց դիմազրկից :

Լծորդութի բային դիմազրկի և ներգործակերպի Pœnitet.
քի զիղջէ ինձ . բեզ , նմա :

աշկատար :

Pœnitebat . քի զիղջէր ինձ . բեզ , նմա :

Կատարեալ :

Pœnituit . քի զիղջեղև ինձ , բեզ , նմա :

Էրակատար :

Pœnituerat . քի զիղջլեալէր ինձ , բեզ , նմա :

աշկատարի :

Pœnitebit . զիղջեղիցի ինձ , բեզ , նմա :

Հրամայականի :

Pœniteat . զիղջլիցի . բեզ , ինձ , նմա :

Ըղձականի ներկայ և անկատար :

Vtinam pœniteret . Երանի Թէ զիղջիցէր , ինձ , բեզ , նմա 9

Կատարեալ :

Vtinam pœnituerit . Երանի Թէ զիղջլեալիցէր , ինձ , բեզ , նմա :

Էրակատար :

Vtinam pœnituisset . Երանի Թէ զիղջլեալիցէր ինձ , բեզ , նմա ,

աշկատար :

և Ղառանի :

Vtinam pœniteat . երանի Թէ զիղջիցէ , ինձ , բեղ , նմա :

Լատրականի ներկայ :

Si pœniteat . եթէ զիղջիցէ , ինձ , բեղ , նմա : և այլն ուրիշ յըզձականում :

և Ղառանի :

Si pœnituerit . եթէ զիղջ լեալ եղիցի , ինձ , բեղ , նմա :

և Ներբարեացի ներկայ և անկատար :

Pœnitere . զիղջ գոլ , կամ զիղջ լինիլ :

Էլ ատարեալ և գերականատար :

Pœnituisse . զիղջ լեալ գոլ :

Բայանուանք :

Pœnitendi , զիղջ լինելոյ : pœnitendo , զիղջ լինելով : pœnitendum . ի զիղջ լինիլ : ե զիղջ գոլ :

Ըստուանելու Թի ներկայ , և կատարեալ :

Pœnitens . զիղջ լինող : զիղջ եղող :

Ըստ այսմ ուրեմն լծորդեա զբնաւս բոյս դիմազուրկս , և ներգործակերպս : պահելով սակայն միշտ զոճս չորեց լծորդու Թեցն : զայսցանէ բայից խօսնացուք ի հորովառու Թիս նոցին յաճախապէս :

Լծորդու Թի բային դիմազրկի և կրտսորակերպի . Pugnat . քի վիճի : և մարտուցանի : ընդ-մարտի : կամ մարտի :

Լատրականի ներկայ ժամանակ :

Pugnatur . վիճի :

և Նկատար :

Pugnabatur . վիճեալ :

և լն Բայեց .

Հլատարեալ :

Pugnatum est, համ fuit . վիճեցեալ Յղն :

Էրերահատար :

Pugnatum erat, համ fuerat . վիճեցեալ էր :

աշտառնի :

Pugnabitur . վիճուցի :

Հրամայական :

Pugnetur, վիճիցի :

Ըղձականի ներկայ և անկատար ժամանակ :

Vtinam pugnaretur . երանի թէ վիճիցիւր :

Հլատարեալ :

Vtinam pugnatum sit, համ fuerit . երանի թէ վիճեցեալ լիցի :

Էրերահատար :

Vtinam pugnatum esset, համ fuisset . երանի թէ վիճեցեալ լիցէր :

աշտառնի :

Vtinam pugnetur . երանի թէ վիճիցի :

Ատորահրահականի ներկայ :

Si pugnetur . եթէ վիճիցի : և այլն սպ' ի վերոյ :

աշտառնի :

Si pugnatum erit, համ fuerit . եթէ վիճեցեալ եղիցի :

աշտառնի ներկայ :

Pugnari . վիճիլ :

Հլատարեալ :

Pugnatum esse, համ fuisse . վիճեցեալ գոլ :

աշտառնի :

Pugnatum iri, համ pugnandum, am, um . վիճելի գոլ :

Ըստ այսմ լծորդին համայնք բայք դիմադու ընդ և կրաւորա կերպք : սպ' ի լուսնական միշտ դոճո իւրնց լծորդու թէցյալից

Գլուխ Երեքասան երորդ:

Տաղարս Ընդունելութե:

Ընդունելութիւն բաւականապէս շարագրեցաւ ընդ
իւրաքանչիւրոց լծորդութեցն բայեց, բայց այժմ
վերստին յիշեմք զսոյնն առ ՚ի որոշապէս յուցանել
զվերջաւորութիւն և զպատահմունսս սորին:

Էլրդ՝ համայնք ընդունելութիւն, կամ եղերին ՚ի Ans, և ՚ի
Ens. և ծնանին ՚ի բնաւից տեսակաց բայեց, բայ ՚ի կրաւորա
կանաց, որդոն Amans. սիրոշ, Docens. ուսուցանոշ, Le
gens. ընթերցոշ, Audiens. լսոշ, Seruiens. ծառայոշ, Com
plectens. պարփակոշ, Vtens. վարոշ, կամ ՚ի կիրարկոշ:

Էլրդ եղերին, ՚ի Tus, Sus, Xus. և ծնանին ՚ի բայեց կրա
ւորականաց, հասարակաց, և ձայնակրականաց, որդոն. Ama
tus. սիրեցեալ, Doctus. ուսուցեալ, Lectus. ընթեռնանե
ցեալ, Auditus. լսեցեալ, Vfus. վարեցեալ, կամ ՚ի կիրարկե
ցեալ, Complexus. պարփակեցեալ, դասնի և սմբոսն որեզե
քն ՚ի Vus. որդոն Mortuus. յի մեռեալ:

Էւ կամ եղերին ՚ի Rus, և ՚ի Dus. որոց առաջին ծնանի
՚ի բնաւից բայեց բաց ՚ի կրաւորականաց, որդոն. Amaturus.
սիրելոց, Docturus. ուսուցանելոց, Lecturus. ընթեռնելոց,
Auditurus. լսելոց, Seruiturus. ծառայելոց, Amplexurus.
գրկելոց, Vfurus. վարելոց, կամ ՚ի կիրարանելոց: Էտնի երկ
որդն ծնանի ՚ի բայեց կրաւորականաց, և հասարակաց, որդոն.
Amandus. յի սիրելի, Docendus. ուսուցանելի, Legendus.
ընթեռնելի, Audiendus. լսելի, Complectendus. պարփա
կելի: Պատահաբար ընդունելութե են չորք, յի ժամանակ.
Էւ եւ. Իժ-իւ, և հարդ:

Եւամանաիք են երեք, յի՛ն երկայ, կատարեալ, և սպառնի: Երբ եզերին՝ ՚ի Ans. և ՚ի Ens. են ներկայք: Երբ եզերին, ՚ի Tus, Sus, Xus. և կամ ՚ի Vus, են կատարեալք: Քսկ որք եզերին, ՚ի Rus. և ՚ի Dus. են սպառնիք:

Էւեռքէն չորք, արականք, իգականք, չէզոքականք, և հասարակք: Երբ եզերին՝ ՚ի Ans. կամ ՚ի Ens, են հասարակք: Որքոն Amans. սիրող: Cadens. անկող: Legens. ընթերցող: Երբ եզերին՝ ՚ի Vs. են արականք որքոն. Amatus. սիրեցեալ: Casus. անկեալ: Lectus, ընթեռնանեցեալ: Amaturus. սիրելոց, Amandus. սիրելի: Երբ եզերին՝ ՚ի A. են իգականք, որքոն Amata. սիրեցեալ, Lecta. ընթեռնանեցեալ, Amatura. սիրելոց: Amanda. սիրելի: Քսկ որք եզերին՝ ՚ի Vm. են չէզոքականք, որքոն Amatum. սիրեցեալ, Lectum. ընթեռնանեցեալ, Amaturum. սիրելոց, Amandum. սիրելի:

Թիւքէն երկու եղական և յոգնական, եղական որքոն Amans. Էւիրող, Amatus. սիրեցեալ, Amaturus. սիրելոց, Amandus. սիրելի: Քսկ յոգնական որքոն. Amantes. կամ Amantia. սիրողք, Amati. սիրեցեալք, Amaturi. սիրելոցք, Amandi. սիրելիք:

Չորովք ընդունելու ԹԵ են վեց ըստ անուան: Բայց որք եզերին՝ ՚ի Ans. կամ ՚ի Ens. ստորանկին երրորդի հոլովմանս, որքոն, Amans, սիրող, amantis. սիրողի, Legens, ընթերցող, legentis. ընթերցողի: Եւ որք եզերին՝ ՚ի Vs. ստորանկին երկրորդի հոլովմանս, որքոն. Amatus. սիրեցեալ, Amati. սիրեցելոյ, Amaturus, սիրելոց, amaturi. սիրելոցի, Amandus, սիրելի, amandi. սիրելւոյ: Երբ եզերին՝ ՚ի A. ստորանկին առաջնոյ հոլովմանս, որքոն Amata, սիրեցեալ, amatae. սիրեցելոյ, Amatura, սիրելոց, amaturae. սիրելոցի, Amanda, սիրելի, amandae. սիրելւոյ: Քսկ որք եզերին՝ ՚ի Vm. ստորան

քանկին չէզոքականի գաղափարն Երկրորդի հորովմանն, որ
դոն Amatam, սիրեցեալ, amati. սիրեցելոյ, Amaturum,
սիրելոց, amaturi. սիրելոցի, Amandum, սիրելի, amandi.
սիրելոյ :

Համայնը ընդունելու Թիք ներկայը ձևակերպին 'ի յառաջ
նոյ դիմն անկատարի սահմանականն, փոխարկելով զվանկն
Bam, կամ Bar, 'ի Ns. որդոն, Amabam. սիրէի, Amans.
սիրող : Legebam. ընթեանոյի, Legens. ընթերցող, Com-
plectebam. պարփակէի, Complectens. պարփակող :

Համայնը ընդունելու Թիք ապառնիք եղբերեցալք 'ի Dus.
ձևակերպին 'ի սեռականէ հորովէ ընդունելու ԹԵՅ ներկայից,
փոխարկելով զվանկն Tis, 'ի Dus. որդոն Amans. սիրող,
amantis. սիրողի, Amandus, a, um. սիրելի, Legens, ընթեր-
ցող, legentis. ընթերցողի, Legendus, a, um, ընթեանլի,
և այլն :

Համայնը ընդունելու Թիք կատարեալը ձևակերպին 'ի դեր
բայն յեանագունէ, առադրելով նմա զտառն S. որդոն Ama-
tu. առ 'ի սիրել, Amatus. սիրեցեալ, Complexu. առ 'ի պար-
փակել, Complexus. պարփակեցեալ : և այլն :

Համայնը ընդունելու Թիք ապառնիք եղբերեցալք 'ի Rus.
ձևակերպին 'ի յառաջնապունէ դերբայէ, փոխարկելով զտառն
M, 'ի Rus. որդոն Amatam, առ 'ի սիրել, Amaturus. սիրե-
լոց, Seruitum. առ 'ի ծառայել, Seruiturus. ծառայելոց,
և այլն :

Բայց բանզի ոչ ամբ բայք ծնանանին զընդունելու Թիս, և
մանաւանդ զկատարեալս, ուստի զայնցանէ մասամբ իւր սաս-
ցար 'ի վերոյ, և մասամբ իւր ասելոցք Եմբ 'ի հորովառու Թիւ
բայից : Ըսկ զմնացեալս Թողումք ուսուցմասիրաց առ 'ի որո-
նել զնոյն 'ի գիրս բառից լսութնականաց :

Դրուև Չորեքտասաներորդ.

Տաղազս Նախադրութե:

Նախադրութեց ոմանք են բաղադրականք, և ոմանք
անբաղադրականք: Բաղադրական սրբոն. Prækat
millies mori. Ի՞ լաւ է հազարիցս՝ մեռանիլ: Ըսկ
անբաղադրական սրբոն. Præ iracundia. Ի՞ սակս
բարկացողութե: Չբաղադրականացն խօսեցաք՝ ի վերոյ: Ըսկ
զանբաղադրականս շարադրեմք այժմ. որք և են ըստ երեց ցե-
ղից. քանզի ոմանք՝ ի սոցանէ խնդրեն զհօլովն հայցական,
որպիսիք են, Ad. առ, յ, ի, Apud. առ, առ ընթեր, մերձ,
հուպ, Ante. յառաջ, առաջի, Versus հանդէպ, յանդիման,
դէպ, դէմ: Aduersus. ընդէմ, հակ, Aduersum. ընդէմ, հա-
կառակ, Cis. յայսկոյս, Citrà. յայսկոյս, Circum. շուրջ,
Circa. իշուրջ, շուրջ, Contra. ընդէմ, Erga. հանդէպ, դէպ,
յանդիման, Extra. արտաքոյ, Inter. իմէջ, Intra. ի միջի, ներ,
Infra. ստորև, ենթ, ի ներքոյ, Iuxta. հուպ, առ ընթեր, Ob.
սակս, Pone. մերձ, Per. վն, ընդ, ի ձևն, Prope. մերձ,
հուպ, Propter. վն, սակս, յաղազս, Secundùm. ըստ, Post.
յետոյ, զհնի, Trans. անդր, Ultra. բաց, ի բացնայ, անդրու-
անդրեն, Præter. բաց, զատ, Supra. ի վերա, ի վերոյ, Circi-
ter. պարսպուռ, իբրև, գոնեայ, Vsq̄ue. մինչև, Secus. հուպ,
՛ի, յ, առ, Penes. առ ընթեր:

Բմանք խնդրեն զհօլովն բացառական, որպիսիք են A, ի
Ab, յ, Abs. ի, Cùm, ընդ, հետ, Coram, առաջի, Clàm.
աղա, De. ՛ի, յ, զ, E. ՛ի, յ, Ex. ՛ի, յ, Pro, փոխանակ, վն
Præ, սակս, ի վերջան, դերջան, Palam. լուկիւռ, յսոյս, Sine.
առանց, Թարց, Absque. բաց, Թարց, Tenus, ըստ, և ենթ:
Ըսկ

Քիչ օմանք ինդրն և բեւն զհայցականս, և ևրբէն զբարեացականս, որպիսիք են. In. և. ըն. 'ի. յ. ներ: Sub. ենԹ, ստորև, 'իներոյ: Super. իվերոյ, իվը: Subter. ստորև, ընդ, ենԹ: և այլք:

Էլլուս Հսկեասաներորդ.

Յաղագս Մակեայի:

Վիզայից օմանք են ըղձականք, սրգոն. Utinam. երանի: O. օչ. կամ մարտան, կամ. ո. Si. Թէ, ահ. Բանք են կոչականք, սրգոն, O'. ով: Heus. ծօ. կամ բա: Eho. էյ. ա:

Բանք են հարցականք սրգոն. Cur? էր. զմէ. հիմ: Quare? ընդ էր. վն էր: Quid? զնչ: Quamobrem? վն էր: վն այր երի:

Բանք են պատասխանականք, սրգոն. Etiam. այո: Ita. սյգպէս: Maximè. արդարև. իրաւի: Quidni. հիմոչ: ընդ էրոչ:

Բանք են ստորասականք, սրգոն. Profecto. արդարև.: Sanè. ողջոպէս, հաւաստապէս: Certè. ճշգրտապէս: Scilicet. սցսինքն:

Բանք են բացասականք սրգոն, Non. ոչ: Nequaquam. ոչևեք, ոչևրբէք: Minimè. չէ, չիք բնաւ: Haud. բնաւ, Haud. quaquam. բնաւ երբէք:

Բանք են տարակուսականք. սրգոն. Forfan. գուցէ: Forfitan. գուցէ արդեօք: Fortassis. գուցէ Թերևս: Fortasse. գուցէ: Թերևս: միմէ:

Բանք են յորդորականք, սրգոն. Ea, աղէ: Age. հապա. Agedum. հապա ուրեմն: Agite. տէհ:

Բանք են ցուցականք, սրգոն. En. ահա: Ecce. ահա և սիկ

Բնանք են ընտրականք, իրգոն Porius, մանաւանդ : Im-
mò . յաւէտ : գէթ . փորձար :

Բնանք են բաղդատականք, իրգոն . Magis . առաւել՝ . Mi-
nus . նուազ՝ : Fortius . կարի՝ :

Բնանք են ժողովականք, իրգոն . Simul . իմաստին : Vnà .
մի, միանգամայն , Pariter . զուգապէս :

Բնանք են անջատականք, իրգոն . Scorsum . առանձնապէս,
ուրոյն : Separatim . զատ զատ :

Բնանք են սաստկականք, իրգոն . Acriter . սաստիկ . Stu-
diosè . ստեպ : Vehementer . կարի . կարի յոյժ : սաստկապէս :

Բնանք են դանդաղականք, իրգոն . Segniter . յամբապէս :
Remissè . Թուլապէս , մեղմապէս , Oscitanter . օրանջապէս :

Բնանք են ժամանակականք, իրգոն . Hodie . այսօր : Cras .
վաղն : Pridie . վտղուրեմն : Perendie . վաղանդ : Heri . էրէկ :
Nudius tertius . եռանդն : Nudius quartus . քառանդն : եւ ուլք :

Բնանք են տեղականք, իրգոն . Hic . աստ : Huc . այսօր :
Hinc . աստուստ : Hac . ընդայսօր : Horsum . ընդ սոյն :

Բնանք են Թուականք, իրգոն . Semel . միանգամ : Bis . եր-
կիցս : Ter . երեցս : Sæpè . բազմիցս : Centies . հարիւրիցս :
Millies . հազարիցս :

Բնանք են դասականք, իրգոն . Primùm . նախ : Deindè .
յետոյ : Tùm . ապա : Postremò . հուսկյետոյ :

Բնանք են ապրիպականք իրգոն . Fortè . դիպակի՝ , յարկա-
ծի՝ : Fortuito . բախտի՝ . ըստ բախտի : բախտովին :

Բնանք են նմանականք, իրգոն . Sicut . որպէս : Vt . որիէն :
Vti . ըստորում : Quemadmodum . զորօրինակ :

Բնանք են այլայլականք, իրգոն . Aliter . այլապէս : Secus .
արապէս՝ : այլասարսա՝ :

Բնանք են օրականք իրգոն . Prudenter . խոհեմապէս :
Peritè .

Peritè . հմտապէս : Eleganter . պերճապէս : Ծոխապէս :

Բնանք են քանակականք , սրգոն . Parum . սակաւ : բիչ :
Multum . շատ : Nimum . կարի , յոյժ :

Բնանք են դերերգմանկանք , սրգոն . Hercule . օնեօն :
Hercle . օն , տա : Mehercule . քաւ , օն : Medius . հաւաստա
պէս : Fidius . հաւատարմապէս : Ecastor . 'ի բասթօրն : Meca-
stor . 'ի բատթօրն իմ : Adepol . 'իչաստուածն : Այսորիւք քա
կայն վարիչն ոչէ պատեհ շրիստանէից :

Բնանք են զատաւականք , սրգոն Solùm . միայն : Tantùm .
ևեթ : Tantum modo . ևեթ-միայն : Vix . հաղիւ , հաղիւ երբէք :

Բնանք են մեկնողականք , սրգոն . Nimirùm . իբրևօք :
Եբր : Nempè . այսինքն : Videlicet . սրգոն , սրբար :

Բնանք են Թեքազարկականք , սրգոն . Ferè . գոնեայ : Fer-
mè . Թեքաւ , Prope modum . հաշուեալ օք :

Բայց զիտելի է զի Թեպէտ աստ ըստ մեծ ի մասին զրեցաք
զտեսակս մակբայից , բայց ոչ զայնոսիկ բնաւս , որք պարունա
կին ընդ իւրաբաւնչիւքով տեսակաւ , բան զի զայնոսիկ ուսու
ցանէն բառդիտքը լաթնականք :

Էլ լուեւ Ալեցտասաներորդ :

Տաղադս Աիջարկուօք :

Իջարկուօքն ոմանք են երանականք կամ գովա
կանք , սրգոն , Euge . երանի , վաչ :

Բնանք են հրճուականք , սրգոն , Vah . վահ , հայ
օք :

Բնանք են խնդականք , սրգոն , Euox . օխհայ :

Բնանք են զայրացականք , կամ կշտամբականք սրգոն
Hem . էշտ , իհ , էհ :

Բնանք են վշտացականք նրգոն : Ah . ահ , ոհ , Heu . վախ ,
Hei . ախոսա , Թուհ :

Բնանք են եղկականք , նրգոն , Hoi . վայ :

Բնանք հառաչականք նրգոն , Ah . ախ :

Բնանք են հոծականք նրգոն , Oh , oh , oh , oh . հոյհոյ :

Բնանք են զարնացականք , նրգոն , Papæ . բաբէ : Vah . վահ :

Բնանք են հեղանականք , նրգոն , O . հօ : հօհ , հահ :

Բնանք են բացականչականք նրգոն Proh . ոհ , ով , ո :

Բնանք են լռականք , նրգոն St . սըս , սուհ , սուս :

Բնանք են երկնչականք նրգոն , Hei . յէյ , յիյ :

Բնանք են զանգիտականք նրգոն , At at . հահահ , հայհայ :

Բնանք են սպառնականք նրգոն , Væ . վայ , եղուկ :

Բնանք են հերքականք նրգոն , Apage . օնանդր : տար :
հին : ահն :

Բնանք են զղուականք նրգոն , Nefas . անդէպ , Infandum .
մախիզ , անպատեհ , քաւմի : Լայլբ բազուկ :

Էլլուխ Էօթն Լտաններորդ .

Տաղազս Շաղկապն :

աշղկապից ոմանք են բաղկացականք նրգոն , Ac . և
Atque . այլև , հաև : Et . և : Que . և , իոկ :

Բնանք են տրոհականք նրգոն , Vel , կամ Ve . կամ
Թէ : Siuè , կամ : Seù . կամ : Aut . կամ : Nec . ոչ :

Neque . ոչև : Ne . ոչ :

Բնանք են ընդհմականք նրգոն , Etsi . Թէև : Tametsi . այլ
Թէև , բայց Թէև : Quamquam . Թէև , այլև Թէ : Quamuis .
Թէև : Attamen . բայց սակայն , այլ սակայն : Verumtamen :
սակայն , այլ աբր :

Բնանք

Բնանք են Եղբակացուցականք որդոն , Ergo . ուրեմն : Igitur . ապա ուրեմն : Quare . ուստի : զնորոյ : Quamobrem . զսայտորիկ : Quocirca . յաղազս որոյ : Quapropter . սակայնորիկ : Itaque . եւայսպէս , ըստայսմ ուրեմն :

Բնանք են պատճառականք որդոն , Nam . բանզի : Namque . ևբանզի : Siquidem . Թերևս զի : Quandoquidem . որովհետև : Quia . զի : Quoniam . զնորի : Enim բան զի : Etenim . ևզի : ևբանզի : Quod . որ : Propterea . զսայտորիկ :

Բնանք են Թեականք որդոն Si . Եթէ : Nisi . Եթէ ոչ : Quidem . Թերևս : Modò . միայն : Dummodo . միայն Թէ :

Բնանք են Կատարունական որդոն . Quidem երբեք Թերևս Equidem . և Թերևս :

[Faint, mostly illegible text from the reverse side of the page, appearing as bleed-through.]

Քերականութի ԼաԹինական .

Հայերէն Շարտդրեցեալ .

Մանն Երկրորդ .

Տաղագս ՇարամանուԹԷ :

Գլուխ առաջին .

Տաղագս Խրատուց ոմանց ընԹհանրականաց ,
Պատկանեցելոց առ ՇարամանուԹին :

Մենայն անուն ածական պարտի համաձայնի ընդ
իւրում գոյականի սեռիւ , Թուով , Եհրոզիւ , ո՞ր
գոն . Puer ingeniosus . մանուկ ուշիմ : Memoria
infirmia . յիշողութի տկար : Ingenium tardum .
ուշիմութի յամբ :

Ամենայն յարաբերական դերանունն սլարտի համաձայնի
ընդ նախնԹացին իւրում սեռիւ , ԵԹուով , ո՞րգոն . Non est
dicendus puer ingenuus , qui verecundiam non amat . Ի՞նչ
Ինչէ ասելի որ մանուկ աղքուական , որոչ սիրէ զամօթխածու
Թի : Accepi tuas literas , quæ mihi iucundissimæ fuerunt . ըն
կալայ զգիրս քոյս , որք եղին ինձ հրճուագունեղք : Legi tuum
epigramma , quod mihi mirandum in modum placuit . ըն
Թերցի զքոյդ տաղագիրութի . որինձ զարմանալեառ Կերպիւ հա
ճոյացաւ :

Իրբանիցօ Երկու սնուտնք . զոյանք առ զանաղանս իրս պատ
կածե

կանեցեալք զնին՝ իմէջ շարադրութե, մինն՝ ինոցանէ պարս
դոլսեռական, որդոն . Libertus Pompei . Իմ աղափստածու
փոսթիւստի : Epistola Ciceronis . նամակ Չիչերոնի : Carme
Virgilij . տաղ Վիրգիլիոսի :

Ամենայն բայ դիմաւոր և որոշական խնդրէ նախ քան
զինքն զուղղական հորոշիւ համաձայնեցեալ ինքեան Թուով, որ
դոն . Ego lugeo . Էս ողբամ : Turides . Էլու ծիծաղիս :
Præceptor docet . զարդասլետն ուսուցանէ : Nos legimus .
մեր ընթեանումք : Vos scribitis . դուք գրէք : Aleatores vapu
lant . խաղարկուքն ձաղեն :

Ամենայն բայ անորոշական պարտի ունել նախ քան զինքն
զհորոշիւ հայցական, որդոն . Gaudeo te bene valere . խնդամ,
զելդ բարուք կեալ : Doleo Parentes tuos ægrotare . ցաւիմ
զծնողս ըոյս հիւանդանալ : Lætor fratrem tuum saluum , &
incolumem venisse . ուրախանամ, զեղբայրն քո առողջ և
անոտսան եկեալ գոյ :

Բայք էականք ոչ միայն նախքան զինքեանս, այլև զկնի ին
քեանց խնդրեն զուղղականն, որդոն Parsimonia est magnum
vedigal . Իմ ժլատութիւն է՝ մեծ մաքս : Auus tuus fuit vir do
ctus . պատն ըսեղև այր դիտուն : Verecundia est maximum
ornamentum pueritiæ . ամօթխածութիւն է՝ մեծագունեղ
զարդ մանկութե :

Ամենայն բայ դիմաւոր և որոշական կարէ յետ և յառաջ
ունել զանուանական հորոշիւ, պատկանեցեալ առ մի և նոյն իրն,
որդոն . Hic vocatur Paulus . Իմ սա կոչի Պողոս : Ille viuit mi
ferrimus . նա կեայ Թշուառապիւն : Boni moriuntur læti . Բա
րիքն մեռանին ուրախք :

Ամենայն բայներգործական խնդրէ զկնի ինքեան զհայց
կան հորոշիւ, որդոն . Pueri ingenui amant literas . Իմ ման
կուսք

Եւ ազնու տկանք սիրեն զդերս: Frater tuus legit Ciceronem:
այս քօ ընԹեանու զՉիչերոնն:

Էլ մնայն բայ կրտաւրական խնդրէ զինն ինքեան զբացաւոր
ան հոլովն հանդերձ նախադրուԹքն: A. կամ Ab. որդոն.
Literæ amantur à Pueris ingenuis. զիւր սիրեն ՚ի մանկանց
ազնուոց: Cicero legitur à fratre tuo diligenter. Չիչերոնն
ընԹեանանի՛ յեղբօրին ըուռնէ մտադրաբար:

Իւրաքանչիւրք բայ առ ընդունն զնախադրուԹին ընդ
հոլովնց եւ բնանց սեփականաց, որդոն. Eui in Templo. եղև
՚ի տաճարին: Eo in Gymnasium. երԹամ ՚ի ձեմարանն: Se-
deo in scamno. նստիմ յաԹռակ:

Համայնք բայք, և բազումք յանուանց կարեն ունել զտրտե-
կան հոլովն այսորիկ իրն որում մնաս ինչ, կամ օգուտ իմն առ
ընձևուք, որդոն. Laboras alijs, mihi soli es otiosus. իմ աշխատե-
տես այլոց, ինձ միայնում ես պարատրորդ: Catilina fuit perni-
ciosus Reipublicæ. Էլ աԹիլիստոյն եղև մնասակար իրնհա-
սարակի: Senes non sibi, sed filijs aut nepotibus arbores fe-
runt. Ծերք ոչ ինքեանց, այլ որդեանց կամ Թոռանց զժառս
անկեն:

ՇարունակուԹիք ժամանակաց ՚ի իրարիանին միշտ հայ
ցականաւ, կամ բացառականու հոլովիւ, որդոն. Pater tuus
vixit quinquaginta annos. իմ հայր քօ եկեաց զամս յիսուուն,
կամ quinquaginta annis. իմ յանս յիսուուն: Dedi operam
Dionedi tres annos. իմ զգործ ետու ԼԴիոմեդեայ զամս
Երես, կամ tribus annis. Եօիւք այօր: Scripsi duas ho-
ras. զրեցի զժամս երկուս, կամ duabus horis. յերկուս ժամս:

Իւրաքանչիւրումք բայի առարժեիկարէ հոլովն բացառու
ն, յնշանակիչ դնով, կամ գործւոյ, և կամ պատճառի, որդոն.
Emi librum decem denarijs. իմ դնեցի զգիրդն տասամբք դև

նարիւր:

Յաճեալք : Vendidisti atramentarium tribus festerijs . ծախեցեր զմելանաբն երկոց լումայից : Scribo calamo . իմ գրեմ գրչիւն : Percutio ferula . հարեմ ձողանաւ : Seruus tuus interijt fame . ծառայն ըս մեռաւ սովու : Tabesco dolore . Թալկանամ ցաւով : Ե այլն :

Բայանուանք , դերբայք , և ընդունելութիւն ինն դրեն զհոլովս բայիցս յորոց ինքեանք ծագեցեալք են , նորոնս . Scribo literas . իմ գրեմ զթուղթս : Tempus est scribendi literas . Ժամանակ է գրելոյ զթուղթս : Eo scriptum literas . գնամ առ ի գրել զթուղթս : Sum scripturus literas : Եմ գրելոց զթուղթս : Ե այլն :

Գլուխ Երկրորդ :

Տաղադս Համաձայնութիւն :

Ղամաձայնութիւն են չորք , որոց առաջինն է բայն ընդանուան : Երկրորդն է անականին ընդ գոյականին : Երրորդն է յարաբերականին ընդ նախնութացին : Էտեղ Չորրորդն է պատասխանւոյն ընդ հարցման :

Չառաջին համաձայնութիւնս սնացաք զոյ բայն ընդ անուան , զի ամ բայ դիմաւոր և որոշական ունի նախ ըսն զինքն զաղղական հոլովս , Թէ յայտնապէս , և Թէ ծածկապէս : որ ուն և համաձայնի պարտի Թուով և դիմաւ : Տայտնապէս նորոնս . Ego credo . ես հաւատամ : Tu credis , դու հաւատաս : Petrus credit . Պետրոսն հաւատայ : Nos credimus . մեր հաւատամք : Vos creditis . դուք հաւատայք : Petrus , & Paulus credunt . Պետրոսն և Պողոսն հաւատան :

Էտեղ ծածկապէս նորոնս . Si vales benè est . իմ եթէ կեանքարւորէ : Dicat , quid velit . ասեցէ զինչև կամիցի : Vtinam venissent . երանի Թէ եկեալք իցէին : Ե այլն :

աշխարհի սրտազանց, զի բայք անորոշք ոչ զուղղականս, այլ
 զհայացականս ունին, որոնս. Hunc quidem nimbum citò tran-
 sisse lator. Երաւ է զիստ որակս զայս փոք Թող անցանի ինսդամ:
 Timorem Domini initium sapientiae esse dixit Propheta զԵթ
 կեզ ան սկիզբն իմաստութե Թե զոլ ասոց մարգարէն: և այլն:

Համաձայնին ևս բայք ընդ անուանց ուղղականաց շարհա-
 պեցեիոց ընդ միմեանս, որոնս. Hic nobiscum sunt Nicias, &
 Valerius. յմ աստ ընդ մեզ են Նիկիաս, և Էլազերիոս: Petrus,
 & Paulus prædicauerunt Euangelium Dei. Պետրոս, և Պա-
 շտաբարողեցին զաւետարանս այ: Anima, & corpus homi-
 nem componunt. Հոգի և մարմին բաղկացուցանեն զմարդն:

Էրտանին ևս երբեմն տարածայնք Թուող, որոնս. Mens,
 & ratio, & consilium in sensibus est. յմ միտ և բան, և խոր
 հորդ ի յզգայութիս է: Իսկ երբեմն գոն անուանք ուղղականք
 Թարց շարհապի, որոնս. Frons, Oculi, Vultus persæpè men-
 tiuntur. յմ ճակատ, աչք, երես ցանկաւ ևս ստեն: և այլն:

Բայք գիտելի է զի բայք գնմաւորք և որոշականք հետեւին
 մանաւանդ պատուականագրունի դիմին. Էւ բան զի առաջին
 դէմն է պատուականագրոյն բան զերկրորդն, և երկրորդն բան
 զերրորդն: Եւստի ընդ որում և շարալծի դէմն առաջին, բայն
 քնի ընդ դիմող առաջնում, որոնս: Ego, & tu scribemus. Ես և
 դու գրեսցուք: Ego, & Paulus vidimus, Ես և Պողոսն տեսաք:

Այսպէս ևս մինչ դէմն երկրորդ շարալծի ընդ երրորդին բայն
 քնի ընդ դիմող երկրորդում, որոնս, Si tu, & Tullia lux nostra
 valetis. Ego, & suauissimus Cicero valemus. Եթէ դու, և
 Թուլիա լոյսն մեր կեայք բարեպէս, ևս և բաղքազին Չի-
 ճերոնն կեամք բարեոր:

Չերկրորդ համաձայնութիս ասացի զոլ ամականի անու-
 անս ընդ գոյականին, զի ամանութն ամական դրեալ իսկ շա-

ժողովութիւնք սուրի զգոյական իմն , Թե յայտնապէս և Թե ծածկապէս , որում և համաձայնի սևուիւ , Թուով , և հողովիւ :
 Յայտնապէս որդոն . Erat hyems fumma . Tempestas perfrigida . Imber maximus յի էր ձմեռն ծայրագոյն , եղանակն կարեցուբոտ , անձրեւն մեծագունն էր : Habebamus panem fuscum , Carnem foetidam , & Vinum acidum . յի ունէաք ըզհաց Թուի , զմիս հոգած , և զդինի Թութ : Իտկ ծածկապէս որդոն . Qui tertiana laborant , non valesunt Bubula . յի որք էրրականաւ աշխատին , ոչ կերակրին պախարայտով : Էւստ էրրականն , որէ անական , սուրի ծածկապէս ենթ ինքեան , զգոյական անուոնն Febris . յի տնտ , նմանի պախարայինն օրէ անական , սուրի ենթ ինքեան զգոյական անուոնն Caro . յի միս :

Չորն ոճ անականաց անուանց ունին և և դերմնուանք ատացականք , և ընդունելութիւնք համայնք : դերմնուանք որդոն . Meus Pater . յի հայր իմ : Mea Mater . մայր իմ : Meum caput . գլուխ իմ : Tuus Frater . եղբայր քո : Tua Soror . քոյր քո : Cor tuum . սիրտ քո : և այլք :

Իտկ ընդունելութիւնք որդոն . Parua sãpẽ scintilla contempta , magnam excitauit incendium . ցանկ սակաւ կայծն արհա մարհեցեալ , երոյց զմեծ հրդեհութիւն : Virtus est assequenda . զօրութիւն է հետապօտելի : Venit frater tuus scripturus lectionem . եկն եղբայրն քո գրելոց զընթերցուածն :

Համաձայնին և և դոնեայ միշտ անուանք անականք ընդ անուանց գոյականաց շարկապեցելոց ընդ միմեանս , որդոն . Hippocrates , & Epicides nati Carthagine , sed oriundi ab Syraculis . Հիփոկրատէս և Էփիկիտէս ծնեցեալք ՚ի քարթագինէ , բայց սերնդաւորեցեալք ՚ի Լիփրաբուզեցեաց :

Բայց դիտելի է նախ , զի երբեմն զկնի բազմաց անուանց գոյականաց դնի անականն յեղականում Թւող , և յայնժամ հա

Մեծայնի , ընդ յետագուենիս գոյականի , սեռիւ , Թուող , և հորովիւ , որդոն . Multorum arrogantia , multorum contumacia , multorum superbia , multorum odia , ac molestia perferenda est . Մի բաղմաց յանդգնութիւն , բաղմաց փբայութիւն , բաղմաց հարատուութիւն , բաղմաց ատելութիւն և վշտան հուութիւն ըմբերելի է :

Իսկ երբեմն զինի բաղմաց անուանց գոյականաց զանազանից սեռից , դնի անականն ըն յոգնականութեւն , և յայնժամ համանայնի ընդ սրատուականացուենիս սեռիւ : Եւ քան զի սեռն արական պատուականագոյն է քան զիգականն , և քան զչէ զորականն : Եւստի ընդ որս և գաստիցի արականն , անունն անձական հետեւի մին , որդոն . Quam pridem mihi Pater , & Mater mortui essent . Իբրև վաղուերեմ իսկ հայր և մայր մեռեալք իցէին : Domus , vxor , liberi , inuenti inuito Patre , և Երանն , ամուսինն , աղատքն , գտեցեալք Թարց կամաց հօրն : Ex quo leges moresque constituti . յորմէ հետեւ օրէնք և վարք կացուցեալք :

Բայց յորժամ ոչ գնն արականք , այլ միայն իգականք , և չէզորականք , յայնժամ անունն անական հետեւի չէզորականն , և մանաւանդ մինչ խօսակցութիւն է զիբաց անկենդանեաց , որդոն . Diuitia , decus , gloria in oculis sita sunt . Մի հարստութիւնք , վայելչութիւն , և փառք , յաչս կացուցեալք են : Genus , aetas , eloquentia propè paria fuere . Եղն , տի , ծարտաբախտութիւն առ զոյգս եղեն :

Եւստի է երկրորդ , զի բաղմաց զինի անուանց գոյականաց նշանակողաց զիրս անկենդանոն դնի անականք ըն յոգնականութեւն , չէզորականաւ սեռիւ , Թէ և գոյականքն իցեն արականք կամ իգականք , որդոն . Ira , & auaritia imperio potèntiora erant . Մի բարկութիւն և ագահութիւն քան զկայսրութիւն

հզօրագոյնք էին : Moderati habitus affectiones vltusque corporis apta esse ad naturam videntur . Կի բարեխառուք ու նախութիւնք, եղծք, և սուղորութիւնք մարմնոյ յարմարք գոյաբնուութիւն տեսանին :

Բարմիցս և սղինի անուանց գոյականաց զանազանից սեւեռք, դնի անուանս անուանս սեռիւ և թուով համաձայն վերջնացունին, կամ մերձաւորագունի ինքեան, որդոն . Video Patres conscripti in me vestrum omnium ora, atque oculos esse conuersos . Կի տեսանեմ ո՞վ հարք համագրեցեալք առիս ձեր ամենեցուն զբերանս, այլև զսչս գոյ շրջեցեալս : Tibi omnium salutem, liberos, famam, fortunas esse charissimas . Կի բեղամենեցուն զինչութիւն, զազատինս զհամբաւն, զբախտս գոյ ըղձագունեղս :

Չերբորդ համաձայնութիւն ասացի գոյ յարմբերականի ղերանուանն ընդ նախընթացին իւրում, զի յարաբերանք այս որիկ, Qui, quæ, quod . սլարտին համաձայնի միշտ սեռիւ և թուով ընդ նախընթացից իւրեանց, որդոն . Nemo nos amat, qui te non diligit . ոչ որ զմեզ սիրէ, որ զբեզ ոչ սիրեցէ : O te ferreum, qui illius periculis non moueris . ո՞ դու երկաթեղէնդ որ նորին զտանդեւն ոչ շարժիս : Vos qui securi estis me . դուք որք հետեւեցայք նսձ : Querite diuitias, quæ non deficiunt . խնդրեցէք զիսարթամութիւն, որք ոչ պակասին :

Օսոյն պաշտօն յարաբերանացս յուցանեն յինքեանս երբեմն դերանուանք այսորիկ Hic, Hæc, Hoc . Iste, Ista, Istud . Ipse, Ipsa, Ipsum . Is, Ea, Id . Idem, Eadem, Idem . որդոն . Venit obuiam tuus puer, is mihi literas abs te reddit : Կի եկն իդէմ քոյդ սլատանին, նա նսձ զգիրս առ ինքն հասոյց և այն :

Բայց դիտելի է զի երբեմն յարաբերականք այսորիկ
Qui,

Qui, Quæ, Quod. Նախադասին նախնթացից իւրեանց, և յայնժամ ոչ միայն սեռիւ և Թուով, այլ և հորովիւ համաձայնին ընդ-նսսին յոյժ գեղեցկապէս, սրգոն. Quos cum Mario pueros miseram, epistolam mihi attulerunt. Ի՞նչ զորս ընդ մարիսնի յղեալէի զմանկուսս, զտրախն ինչ տաբէրին: Quas faciet de integro Comœdias, factandæ, an exigendæ sunt. Ի՞նչ զորս տրասցէ ամբողջապէս զխաղարկութիւն սպասելիք են Թէ պահանջելիք:

Ըստի երբեմն դսին իմեզ երկուց անուանց, գոյականաց, և յայնժամ կարեն ընդ երկարանչ իւրոցս համաձայնիլ, Թէ և մինն կամ միւսն յատուկ իցէ, սրգան. Est locus in carcere quod Tullianum appellatur. Ի՞նչ է տեղի՞ն բանտին որ Թուլլ լիական առասի: Darius ad eum locum, quem Amanicas Pylas vocant, peruenit. Ի՞նչ Երաբէհ առ այն տեղին, զոր Ամանիկեան փելաս կոչեն, ժամանեաց: և այլն:

Չհորոհոյ համաձայնութիւն սասցի գոլ պատասխանւոյն ընդ հարցման, զի ամ պատասխանի, որոք մասն և իցէ բանի, պարտի համաձայնիլ հորովիւ ընդ հարցմանն իւրում, սրգոն. Cui Præceptor dedisti operam? Ի՞նչ որում հրամանատարի ետուր զգործ: Պա՞ն: Platoni. Ի՞նչ Պղատոնի: Cuius est hæc Oratio? Ի՞նչ որոյ է այս բան: Պա՞ն: Ciceronis. Ի՞նչ Չիչերոնի: Quæ existimas fuisse Principem Oratorum? զո՞վ կարծես լեալ գոլ եշխան ճարտասանից: Պա՞ն: Demosthenem. Ի՞նչ զԼեմոսթէնես: Quo morbo fuisti impeditus? Ի՞նչ որով ցաւադարութեք եղեր արդէլեցեալ: Պա՞ն: Allidua febricula. Ի՞նչ ստիպիւ ջերմկաւ: և այլն:

Համաձայնիլ պարտի և սպասեհութեք նշանակութեւն, սրգոն: Quid est hoc? Ի՞նչ զեւջէ այս: Պա՞ն: Homo. մարդ: Lapis. քար: Arbor. ծառ: Quale est hoc? Ի՞նչ որպիսի ինչէ այս: Պա՞ն:

Tale.

Tale . այսպիսի : Calidum . ընթմ : Longum . երկայն : Quantum est ? ի՞նչ որքան է : Quantum . այսքան . Multum . շատ : Parum . քիչ : Vbi est ? ի՞նչ ուր է : Quam . Hic . այստեղ : Illuc . անոր : Intus . իներքս : Foris . արտաքս : Alibi . այլուրեք : Quo pergit . ի՞նչ յո՞ւրեւո՞յ : Huc . այստեղ : Illuc . անոր : Intro . իներքս : Foras . յարտաքս : Alio . յայլուրեք : Aliquo . յայլուր : Vnde venit ? ի՞նչ ուտի գայ : Hinc . աստուտ : Illinc . այդուտ : Illinc . անտուտ : Aliunde . յայլուտ : Vndique . յամենուտ : Qua transit ? ի՞նչ ընդոր էանց : Hic . ընդ այս : Illic . ընդ այն : Alia . ընդ այլ : Quavis . ընդ ամ ուրեք : Quorsum ijt ? դէպ յո՞րքնաց : Hic . Hic . դէպ այս : Illic . դէպ այդ : Illorsum . դէպ այն : Surfum . դէպ ի վեր : Deorsum . դէպ ի վայր : Quousque tetendit . ի՞նչ մինչև յուր լարեաց : Huc usque . մինչև յայստեղ : Illuc usque . մինչև յանոր : Haecenus . ջաստուէն : Eousque . մինչև յայն :

Գլուխ Երրորդ .

Տաղադա Նորդառութիւնք Անուանց գոյականաց :

Անուանց գոյականաց երկու , նշանակիչք զանազանից իրաց մինչև հանդիպին իմաստին ինկճ շարագրութիւն , մինն դնի ի սեռականութեմ հոլովով , որ գոն . Mirum me desiderium tenet Urbis . հրաշական իմն իղճ բարաքին պատէ զիս : Maximum ornamentum amicitiae tollit , qui ex ea tollit verecundiam . զմեծագունեղ զարդ բարեկամութե բառնայ , որ ի նմանէ բառնայ զամօթխածութի : Philosophia Aristotelis միելիստիայութի Առիստոտէլի : Liber Petri . գիրք Պետրոսի : և այլն :

Էջնուանք ան-ականք մինչ գոյականապէս անանի 'իմիջ
 շարահրու ԹԵ, վարին ուն վերոյեցեալքն գոյականք, որոնս ?
 Tantum cibi, & potionis adhibendum, vt reficiantur vires.
 այնքան կերակրոյ և ըմպելոյ, առ ընձևելի, զի վերակերտիցին
 կարողու ԹԻք : Quod auri, quod argenti, quod ornamento-
 rum in meis Urbibus, Aedibus, delubris fuit. Բրինչ սիււոյ,
 որ ինչ արծ-աթոյ, որ ինչ զարդուց 'իբաղաբս իմ և 'ի տունս,
 և 'ի մեհեանս գոյր : Albano non plüs animi erat, quàm fi-
 dei. Էջլպանսի ոչ առաւել ոգւոյ գոյր, քան հաւատոյ : Huc
 illa spectant : Abdita rerum, Angusta viarum, Occulta sal-
 tuum, Ardua Montium, Amœna Camporum. Ի՞նչ Էջյս
 այնք սպասեն, գաղանիք իրաց : անձուկք ճանապարհաց : Ժա-
 սուկք զառիվերից : Խրթիւք շերանց : ասպանովք դաշտից :
 և այլն :

Էջնուանք գոյականք սլատիանք առ գործու ԹԻ ինչ, կամ առ
 պարսաւ, խնդրեն զսեռականն կամ զբացառականն, որոնս .
 Neque monere te audeo præstanti prudentia Virum. Ի՞նչ Էւ
 ոչ ազդել քեզ իշխեմ զայդ գերակայիւ խոհեմու ԹԷ : Neque
 confirmare maximi animi hominem, Virumque fortissi-
 mum. Ի՞նչ Էւ ոչ հաստատել զմարդդ մեծագունեղի ոգւոյ,
 և զայդդ հզօր սղուենի : Choramandarum gentem Cresias vo-
 cat Tauron syluestrem, sine voce, stridoris horrendi, hit-
 tis corporibus, oculis glaucis, dentibus caninis, Ի՞նչ քօռա-
 մանտոցւոց զազգն կոչէ քուէղիաս ցոյլ վայրենի, Թարց ձայ-
 նի, շշչման զարհուրելոյ, գիտտիւք մարմնովք, աչօք խա-
 իւրք : ատամօք շնայնօք :

Յաղագս հորովառու թի անուանց անականաց սրահան
 Ջողաց զԼԼԼԼականն :

Նուանք անականք որք զգիտութի, զհաղորդութի,
 զնորութի, և զսոցին հակառակննչանակեն ինքրեն
 զնեռալ հորով, որպիսիք են այսոցին Peritus. հինու
 Imperitus. անհինու : Particeps - մասնակից : Ex-
 pers. անմասն : Plenus չի : Inanis. գառարի : որպես, In Bru-
 to Fabius Pictor, & Iuris, & Literarum, & Antiquitatis bene
 peritus fuit. ի՞նչ ի Պրուտոն Գրպիտո նկարելն և իրաւան,
 և գրոց, և հնութեց բարեք հինու եղև : Adolescentulos,
 imperitos rerum in fraudem illicis. ի՞նչ զպատանեակս անհը
 մուտս իրաց ի դաւառքարչես : Antonius omnis eruditio-
 nis expers, atque ignarus fuit. ի՞նչ շահատնիտս ամենայն տե-
 ղելութի անմասն և տղէտ եղև : Omnium participes. ամե-
 նից մասնակիցք : Studiorum plena sunt omnia. գիտութիք
 չիք են ամենայնք : Inania verborum. անայսքս բանից :

Ըստ այսոցին են և ս համայնք անուանք անակիք, որք եղերին
 ՚ի Ax, Ius, Idus, և Ofus. որպես Tenax recti. Ըմբռնակ ուղ-
 ղի : Culpaē confcius. խղճահար յանցուածող : Auidus virtutis.
 տարի ունակ զորութեց : Studiosus literarum, ուսումնասէր
 գրոց :

Էջ 3 լև Memor. յիշեցող : Immemor. անյիշող : Securus.
 ապահով : Cupidus. ըղձաւնակ : Ignarus. անգէտ : Callidus ?
 դաւաճան : Rudis. Կողիտ : Prudens. խորհմ : Imprudens.
 անխորհմ : Sciens. գիտացող : Scius. գիտակ : Nescius. անգի-
 տակ : Certus. հաւաստի : Incertus. անհաւաստի : Confors.
 վիճակակից : Exors. անվիճակ : Compos, համակար : Impos.
 անկար : Potens. կարող : Impotens. անկար : Insons. անհունց :

Infolens . անսովոր : Infuetus . անկիրթ : Refertus . բեղմնաւոր : Diues , հարուստ : Opulentus . փարթամ : Pauper . աղքատ : Inops, չբաւոր : Egenus . պիտանաւոր : Indiguus . կարօտ : Vacuus . դատարկ : Nudus . մերկ : Largus . լայն : Liberalis . ազատական : Benignus . բարեբարոյ : Prodigus . անառակ : Auarus . ագահ : Fertilis , բերուկ : Fæcundus . ատորջ : Sterilis . ամուշ : Præstans . գերակայ : իրդոն . Memor beneficij . յիշեցող բարեբարութիւնք : Immemor iniuriæ , անյիշող անկրտուութիւնք : Լայն :

Բայց Vacuus , և Nudus , բազմիցս խնդրեն զբացատրականն , իրդոն Vacuus negotijs . դատարկ իսպիտառութիւնք : Nudus capite , մերկ գլխով : Լայն :

Ճշտուանք մասնատականք զսեռական յոգնականն յգահանջն , իրդոն . Nulla belluarum . ոչոր անասնոց : Minus virium habeo , զսւազագոյնն ուժից ունիմ : Vterque nostrum . երկաքանչիւրն մեր : Macedonum omnes . Մակեդոնացւոց ամենքեան : Multi hominum . բազումք մարդկանց : Pauci amicorum . սակաւք բարեկամաց : Nigræ lanarum . սեաւքն ասերց : Præcipui eorum . մանաւանդականքն նոցին : Quis omnium doctior Aristotele . ո՞վ ամենից գիտնադոյն բան զԷրիստոտէլ : Vter nostrum . ո՞իսինջ : Լայն :

Խնդրեն և ս զսեռականն անուանք Թուականք , իրդոն . Octoginta Macedonum . ութսունք մակեդոնացւոց : Primus vestrum . առաջինն ձեր : Singuli militum . իւրաքանչիւրքն զիսուորաց : Viginti Virorum . քսանք արանց : Լայն :

Էջն ըրտրականք անուանք , մինչ զբազումս նոյնոյ սեռի համեմատեմք կամ բազդատեմք իմիասին , զսեռականն յոգնականն խնդրեն , իրդոն . Elegantissimus omnium Philosophorum . ճարտասանագունէն ամենից փիլիսոփայից : Eruditissi-

mus omnium Doctorum . հմտագունն զն ամենից վարդապե-
տաց : Summus Oratorum . զն հագունն զն ճարտասանից : և այլն :
Բերադրականք երբեմն այլապէս առեցեալք զսեռական
եղականն խնդրեն , որդոն Ornatiſſimi noſtræ Ciuitatis . պճստ
գունն զըն քաղաքիս մերոյ : և այլն :

Յաղագս ՀորջառուԹԵ անուանց ածականաց պահան
Ջողաց զհողմն սեռական , կամ տրական :

Էջնուանք ածականք որք զն մանուԹի կամ զանմանուԹի
նշանակեն , զսեռականն կամ զտրականն խնդրեն , որդոն . Do-
mini ſimilis . տեառն հման : Patri ſimilis eſt filius . հօրն նման
է որդին : Satiavit ſe ſanguine diſſimillimorum ſui Ciuium .
յագեցոյց զինքն արեամբ անմանադունեղից իւրոց քաղաքակ
ցաց : Non eſt proprium ſenectutis vitium . ոչ է յատուկ ծե-
րուԹԵ մոլուԹեն : Sed commune valetudinis . այլ հասարակ
առողջուԹԵ : Quid tam commune quàm ſpiritus viuis ; terra
mortuis , Mare fluctuantibus , litus electis . զն է այնքան հաս
արակ , որքան է ուրիւն կենդանեաց : և բիւրն մեռելոց : Ժողով
այլև չեցելոց : նաևահանգիստն ընտրելոց : Caſari proprium
& peculiare fuit . կեսարի յատուկ և տարանմանական եղև : և այլն :

Յաղագս ՀորջառուԹԵ անուանց ածականաց պահան
Ջողաց զհողմն տրական :

Էջնուանք ածականք որք զդիւրուԹի , զփափկուԹի , զն
որն , զայց , զհաւատարմուԹի , զհանգիտուԹի և զսոցին հա
կառական նշանակեն , խնդրեն զտրականն , որդոն . Pernicioſus
Reipublicæ . Քասակար հրապիրակին : Iucundus , vel mole-
ſtus Patriæ . զայելուէ , կամ աշխատառու հայրենւոյն : Gra-
tus . կամ Inuiſus propinquis . հաճոյ , կամ անտես մեք ճաւորաց :

Propitius, vel infectus Cuiibus . այցելու , կամ վշտանկէլ
բարեբաղնայ : Fidus . կամ Infidus Imperio . հաւատարիմ ,
կամ անհաւատարիմ կայրութիւն : Par , vel impar tanto one-
ri . զոյգ , կամ անզոյգ այբանում բեռան : Salutare vtrique ,
ողջարար երկաբանչլւրոյն : Gratas tuas mihi iucundasque li-
teras . հաճոյս զբոյս ինչ և հրճուելիս տրակս :

Եւս այտոցիկն և ս բայած ահանք որք շղերն 'ի Bilis . ոք
դոն . Mihi optabilis . ինչ արշալի : Tibi amabilis . քեզ սիրելի :
Illi formidabilis , սմա դարհուրելի : և այլն :

ԷՂՂ և անուանք , որք բարադրին 'ի նախադրութիւն , Cum .
որդոն . Mihi confcius sum . ինչ ըստդիտակեմ : Mors con-
sentanea vita . մահս համադրած կենի : Confors tibi . համա
չիճակ ջն : Concolor lana . դունակից տներ : Confinis Antio-
chia . համասահման շնտիրոց : Conterminus Indis . եզրա
կից հարկաց : Consonus Angelis . ձայնակից հրեշտակաց :
և այլն :

ԷԿԵ րն և ս զտրականն անուանք այտոցիկ : Supplex , կող
կողորն : Obuius . շաւղորէմ , կամ շաւղորիմակ : Peruius .
քահանայիկ : շաւղանցիկ : Obnoxius . ախտաւոր : Հասասակ :
Absonus . տարալայն : և այլք , որդոն . Supplex Iudicibus .
կողկողորն դատաւորաց : Volant mihi obuiæ tuæ literæ .
Թռն ինչ շաւղորիմակք բոյն տրակք : Periculis obnoxij su-
mus . վտանգից զսասակակք եմք : և այլն :

Տարագս հորոգառութիւն անուանք ածականաց պահանջո
յոյն . զտրականն , և կամ զհայցական , հանդերձ նախադրութիւն : Ad . ինչ և ս :

ԷՂՂ և անուանք այտոցիկ ածականք : Accommodatus . յարմա
թեցեալ : Appositus . առադրեցեալ : Aptus , յարմար : Idoneus :

պատկանաւոր: Habilis. ընդունակ: Inhabilis. անընդունակ:
 Utilis. օգտակար: Inutilis. անօգտակար: Pronus. հակամե
 սուռ: Natus, ծնած, սրգոն. Accommodatus huic rei, vel ad
 hanc rem. յարմարեցեալ այսմիկ երևի, կամ առ այս էր: Aptus
 scientiæ, vel ad scientiam, քի յարմար գիտութի, կամ առ
 գիտութի: և այլն:

Տաղաքս Հոլովառութեց անուանց ածականաց սլահան
 ջողաց զհայցականն, կամ զբացառականն նշանակիչ բանա
 կութե ուրուք:

Անուանք այսորիկ: Altus. բարձր: Profundus. խոր: Lon-
 gus. երկայն: Latus. լայն: Crassus, հաստ: խնդրեն զհայցա
 կանն, կամ զբացառական, սրգոն. Trabem longam imponi-
 to latam pedes duos, crassam pede vno. քի վերադրեա զգե
 րան իմն երկայն, լայն երկուց ոտից, և հաստ ոտաւք միով:
 Fossam sex cubitis altam, duodecim latam eum duxisset.
 զվոսն բարձր վեցից կանգնոց, և լայն երկոտասանից մինչ ա
 ծեալ եղէր: և այլն:

Էլարեն ևս երբեմն զարիչ սեռականապէս, սրգոն. Longus
 pedum duorum. երկայն երկուց ոտից: և այլն:

Տաղաքս Հոլովառութե անուանց ածականաց սլահան ջո
 ղաց զբացառական հոլովն:

Անուանք այսորիկ Extorris. արքորած, տարամերժիկ:
 Nudus. մերկ: Dignus. արժանի: Contentus. գոհունակ:
 Inanis: գատարկ, ունայն: Refertus. ղեղուն: Inops. չբաւոր:
 Locuples. վարեւան: Alienus. այլայն, այլանդակ: Onustus
 բեռնաւոր: Immunis. ասպահարկ: Plenus, լի. Cassus նկուռ
 Diues. հարուստ: Potens. կարող: Fretus. մտերիմ: Vacuus

դատարի: Captus. բռնած, ստաղար: Præditus. յուստալա-
տար: Orbis. դուրի: Indignus. անարժան: Liber. աղաւ:
Viduus. ամուրի: Եայլք. խնդրեն զբացառական հորովն, որ
դոն. Vir dignus honore. այր արժանի պատույ: Alienus à
veritate. այլանդակ՝ իճմարտութի: Plenū Vino. լի գինւով.
Եայլն:

Էջնուս այս Opus. իմ պիտոյ բազմոցս է գոյական և ան
հորովելի, և վարելով ընդ բային էականի խնդրէ զբացառա-
կանն, որդոն. Gratia opus est nobis, tuaque auctoritate. իմ
չսորս պիտոյ է մեզ, քոյդ իսկ հեղինակութի:

Էսկ բազմոցս իբև զածական համաձայնի ընդ գոյականաց,
բայց ոչ՝ ուղի, որդոն. Dux nobis, & Auctor opus est. իմ
դուքս մեզ և հեղինակ պիտոյ է: Dices nummos mihi opus esse.
Իմ աստոցն դրահեկանս ինձ պիտոյ գող:

Էջնուանք բաղդատականք խնդրեն զբացառականն, և մա-
նաւանդ յայնժամ մինչ զբազումս իրս ատրբերս ընդ միմեանս
համեմատեմք, որդոն. Luce clariora consilia. քանզլոյն,
պայծառագոյնք խորհուրդք: Posterior dies acerbior priore,
օրն յետագոյն կծուագոյն քան զառաջնագոյնն: Argentum
vilius est auro. արծաթն չնչագոյն է քան զոսկի: Et aurum Vir-
tutibus. Եսոկին քան զգորութիս:

Էջնուանք ածականք զդով, կամ զպարսաւ նշանաւորք խն-
դրեն զբացառականն, որդոն. Insignis genere. նշանաւոր զար-
միւ: Nobilis vitijs. պատուաւոր մուրութի: Hæsitans lingua.
Թլուտ լիզուաւ: Voce absoni. ձայնիւ տարա՛հնչու: Pedit-
bus æger. ոտիւք տկար: Եայլն:

Գլուխ Չորրորդ .

Տաղադս Հորդառութեց բայից ներգործականաց :

Ալս գիտելի է , զի ամ բայ ներգործական զկսի ին բեան զհայցական հորդիս ինդրէ , որդոն . *Auus tuus clarissimus Vir amavit vnicè Patriam , & Ciues suos .* Ծ՛ ալսսն ըս այր պայծառագունեղ , սիրեաց

մնական զհայրենին և զբաղաբացիս իւրս :

Ալսու կանոնիւ ենթանկանին բայք այսորիկ հետևեցեալք :

Amo , սիրեմ : *amas* , սիրես : *amaui* , սիրեցի : *amatum* , սիրեցեալ : *amare* . սիրել :

Capio , *is* , *cepi* , *captum* , *capere* . կաշնուլ :

Commendo , *as* , *au* , *atum* , *are* . յանձնել : ներբողել :

Fastidio , *dis* , *iui* , *itum* , *ire* . զզուել :

Fero , *fers* , *tuli* , *latum* , *ferre* . տանիլ , կրել :

Lego , *is* , *gi* , *lectum* , *legere* . ընթեռնուլ :

Verbero , *as* , *au* , *atum* , *are* . ձաղել :

Vitupero , *as* , *au* , *atum* , *are* . բամահել :

Apello . առասեմ : *Cædo* . հատանեմ : *Occido* . սոխնա
նեմ : *Celebro* . հաչակեմ : *Como* . պծնեմ : *Cupio* . բաղան :

Dilecto . բերկրեցուցանեմ : *Oblecto* . հեշտացուցանեմ : *Di-*

ligo . ըղձակեմ : *Fallo* . պտորեմ : *Iacio* . ձգեմ : *Iuuo* . օք

նեմ : *Laudo* . գովեմ : *Metuo* . երկնչեմ : *Timeo* . վախեմ : *Præ-*

tereo . անցանեմ : *Scribo* . գրեմ : *Sperno* . բամահեմ : *Veho* .

բարչել , տարել :

Բայց *Fastidio* . երբեմն ընդարձակապէս իկիրարկանի , որ

դոն *Manè verò quamquam fastidis* . իսկ առաւօտուն Թէև զզուեցուցանես : Իսկ երբեմն վարի ընդաներևոյթի բային , որդոն .

որդոն . Idque fieri quia fastidiant præstare curam . զայն լին
 նիլ, զի զզուեցեն ընձևուել զհոդ :

Էրիտեղի է Երկրորդ, զի բայք ներգործ-ակաւր որք նշանկեն
 զսնբաստանուԹի, զարձակումն, զդատարարութուԹի, բայց
 իհայցականն հորով է խնդրեն և ս զսեռականն նշանակիչ կամ
 հուսատուոյ, և կամ անհաւատուոյ, զխառն, կամ պատժոյ :
 որդոն, Numquam tam amens Cælius fuisset, vt ambitus al-
 terum accusaret. Ի՞նչ երբէք այսքան անմտ լեալիցէր Չլիոն,
 զի զըզոգայմանն զմուսն ամբաստանեցէր : Ընդ այսու կա-
 նոնիւ ստորանկին բայք այսորիկ հետև երեալք :

Accuso, as, aui, atum, are, ամբաստանել :

Arguo, is, ui, utum, ere. յանդիմանել :

Infimulo, as, aui, atum, are. ներհամարել : ներվարել :

Appello, as, aui, atum, are. բողոքել :

Defero, fers, tuli, latum, ere. դատբարչել :

Postulo, as, aui, atum, are. պահանջել :

Absoluo, uis, ui, utum, ere. արձակել, բացարձակել :

Damno, as, aui, atum, are. դատապարտել :

Arcesso. կամ Accerso. առկոչել : Alligo. առկապել :

Astringo. սնդել : Coarguo. համանդիմանել : Condemno.
 դատապարտել : Convinco. յաղդահարել : Incuso. ներբաս-
 տանել : Infamo. վատահամբաւել : Libero. ազատել : Redar-
 guo. վերյանդիմանել :

Բայց դիտելի է, զի ոչ միշտ բայք ամբաստանելոյ, և պար-
 տաւորելոյ խնդրեն զսեռականն զխառն, կամ պատժոյ, այլ
 բաւական է երբեմն, զի սեռականն նշանակիցեն զմեղ ինչ,
 կամ զսխալումն ինչ միայն, և ըստ այսմ ոճի են բայք այսորիկ :
 Corripio. կշտամբել : Reprehendo. յանդիմանել : Vitupero.
 արհամարհել : Culpo. մեղադրել : Castigo. ճնշել : Incre-

po. սաստեմ : Obiurgo . նախատեմ : Punio . պատժեմ : Ple-
cto . նուաճեմ : Mulcto . տուգանեմ : Traduco . խայտառա-
կեմ : Noto . կնքեմ : Sugillo . հարուածեմ : Taxo . սակադրեմ :
նրդոն , Corripere alicuius arrogantiam . կշտամբել ուրաւ-
զյանդգնութիւն :

Բայք դնելոյ , վաճառելոյ , օթւանելոյ , և այլք բաց ՚ի հայցա
կանէն խնդրեն և ս զայսոսիկ սեռականս : Tanti . այսքանոյ :
Quanti . որքանոյ : Pluris . շատի : Minoris . սակաւագունի :
նրդոն , Emit gladium tanti . գնեաց զթուրն այսքանոյ : և ընդ
այսու ոճիւ ստորանկին բայք այսոսիկ , Emo . դնեմ : Emi .
գնեցի :

Vendo , is , idi , itum , ere . վաճառել :

Redimo , imis , emi , emptum , ere . վերագնել :

Loco , as , aui , atum , are . օթւանել :

Conduco , is , xi , ctum , ere , վարձել :

և այլք ոմանք :

Բայք վարկելոյ կամ արժեցուցանելոյ , բաց ՚ի վերոգեցելոցն
սեռականաց խնդրեն և ս զայսոսիկ : Magni . մեծի : Parui . փո
քու : Plurimi . բազմի : Maximi . մեծագունեղի : Minimi . փո
քրագունեղի : և զայլս ոմանս : նրդոն , Magni putare honores .
մեծի վարկանել զպատեւս : Parui ducere pecuniam . փոքու
վարկել զըստակ : ընդ այսու ոճիւ և ս բայք այսոսիկ :

Aestimo , as , aui , atum , are . վարկել , համարել :

Duco , cis , xi , ctum , ere . դնառել , սակել :

Facio , is , feci , factum , facere . արկել , վարկել :

Pendo , is , pependi , pensum , ere . կշռել , համարել :

Habeo , habes , bui , itum , ere . համարել , վարկել , արք

ժեցուցանել :

Puto , as , aui , atum , are . համարել , և այլք :

Բայց այսքեիկ Admoneo . առազդեմ : Commoneo . համազդեմ : Commonefacio . ազդառնեմ , բաց ՚ի հայցականէն խնդրեն երբեմն զսեռականն , իսկ երբեմն զբացառականն , ո՞րքոն . Qui admonerent eum fœderis . որք առազդեցէն զսաղաշանէ : De quo vos paulò ante inuitè adimonui . զորմէ զձեզ դոյն ինչ յառաջ ահամայ առազդեցի : և այն :

Էրեւելի է երբորք , զի բայց ներգործականք , որք նշանադէն , զարուծի : զհատուցումն , զանձնառուծի , զխօստումն , զբացայայտուծի , զառաջադրուծի և զսալադրուծի , բաց ՚ի հայցականէն հորվէ , խնդրեն և ս զտրականն , ո՞րքոն . Salutem tibi ijdem dare poterunt , qui mihi reddiderunt . զորդոյնքէ զառաջ նոյնն հարացն , որք ինչ վերատրեցն : Ընդ այսուհամոնի ստորանկին բայց այսքեիկ հետևեցեալք :

Do, das, dedi, datum, dare . տալ :

Concedo, is, essi, essum, dere . շնորհել :

Tribuo, is, ui, utum, ere . ընձեռել :

Commodo, as, aui, atum, are . փոխատրել :

Debeo, es, ui, itum, ere . պարտիլ :

Exhibeo, es, bui, itum, ere . առատրել :

Fœnero, as, aui, atum, are . վաշխել :

Porrigo, is, exi, ectum, ere . կառկառել :

Præbeo, es, ui, itum, ere . նպաստել :

Sufficio, is, eci, ectum, ere . տրատրել : տալ :

Subministro, as, aui, atum, are . ձեռնել , ձեռնկալել :

Suggero . տնատրեմ , ԹելաԹրեմ : Suppedito . փոխատրեմ :

Թմեմ : Reddo , վերատրեմ , հատուցանեմ : Refero . վերադրեմ , յետաքերեմ : Defero . լքեմ : Rependo . հատուցանեմ :

Restituo , անդրատրեմ : անդրադարձեմ : Repono . վերատրեմ :

Committo . առանդեմ : Mando . պատուիրեմ : Trado .

բանձնեմ :

յանձնեմ : Credo . հաւատամ : Promitto . խոստանամ : Spondeo . խօսատրեմ : Explico . մեկնեմ : Significo . նշանակեմ : Aperio . բանամ : Declaro . բացայայտեմ : Demonstro . ապացուցանեմ : Dico . ասեմ : Ediflero . մեկնաբանեմ : Explano . արտայայտեմ : Expono . Indico . ցուցակեմ , ներցուցեմ : Narro . պատմեմ : Ostendo . ցուցանեմ : Prodo . մատնեմ : Antefero . յառաջբերեմ : Præfero . վերայարդեմ : գերբերեմ : Postpono . յետադրեմ : Antepono . յառաջադրեմ : Præpono . գերադրեմ : և այլք :

Է-իտե՛լի է չորրդ , զի բայից ներդործ-ականաց ոմանք խոդրեն զերկուս հայցականս , որդոն . Docuit eum Grammaticam . ուսոյց նմա զերբականուԹի : ընդ այսու շաւղիւ պարուհակին :

Doceo , es , cui , ctum , ere . ուսուցանել :

Cælo , as , aui , atum , are . գաղել :

Flagito , as , aui , atum , are . Ժտել :

Interrogo , as , aui , atum , are . հարցանել :

Moneo , es , ui , itum , ere . աղել :

Rogo , as , aui , atum , are . աղաչեմ :

Posco , is , poposci , ere . հայցել :

Reposco , is , repoposci , ere . վերահայցել :

Erudio , is , iui , itum , ire . ներհմտացուցանել :

Էձսի ևս նրբեմն , Erudio te de hac re . քննե՛ր հմտացուցանեմ զքեզ զիրէ այսմանէ :

Է-իտե՛լի է հինկերորդ զի ոմանք 'ի բայից ներդործ-ականաց բաց 'ի հայցականէն խնդրեն ևս զբացառականս , և են դոննո՛ս այսորիկ , որք նշանակեն զզգեստուութեմն , զլցումն , զբռնութեմն , զազատութեմն : զզրկումն , և զսոցին հակառակս , որդոն Oculos natura membranis tenuissimis vestiuit , & sepsit : քն զաչս բնութե՛մ մագաղաթիւք նրբագունեղիւք զգե՛

ցոյց, և ցանկեայ: ընդ այսու շաւղիւ պարզանակին բայք այսո
քին :

Induo, is, ui, utum, ere. հագուցանել :

Vestio, is, iui, itum, ire. զգեցուցանել :

Exuo, is, ui, utum, ere. մերկել :

Spolio, as, aui, atum, are. մերկացուցանել :

Amicio. պատմուճանեմ: Calceo. կոշկաւորեմ: Succin-
go. գօտևորեմ: Conuestio. համագուցանեմ: Munio. ամ
բացուցանեմ: Orno. զարդարեմ: Sepio. ցանկեմ: Sterno.
փռեմ: Tego. ծածկեմ: Nudo. մերկեմ: Impleo. ըսեմ:
Compleo. համալրեմ: Expleo. արտալրեմ: Repleo. վերա
ըսեմ: Satio. յագեցուցանեմ: Saturo. կշտացուցանեմ: Au-
geo. յաւելլեմ: Cumulo. կուտակեմ: Locupletor. ճոխա
ցուցանեմ: Farcio. կռեմ: Refarcio. վերապահեմ: Exhaustio.
սպառեմ: Onero. բեռնեմ: Opprimo. սեղմեմ: Exonero.
տարաբեռնեմ: Leuo. Թեթևացուցանեմ: Obruo. տալա
լեմ: Premo. սեղմեմ: Deonero. բացաբեռնեմ: Expedio:
աւարտեմ: Soluo. արձակեմ: Illaqueo. արողայթեմ: Im-
pedio. արգելեմ: Implico. ներծալեմ: Irretio. ցանցեմ:
ազլլեմ: Absoluo. արձակեմ, բացարձակեմ: Libero. ազատեմ:
Alligo. առկապեմ: Mulcto. տուգանեմ: և այլք զորս վերո
գրեցաք :

Էրիտելի է վէջ երորդ զի բայք ներգործականք որք նշանա
կին զհայցումն, զբացբարձումն, զբացշարժումն, զհրաժա
րումն, զաւուումն, և զայլս ոմանս, բայ ՚ի հայցականէն հօլովե
խնդրեն և ս զբացառականս ընդ նախադրուԹԷն: A, կամ Ab.
որդոն. A te opem petimus. ՚իբէն զնպաստուԹԷ հայցեմք:
Flagitas abs te filium. Ժտես ՚իբէն զորդի: ընդ այսու կանո
նիւ արզանակին բայքս հետևեցեալք:

Peto, is, iui, itum, ere. հայցել :
 Quæro, is, siui, situm, ere. Խնդրել :
 Contendo, is, di, tum, ere. պահանջել :
 Exigo. պահանջեմ : Flagito. Ժանի : Efflagito. արտահայցեմ : Postulo. հայցեմ : Posco. հայցեմ : Repeto. վերահայցեմ : Aufero. Էբացբառնամ :
 Abduco, is, xi, ctum, ere. բացածել :
 Abstraho, is, xi, ctum, ere. բացբարշել :
 Abripio, is, ui, eptum, ere. արիշտակել :
 Eripio, is, ui, eptum, ere. արեցողացանել :
 Subripio, is, ui, reptum, ere. գողտագողել :
 Auello. արտախելեմ, Auoco. տարկուցեմ, Abrado, բարձրեմ, Abalieno. այլանդակելեմ, օտարացողացանելեմ :
 Remoueo, es, ui, otum, ere. բացջարժեմ :
 Arceo, es, ui. Խտրել :
 Repello, is, uli, ulsum, ere. բացհեղեմ :
 Absterreo, es, ui, itum, ere. դարձուրեցողացանել :
 Deterreo, es, ui, itum, ere. Էրկեցողացանել :
 Auerto. դարձուցանելեմ, Amoueo. բացջարժեմ, Abigo. զանել, Pello. զարել, Defendo. Զատագողել, Prohibeo. արգելուլ, Abstineo. դրուշանալ, Contineo. ժուժեմ, Refrenno. սանձել, Cohibeo. քշել, Accipio. պահուլ, Audio. լսել, Disco. ուսանել, Capió. կախուլ, Colligo. ժողովել, Conduco. օժել, Emo. հնել, Redimo. վերագնել, Haurio, ջուղել, Exhaustio. սպառել, արտայուղել, Reporto. վերաբերել, Sumo. առնուլ, և այլք :

Տաղադս հոլովառութեց բայից կրաւորականաց :

ԱՂԵ կրաւորականք խնդրեն զբացառականս հանդերձ նախադրութիւն A. կամ Ab. զկնի ինքեանց, և շանսուանականս նախ քան զինքեանս, որոգոս. Liber tuus, & lectus est, & legitur à me. գերբն քո ընդնանցաւ, և ընթեռնանի յինէն : ընդայսու կանոնիւ պարունակին համայնք կրաւորականք, որպիսիք են :

Amor, aris, atus sum. սիրել :

Diligor, geris, ectus sum. սիրել :

Legor, eris, ctus sum. ընթեռնանիլ :

Accusor, aris, atus sum. ամբաստանիլ :

Absoluo, eris, utus sum. բացարձակիլ :

Damnor, aris, atus sum. պարտաւորիլ :

Adhibeo, ris, itus sum. առատրելիլ :

Tribuo, eris, utus sum. ընձևելիլ :

Concedor, eris, essus sum. շնորհիլ :

Doceo, ris, ctus sum. ուսուցանիլ :

Flagitor, aris, atus sum. ժտիլ :

Moneo, eris, itus sum. ազդելիլ :

Exuo, eris, utus sum, մերկիլ, մերկացուցանիլ :

Induo, eris, tus sum. ազուցանիլ :

Priuo, aris, atus sum. զրկելիլ :

Audior, ris, tus sum. լսիլ :

Emor, eris, prus sum. գնիլ :

Quæror, eris, situs sum, խնդրել, և այլք :

Գլուխ Ալեցերորդ :

Տողադ ՀորդանուԹԷ բայեց Չեզոքականաց :

Ալ գիտելի է , ամենայնք բայք չեզոքականք և մա
նաւանդ էականն և ընդարձակն յետուստ էյառա
ջուստ զանուանականն ինդրէն , մինչ Երկարուն չիւրն
աւնոյս ինն պատկանին , իրգոն . Senectus ipsa est

morbus . ՏերուԹին ինքն է խօսուԹի . Ego viuo miserimus .
Էս կեամ Թշուառագունեղ . Ընդ այսու կանոնիւ և ոճիւ սա
րուսակին :

Sum , es , fui . Էլ , գոյ :

Viuo , is , xi , ctum . կեամ :

Venio , is , i , tum . գամ :

Eo , is , iui , itum . գնամ :

Ambulo , as , aui , atum . շրջիմ :

Curro , is , cucurri , cursum . արշաւեմ :

Incedo , is , essi , essum . ձեմեմ :

Iaceo , es , ui , tum . պառկիմ . և այլք :

Երկրորդ գիտելի է , զի ոմանք ՚եբայեց չեզոքականաց ինդ
րն զսեռականն , իրգոն . Egeo consilij . կարօտիմ խորհրդոյ :
Hoc bellum indiget celeritatis . պատերազմս այսն Երկարօտի
արագուԹԷ , ընդ այսու ոճիւ Էս բայք :

Egeo , es , ui . կարօտիմ :

Indigeo , es , ui . ներկարօտիմ , պիտաւորիմ :

Memini , isti . յիշեցի :

Satago , is , egi . բաւառեմ , բաւաննիմ , բաւականսանեմ :

Երրորդ գիտելի է , զի բայք չեզոքականք նշանակիչք օգնու
ԹԷ , դիւրգուԹԷ , անդորրուԹԷ , անանդորրուԹԷ , այցելու
ԹԷ :

ԹԷ, ուսման, հպատակութե, հնազանդութե, հլուԹԷ, և ընդ-իմարտութե, զտրականս խնդրեն զիս ինքեանց, որդոս . Non parebo dolori meo . ոչ հպատակեցայց ցաւոյ իմում : Non iracundiæ seruiam . ոչ բարկութե ծառայեցից : Ընդ-այսու ոճիւ ևս բայք այսոցիկ :

Adsum, ades, adfui . առդոս, մերձեմ :

Affurgo, is, rexi, rectum . կանգնիմ, յառնեմ :

Confulo, is, ui, tum . նախահարգամ : տեղեկանամ :

Debeo, es, ui, itum . պարտիմ :

Fauco, ues, ui, fautum . սյցառնեմ :

Immineo, es, ui . վերակայիմ, վերայառնեմ :

Impendo, es, di, ensum . վերահակեմ :

Incommodo, as, aui, atum . խուճել, զգուճել, զխտանկել :

Indulgeo, es, si, tum . ներեմ :

Obsisto, is, steti . ընդ-իմակայիմ :

Obsto, as, eti, atum . ընդ-իմակայիմ, հակակայիմ :

Obedio, is, iui, tum . հնազանդիմ :

Obtempero, as, aui, atum . հպատակիմ :

Pareo, es, ui . հլուանամ, հպատակիմ :

Seruius, is, iui, itum . ծառայեմ :

Studeo, es, ui . ուսանիմ :

Subuenio, is, ni, entum . նպաստեմ, սպասարեմ :

Succurro, is, ri, rsium . իԹիկուես հասանեմ :

Absum . բացեմ, իբացեայեմ : Defum . պակասեմ, Accla-

mo . առաղաղակեմ, Accubo . առպառկիմ, Accumbo . առ-

բազմիմ, Accresco . առաճիմ, Accedo . մատչիմ, Assentior .

հաւանիմ, Acquiesco . առհանդիմ, Adhæreo . առյնսում :

Եւայլք բարեւոյ :

Չորրորդ գիտելի է զի բայք ոմանք չէզոքականք զհայցա-
կանս

կանն ինդրեն , որդոն . Aro terram . հերկեմ զերկնս : Puto Vi-
neam . յատեմ զայգին : Ընդ այսու ոճիւ պարունակին բայց
այսօրեկ :

Aro , as , aui , atum . հերկեմ , վարեմ :

Puto , as , aui , atum . յատեմ :

Rigo , as , aui , atum . առողեմ :

Sero , is , cui . atum . տնկեմ : սերմանեմ :

Ablaqueo . տարախչմեմ : Colo . դործեմ : հերկեմ : Fodio .
փորեմ : Meto . հնձեմ : Occo . տափեմ : Pastino . բահեմ :

Լայլը :

Calleo , es , ui . վաճեմ : վարժողմ :

Exhalo , as , aui , atum . շոքեմ , գողշեմ :

Oleo , es , lui , itum . բուրեմ :

Redoleo , es , ui , itum . վերաբուրեմ :

Horreo . սարսափիմ : Exhorreo . տրտասարսիմ : Լայլը :

Հինկերորդ դեռեղն է զի ոմանք 'ե բայեց չէզորհանաց
ինդրեն զինի ինքեանց զբացառական , որդոն . Oportet praece-
ptis , institutisque Philosophia . պետոյք են հրամանք , և ներ
կացսցմունք փիլիսոփայու ԹԷ : Lacte , & carne viuunt , կա
Թամբ և մտով ասրին : Ընդ այսու ոճիւ են բայքս հետեւեցեալը :

Abundo , as , aui , atum . առատանամ :

Careo , es , ui , itum . 'սուաղեմ , վրիպեմ :

Doleo , es , ui , itum . ցաւիմ :

Egeo , es , ui . կարօտիմ , պիտաւորիմ :

Indigeo , es , ui . պիտանաւորիմ :

Gaudeo , es , ifus sum . խնդամ :

Mcereo , es . տխրեմ :

Vaco , as , aui , atum , պարապեմ :

Viuo , is , xi , ctum . կեամ :

Sum, es, fui. Եմ :

Adhibeo. առաւորեմ : Consto. բաղկանամ : Ardeo. այրեմ :
 Flagro. վառեմ : Laboro. աշխատեմ : Roro. ցորեմ : Scateo .
 արտազնչեմ : Sono. հնչեմ : Sudo . բռանեմ : Superfedeo .
 վերանստեմ : Stupeo . աիջեմ : Mano . ծորեմ : Fluo . հոսեմ ,
 հեղում : Affluo . առհեղում : Եայլբ :

Էջն երորդ գետնի է , զի ոմանք ՚իբայից չէրբահանաց ,
 կրաւորակերպից խնդրեն զբացառականս հանդերձ նախա
 դրութի , սրգոն . Ita testis in reum rogatur , an ab eo fusti-
 bus vapulasset . Էլյսպէս վկայն ՚իդատուարոն հարցաբննի ,
 մի՞Թէ ՚իմանէ բրօք ձաղեցեալիցէ : Fabritius respondit à Cive
 se spoliari malle , quàm ab hoste venire . Քայրիցնոնս պա
 տասխանեաց ՚իբողորացւոյն վնքն մակամիլ կեղէբիլ բան Թէ
 ՚իԹչումւոյն ծախիլ : Ընդ այսու ոճիւ պարունակին բայբայս
 որնի :

Vapulo , as , aui , atum . ձաղեմ :

Vaneo , is , iui . ծախեմ , վաճառեմ :

Fio , fis , factus sum . եղանեմ : Եայլբ :

Գլուխ Եօթներորդ :

Տաղազս հորվառութի բայից հասարակաց :

Էլյբ հասարակք մինչ վարին ներգործականապէս
 խնդրեն զհօրովս ներգործականաց : Խսի մինչ վարին
 կրաւորականապէս խնդրեն զբացառականս , սրգոն .
 Cùm agros maximos , ac feracissimos depopula-
 retur . մինչ զանդատանս մեծագունեղս , Եամենաբերս կը
 զտուտեցեր : Omnis ora maritima ab Achæis depopulata erat .
 ամ ծովեզր ՚իյ Էջիացւոց կողուպեցեալ էր : Ընդ այսու ոճիւ

Արտուեսակին համայնք բայք հասարակք, որպիսիք են .

Depopulo, aris, atus sum. կողոպտեմ, և կողոպտեմ :

Aggredior, eris, effus sum. յառնեմ, դիմեմ :

Horrer, aris, atus sum. յորդորեմ, և յորդորեմ :

Aspernor, aris, atus sum. քամահեմ, և քամահեմ :

Dimetior, aris, atus sum. չափեմ, և չափեմ :

Dignor, aris, atus sum. արժանացուցանեմ, և արժանացուցանեմ :

Amplector, eris, atus sum. փառեմ :

Criminor, aris, atus sum. մեղադրեմ, և մեղադրեմ :

Interpretor, aris, atus sum. Թարգմանեմ, և Թարգմանեմ :

Էրոն և սայլ ամանք հասարակք վարկեցեալք ՚նհնոց, բայց այժմ ոչ են ընդ սովորութիւնք :

Էրուխ ԲԵԹԵՐՈՐԻՔ .

Տաղաթ Հոլովառութիւնք բայից ճայնակրականաց :

Մեղիտեղի է, զի ոմանք ՚նբայից ճայնակրականաց, խնդրեն զին ինքեանց զհոլովն սեռական : Որգոն .

Qui misereri mei debent, non desunt inuidere .

որք ինչ ողորմիլ պարտին, ոչ դադարին ՚նյզարելոյ :

Huius meriti in me recordor . զսորին արդիւնն ՚նյիս վերայ յիշեմ : ընդ այսու ոմիւ պարուեսակին :

Misereor, eris, ertus sum. ողորմիմ :

Obluiscor, eris, itus sum. մոռանամ :

Recordor, aris, atus sum. յիշեմ :

Reminiscor, eris. վերայիշեմ :

Potior, ris, itus sum. տիրապետեմ, և այլք :

Երկրորդ գիտելի է, զի ոմանք ՚նբայից ճայնակրականաց,

խնդրեն զտրական հոլովն զկնի ինքեանց, և են գոնեայնչանա կիցք շողորթութիւն, և օգնութիւն, որպէս . Ego verò quibus ornamentis aduerfor tuis . իսկ ևս օրոյ հակառակիմ բոյոց զարդուց : ընդ այսու ոճիւ սլարունակին :

Aduerfor, aris, atus sum . հակառակիմ, ընդիմանամ :

Adulor, aris, atus sum . շողորթեմ :

Affentor, aris, atus sum . մարդելուղեմ, հաճոյանամ :

Affentior, iris, n̄sus sum . առհաւանիմ :

Auxilior, aris, atus sum . օգնեմ :

Blandior, iris, itus sum . շողորթեմ, հրապուրեմ, գգուեմ :

Gratificor, aris, atus sum . շնորհուկ լինիմ, հաճեմ :

Ancillor . աղախնեմ, աղախնանամ : Famulor . ծառայեմ, պաշտեմ : Illacrymor . արտասուեմ, Innitor . ջանամ : Irascor .

բարկանամ : Medeor . բժշկեմ : Moderor . բարեխառնեմ : կեր

պաւորեմ : Morigeror . վարոյակցիմ, հպատակիմ : Obsequor .

սպասաւորեմ, հրուանամ : Praestolor . կաթողնիմ, սպասեմ :

Suffragor . օժանդակեմ և այլք :

Երբորդ գիտելի է զի ոմանք ՚ի բայից ձայնակրականաց խնդրեն զհայցականն զկնի ինքեանց, որպէս . Hi quidem mera scelerata loquuntur . սորին Թերևս զղուստս յոռութիս խօսին : Deus terram tuetur, maria moderatur . աս զերկիր ինսամէ, և զծովս բարեխառնէ, ընդ այսու ոճիւ ևն :

Abominor, aris, atus sum . լքեմ, մերժեմ :

Adipiscor, eris, eptus sum . առորսամ, առստանամ :

Adorior, iris, ortus sum : առծագեմ :

Admiror, aris, atus sum . զարմանամ :

Alloquor, eris, utus sum . առխօսիմ :

Affequor, eris, utus sum . առհետեւիմ :

Imitor, aris, atus sum . համահետեւիմ, ներհետեւիմ :

Loquor, eris, utus sum. Խօսիմ :

Liceor, eris, itus sum. ատենալարիել, արժայայտել :

Licitor, aris, atus sum. գնահատեմ :

Mereor, eris, itus sum. արդիւնաւորեմ :

Vlcifcor, eris, vltus sum. վրիժախնդրեմ :

Adulor. շրջորթութեմ : Auersor. դատնամ : Calumnior.

դրուարտեմ : Comitor. ուղեկցիմ, ուղղեւորեմ : Consolor.

մխիթարեմ : Conspicor. նշմարեմ : Contemplor. նկատեմ :

Criminor. մշտասպարտեմ : Demolior. յատակեմ, քանդեմ,

քանտեմ : Deprecor. աղերսեմ : Եւայք բազումք :

Չորրորդ գիտելի է, զի ոմանք ՚ի բայից ձայնակրականաց
խնդրեն դարականս զկնի հայցականին, որդոս. Gracia tendit
dexteram Italiae, suumque ei praesidium pollicetur. յուստ
տանն ձկտի յաջկողմս իտալիոյ և զամբոցս իւր նմին խոստա
նայ : Ei voce maxima victoriam gratulatur. նմա ձայնիւ
մեծագունեղիւ զյաղթութիւն շնորհաւորէ : Ընդ այսու ոճիւ
պարունակին :

Gratulor, aris, atus sum. շնորհաւորեմ :

Largior, iris, itus sum. առատաձեռնեմ :

Minor, aris, atus sum. սպառնամ :

Polliceor, eris, itus sum. խոստանամ :

Confiteor. խոստովանիմ : Faeneror. փոխատրեմ : Fuor.

բողանամ : Imprecor, անիծանել, աչաղել : Inficior, ապուսեմ :

Interpreter. Թարգմանեմ : Partior, մասնատեմ : Impertior.

մասնաւորեմ :

Հինկերորդ գիտելի է, զի ոմանք ՚ի բայից ձայնակրականաց
խնդրեն զբացառականս զկնի հայցականին, որդոս. Ut possent
te remunerari quam simillimo munere. զի կարնցէն զքեզ
նուիրաւորել իբրեւ նմանագունեղիւ նուիրել : Ընդ այսու ոճիւ

Ըն բայք այսորիկ հետեւեցեալք :

Digno , aris , atus sum . արժանաւորեմ :

Profsequor , eris , utus sum . առ ընկերեմ :

Muneror , aris , atus sum . նուիրաւորել :

Remuneror , aris , atus sum . վերնուիրատրել , տրատրել :

Էլեցերորդ գիտելի է , զի ոմանք 'ի բայից ձայնակրականաց բաց 'ի հայցականէն խնդրեն և սղբացառականն հանդերձ նախադրութիւնք : նրգոն . Cum Theophrastus percontaretur ex anicula quadam , quanti illud venderet . միւս Թ-էոֆրաստոսն տեղեկանայր 'ի պառաւկանէ ումեմսէ , Թէ որքանոյ զայն վաճառիցէր : ընդ այսու ոճիւ են :

Mercor , aris , atus sum . գնեմ :

Nundinor , aris , atus sum . առուծախտեմ , վաճառադրեմ :

Mutuo , aris , atus sum . փոխառեմ , փոխառոցեմ :

Percontor , aris , atus sum . տեղեկանամ , հարցադնեմ :

Sciscitor , aris , atus sum . տեղեկանամ , հարցադնեմ , հարցադիտեմ : և այլք :

Է-իտելի է եօթներորդ , զի ոմանք 'ի բայից ձայնակրականաց խնդրեն զբացառականն միայն , նրգոն . Commoda , quibus utimur , lucem , qua fruimur . զօգտութիւն , սրովք վաճառիք : զլոյս , սրով զմայլիմք : ընդ այսու ոճիւ են :

Vtor , eris , vsus sum . վարեմ , 'իկիրարիկեմ :

Abutor , eris , usus sum . ասպաղարեմ , անգոմնեմ :

Fruor , eris , itus sum . զմայլիմ :

Nitor , eris , sus , huius sum . յենուեմ :

Oblector , aris , atus sum . հեշտանամ :

Potior , iris , itus sum . տիրապիտեմ , աիրեմ :

Vescor , eris . կերակրեմ :

Fungor . վարեմ , պաշտօնեմ , պաշտօնատարեմ :

Perfungor . պաշտօնատարեմ , բարեվարեմ :

Defungor . փրծեմ , մաղապրծեմ :

Delector . հրձուեմ :

Glorior . պարծեմ : և այլք :

Այլու իս իննեբորդ .

Տաղադա Հոլովառու ԹԷց բայեց դիմազրկեց :

Այլք դիմազուրկե են կրկին , զի ոմանք ՚ի նոցանէ են ներգործակերպք , սրգոն . Fulgurat . փայլատակէ :

Grandinat . կարկտէ , և այլք : և ասին ներգործակերպք զի հետեւին շաւղացն երգործականաց բայեց :

Իսկ ոմանք են կրաւորակերպք , սրգոն . Tacetur . լռի : Curritur . արշաւի : և այլք . և ասին կրաւորակերպք , զի հետեւին շաւղաց կրաւորականաց :

Ազոր ՚իդիմազրկեցն ներգործակերպեցեց ոմանք դնին ընդար ձախապէս Թարցու մեք Հոլովի , սրգոն . Tonat . իմ որոտայ , և ըստ այսմ ոճի են հետեւեցեալքս բայք .

Fulget , ebat , lfit . փայլել :

Fulgurat , bat , auit . փայլատակել :

Grandinat , bat , auit . կարկտել :

Ningit , ebat , ninxit . ձիւնել :

Pluit , ebat , it . անձրեւել :

Tonat , bat , uit . որոտալ :

Ոմանք ինդրեն նախքան զինքեանս զանուանականն , կամ զմասն ինչ բանի , և կամ զաներևոյթ բայն , իսկ զինի բնքեանց զսեռականն , սրգոն . Hoc vehementer inter est Reipublicæ այսու թգնապէս փոյթէ հրապիրին : Vtriusque nostrum magni interest , prius vt te conueniam quàm decedas . Երկու

բանչ

բանչիւրոցս մեր մէծ փոյծէ, զի նախագոյն, զքեզ համադատս
 նիցեմքան Թէ չուիցես: Interest omnium rectè facere. փոյ
 Թէ ամենեցուն ուղղապէս առնել: Լընդ այսու ոճիւ պարու
 նակին բայք այսոցեկ:

Est, erat, fuit. է:

Interest, erat, fuit. փոյծէ, բոյծէ:

Refert, ebat, tulit. վերբերէ, փոյծէ, բոյծէ:

Իմանք որք զդեպուած, կամ զպատեհութի նշանակեն,
 խնդրեն նախքան զհրեանսս զանուանական ուղի ի վերոյ, իսկ
 զինի խնդրեն զտրականս, նրդն. Facite quod vobis lubet.
 արարէք որինչ ձեզ ըմբոնէ: Mihi placet, vt te Leucadem de
 portares. ինձ հաճոյ է, զի զքեզ ՚ի Լէվքատէն տանիցես: Pecca
 re nemini licet. մեղանչելն ոչու մեք ճահէ: Ընդ այսու ոճիւ են
 բայք այսոցեկ:

Accidit, ebat, dit. պատահել, պատահի:

Contingit, ebat, igit, դեպիլ, առդեպիլ, դեպի:

Euenit, ebat, enit. առգալ, դեպիլ, առգայ:

Licet, bat, cuit. ճահգոլ, ճահէ:

Libet, ebat, buit. ըմբոնդոլ, ըմբոնէ:

Placet, ebat, cuit. հաճոյդոլ, հաճոյ է:

Vacat, abat, auit. պարապդոլ, պարապ է:

Beneuertit. իբարին դարձաւ: իբարին դարձոյց: Maleuer
 tit. ՚ի չարնդարձոյց: Cadit. անկանի: Conducit. համածէ:
 առաջնորդէ: Confert. համաբերէ: Constat. բաղկանայ:
 Competit. պատկանի, համահայցէ: Conuenit. պատշաճի:
 Displicet. անհաճոյ է: տհաճելի է: Dolet. ցաւի: Expedit.
 ճահէ: Incessit. փութայ, ճեպէ: Incidit. ներդեպի: Liquet.
 ըմբոնէ, դեպի: Obtingit. առդեպի: Obuenit. հանդեպի:
 Patet. յայտէ, բացայայտէ: Præstat. յարաձեռնէ, շնորհէ 9
 բաւէ:

բաւէ : Restat . Տայ : Succedit . յառորդէ , առորդի : Superest .
 մակէ , Տայ : Sufficit . բաւէ , բաւական է : և այլք բազումք :

Երևանք խնդրեն նախքան զհնրեանս զանուանականն կամ
 ուրիշից , իսկ զհնի զհայցականն , որդոս . Decet hoc illum
 nescio quomodo . Վայելէ այս նմա ոչ գիտեմ որով կերպիւ :
 Te esse hilari animo valdè me iuvat . բոյր գոչն զուարճիւ
 սրտով յոյժ ինձ օգնէ : In quibus neque abesse quidquam de-
 cet , neque redundare . 'Տորո ոչ նուազիցն երբ իմիջ վայելէ ,
 և ոչ յորդահոսիցն : և ընդ այսու ոճիւ պարունակին բայք այսու
 քնի հետեւեցեալք .

Decet , bat , uit . վայելէ :

Dedecet , bat , uit . անվայելէ :

Delectat , bat , auit . բերկրեցուցանէ :

Iuvat , bat , iuuit . օգտէ : և այլք :

Երևանք խնդրեն զհայցականն հանդերձ նախադրուածքն
 Ad . որդոս . Ad rem pertinet . առ իցն պատկանի : ընդ այսու
 ոճիւ ևս բայք հետեւեցեալք :

Attinet , ebat , nuit . պատշաճի :

Pertinet , ebat , uit . պատկանի :

Spectat , bat , uit . սպասէ , պատշաճի :

Իսկ ոմանք խնդրեն նախքան զհնրեանս զսեռականն , կամ
 զմասն ինչ բանի , և զհնի ինքեանց զհայցականն , որդոս . Mife-
 ret aliorum , tui te nec miseret nec pudet . ողորմէ այլոց , բէղ
 քչ որդոսէ և ոչ ամօթէ : ընդ այսու ոճիւ ևս .

Miseret , bat , tum est . ողորմէ , ողորմի :

Piget , bat , guit . ճանձրեէ , ծանրեէ , յուլուծի է :

Pœnitet , bat , uit . զիղջ է :

Pudet , bat , uit . ամօթէ :

Tædet , bat , pertæsum est . ճանձրեւ , յուլուծի է :

Տաղաքս դեմադրիկեց Բայնց կրաւորակերպեց
Հոլովառութեցն:

Բայք դեմադրուիչ և կրաւորակերպչ ընին ըստ մեծի մա-
սին ՚ի չէզոքականաց եղերեցելոց ՚ի Օ. պարզասպէս առեցելոց,
և խնդրեն նախընտ զինքեանս զբացառիլսնն հանդերձ նախա-
դրութեն A. կամ Ab. Թէ ծածկասպէս, և Թէ յայտնասպէս,
ծածկասպէս, որդոս. Egetur. պիտոյանայ: նոյն Թէ ասիցի:
Egetur à me. իմ պիտոյանայ յնեն: յայտնասպէս որդոս.
A Consulibus pugnatum est. իմ ինկերպիտաց մարտու-
ցեալ է: ընդ այսու ոճիւ ևն: Statur. կացուցանի, կայանայ:
Viuitur. ապրի, ապրեցուցանի: Cuffritur. ընթանի, արշաւի:
Itur. գնացուի: Ventum est. եկած է: Ignotum est. անծա-
նի է: Reclamatum est. աղաղակուած է: և այլք Բաշնուիլ:

Էլարեն և ս ձեռակերպիլ ՚ի ներգործականաց, որդոս. Fle-
tur. լացուի: Amatur. սիրի: Scitur. գիտի: և այլք:

Էլուի ԱՄաներորդ:

Տաղաքս կերառութե հոլովոյն ներգոյականի,
կամ ներանդականի:

Առուանանք յատուիչ շինից, դիւ ղից, բաղաբաց, և
գիւղաբաղաբաց, սլատկանեցելոց առ առաջին և եր-
կորոյ, հոլովումն, մինչ վարին ներգոյականասպէս
շարագրին ըն սեռականում հոլովով, որդոս. Igna-
tius Romæ est. Բրգնատրոս ՚ի Հռոմ է: Petrus Lugduni com-
moratur. Պիետրոսն ագի ՚ի Լուհոտուն:

և շնուանք յատուիչ երրորդի հոլովմանն մինչ վարին ներ-
գոյականասպէս, շարագրին ըն բացառականում հոլովով Թարց

նա

ՆախադրուԹէ, որդոն . Alexander Babylone mortuus est .
 Աղղբսանդո՛ր Բաբելոն մեռաւ : Fui Carthaginæ . եղէ՛ Ի քար
 Թակէն :

Ըստ այսոցիկ են ևս անուանք , որք յոգնականապէս միայն
 հոլովին , որդոն . Marcus negotiatur Venetijs . Լաբկոս դոր
 ճալարի՛ն Լիւեկտիկ : Ioannes studet Pisis . Տոհաննէս ու
 սաննի՛ն Գիզա :

Անուանք կղզեաց , դաւառաց , նահանգից և այլոց տեղեաց
 մինչ վարին ներգոյականապէս շարագրին՝ ըն բացառականու՛մ
 հոլովով , հանդերձ նախադրուԹէն In . յի՛ն Կամ : Նորդոն .
 Reliqui in Italia . Թողի՛ն յի տալիա : Habitat in Gallia . Բնակե,
 ՚ն կալիա : Bellum est in Creta . պատերազմ է՛ն կրետէս :

Ըստ այսոցիկ են ևս համայնք անուանք հասարակք , որդոն .
 In Ecclesia . յեկեղեցւոյ : In Cælo . յնրկնի : In Terra . յերկրի :
 In Vrbe . ի բաղաբի , և այլք :

Բացառոցին սակայն ՚ն սոցունց անուանք այսոցիկ չորեւ
 քեւք : Humus . հող : Bellum . պատերազմ : Militia . զինւորու
 Թի : Domus . տուն : որք մինչ վարին ներգոյականապէս , շա
 րագրին ՚ն սեռականու՛մ հոլովով ըստ շաւղի անուանց յատ
 կից , որդոն . Theodori quidem nihil interest humi , ne an su
 blime patefcatur . Թէ՛ դատարեա՛ Թերէս ոչ ննչ է փոյթ հողոյն , ար
 դեօք Թէ՛ ըն գերակայով հոտեցի : Quibuscumque rebus , vel
 belli , vel domi poterunt rem publicam augeant . որովք և
 կարեցեն իրօք Թէ՛ ի տան , և Թէ՛ ըն պատերազմու՛մ զհրապի
 ռակն տանցուցանցին : Salubriora credunt militiae quàm do
 mi luuenum corpora esse . առողջաբերապիս վարկեն զմար
 մինս մանկանց գոլ ՚ն զինուորուԹէ քան Թէ՛ ի տան :

Բացառոցի ևս անունս այս Rus . յի՛ գիւղ : որ առ ՚ն նշա
 նակել զհոլովն ներտեղական , շարագրի երբեմն ըն տրականու՛մ

հորովոյն և երբեմն՝ ըն բացառականսւմ Թարց նախադրութե, որդոն . Si illi sunt virgæ ruri . Յ՞ եթէ դո՞ւնմին մահակէ՞ ըն գեղջ : Orientem rure . զմեռեալն՝ ի գեղջն :

Տաղադս կիրառութե հորովոյն առտեղականի :

Էջնուանք յատուկէ իւրաքանչիւրոց հորովմանց , շինից , գիւղից , քաղաքաց , և գիւղաքաղաքաց մինչ վարին ժողովա նանապէս , շարագրին՝ ըն հայցականսւմ հորովոյն Թարց ումեք նախադրութե , որդոն . Epistolas Catinam , Taurominum , Syracusas commodius mittere potero . զնամակս՝ ի քաթի նա , ի ԲԹ-ափրօմեն , և ի սիրակուզ գիւրագունապէս յղել կա րացից : Ըստ այսոցիկ են ևս Rus , և Domus . որդոն . Rus ibo . ՚ի գիւղն դնացից : Domum reuertor . դառնամ ՚ի տուն :

Քրտկանսուանք կղզեաց , գաւառաց , և նահանգից առ ՚ի նշա նակել զհորովն առտեղական դնին Թեպէտ ՚ի հայցականսւմ հորովոյն , սակայն խնդրեն զնախադրութին In . կամ Ad . ոյ և այլք անուանք հասարակէ , որդոն . Cum in Africam venissem . իբրև ՚ի Էջրիբայ եկեալիցէի : և այլն :

Տաղադս կիրառութե հորովոյն ՚ի տեղւոյն :

Էջնուանք յատուկէ շինից , գիւղից , քաղաքաց , և գիւղա քաղաքաց մինչ նշանակեն զշարժումն ՚ի տեղւոյն , դնին ՚ի բա ջառականսւմ հորովոյն , Թարց ումեք նախադրութե , որդոն . Accepi literam Roma . Յ՞ ընկալայ զգիրն ՚ի Հռօմայ : Venio Lugduno . գամ ՚ի Լուգտունոյ :

Ըստ այսոցիկ են ևս Rus . և Domus . որդոն . Video rure redeuntem fenem . Յ՞ տեսանեմ ՚ի գեղջէ դարձեալ զծերն : Adest Legatus domo missus , հոռպէ հրաւերակն ՚ի տանէ յղեցեալ :

Իսկ անուանք կղզեաց դաւառաց և նահանգից դնին Թէ սլետ և ս'ի բացառականում, սահայս ինդրեն զնախադրութիւն
 Ex. յի'ի. իրգոն . Venio ex Sicilia . գամ'ի Լիկիլիոյ :

Գլուխ Անտասաներորդ .

Տաղաքս կիրառուԹԷ բայանուանց :

աշանուանն եղերեցելոյ 'ի Di . առադրին երբեմն
 գոյականք այսորիկ Amor . սեր : Cauſa . պատճառ .
 Copia . առատութի : Cupiditas . տուփումն : Cura .
 հոգ : Facultas . կարողութի : Finis . վերջ , կամ վախ
 ճան : Mos . վար , բար : Ratio . փաստ : Studium . սուսումն :
 Tempus . ժամանակ , և այլք ոմանք : իրգոն . Amor discendi .
 սեր սուանելոյ : Finis deplorandi , վախճան լալոյ : և այլն :

Իսկ երբեմն անականք այսորիկ : Cupidus . զղձունակ :
 Auidus . ախորժուանակ : Studjofus . ուսումնական : Consue-
 tus . համարսոր : Infuetus . ներսոզոր : Infolens . անսոզոր :
 Peritus . հոռու : Imperitus . անհոռու : Gnarus . գէտ : Igna-
 rus . անգէտ : Doctus . գիտուն : Sciens . գիտացող : Nescius .
 անգէտ : Certus . չղբիտ : Timidus . երկչուտ : իրգոն . Cupi-
 dus addiscendi . զղձունակ առուսանելոյ : Timidus moriendi ,
 երկչուտ մեռանելոյ : և այլն :

Բայանուանն եղերեցելոյ 'ի Dum . առադրին այսորիկ նա
 խադրութից : Ad . առ : Ob . առ , կամ վն : Inter . ներ , և երբեմն ,
 Ante . նախ , յառաջ , հանդերձ անականք այսորիկք , Facilis .
 դիւրին : Difficilis . դժուարին : Paratus . պատրաստ : Prom-
 ptus . յոժար : Expeditus . յարմար : Idoneus . պատկան ընդ
 սենակ : Aptus . ընդունակ : Segnis . պղէբդ : Vehemens . սու-
 տիկ , և այլք բազումք : իրգոն . Neque me segniorem ad res
 pon-

pondendum reddidi . և ս՛լ զիս յամբողջոյս առ ՚ի նրատաս
խանել արարել, կամ արտադրուեցի : Hic locus ad agendum
amplissimus , ad dicendum ornatissimus est visus . այս անգի
առ ՚ի դործել լայնագուննդ : առ ՚ի ասել զարդարագուննդ ան
սառ : Facile ad discendum . դիւրին առ ՚ի Գուսանել : Diffi
cile ad tollendum , դժուարին առ ՚ի բառնալ , և այլն :

Ըստկ երբեմն վարին Թարց ամականաց , որդոն . Ob absol
uendum officium . զս՛ վճարելոյ զպաշտօնն : Inter scriben
dum . ՚իսկզ զրելոյ : Ante domandum . յառաջբան զճնշելն :
Ad emendum . առ ՚ի դնել , և այլն :

Բայանունն եզերեցեալ ՚ի Do . երբեմն վարի Թարց նա
խադրուԹէ ըսդարձակապէս , որդոն . Inuidendo . զչարս
նալով : Scribendo . գրելով : Transeundo . անցանելով : Ըստկ
երբեմն վարի հանդերձ նախադրուԹէք այսորեւք A . Ab .
In . De . որդոն . Ab inuidendo . ՚ի զչարսնալոյ : In scribendo .
ներ գրելում : De transeundo . զանցանելոյ : և այլն :

Ընթողին ևս երբեմն նախադրուԹիք այսորեկ . Pro
սակս : Cùm . ըսդ : E . ՚ի . Ex . ՚ի . ՚յ : որդոն . Pro vapulando .
սակս ճաղելոյ : Cùm loquendo . ըսդ խօսելոյ : Ex assentando ,
& largiendo . ՚ի հաճելոյ , և ՚ի յառատաճրելոյ :

Գլուխ Երկուսասաներորդ .

Տաղազս կիրառուԹէ դէրբայի :

Երբայս եզերեցեալ , ՚ի Vm . խնդրէ միշտ զբայս
նշանակողս շարժմանց , որդոն . Percontatum ibo .
առ ՚ի հարցաբնանդ գնացից : Abi deambulatum . դնա
՚ի շրջադայել : Exulatum abijt . առ ՚ի արտրել գնաց :

և այլն :

Բայց գիտելի է, զի դերբայս այս մինչ խնդրէ զհորովս, խնդրէ միայն զայնոսիկ, զորս խնդրեն Բայքն յորոց ինքն է յառաջ զեկեալ, իրգոս . Legatos ad Cæsarem mittant rogatum auxilium . զհրաւիրակս առկայսր յիցեն, առ ՚ի հայել զօրնուԹի : Me vltro accusatum aduenit զիս յօժարապէս եկն առ ՚ի ամբաստանել : և այլն :

Դերբայն եղերեցեալ ՚ի V. որ գտնեայ միշտ վարի կրաւորականապէս, ոչ խնդրէ զհորովս, այլ առ յենու անուանց ամականաց, իրգոս . Quod optatum factu videbitur facies . որինչ ըղձալի առ ՚ի առնիլ երևեսցի, արասցես : O rem non modo visu saquam, sed etiam auditu . ոչ զերն ոչ միայն դաժան առ ՚ի տեսանիլ, և այլև առ ՚ի լսիլ :

12րդ դերբայն եղերեցեալ ՚ի V. յանձնապէս առակցի ընդ այսպիսեաց անկարծաց, Absurdum . անտեղի : Acerbum . դառն : Arduum . ևրձին : Asperum . խիստ : Credibile . հաւատալի : Crudele . դժնեայ : Difficile . դժուարին : Dignum . արժանի : Dulce . բաղբ : Durum . պինտ, խիստ : Facile . դիւրին : Fœdum . զազիր : Graue , ծանր : Horrendum . զարհուրելի : Incredible . անհաւատալի : Indignum , անարժան : Infandum . անասելի : Inutile . անօգուտ : Iucundum . վայել լուչ : Lepidum , հրճուական : Leue . Թեթև : Memorabile . յիշատակելի : Mirabile . զարմանալի : Mobile . շարժուն : Mirandum . զարմանալի : Mirum . հրաշալիան , Modestum . համեստ : Necessarium . հարկաւոր : Nefarium . մատիղ : Obscenum . աղտեղի , զազիր : Optimum . բարեգունեղ : Pessimum . չարագունեղ : Pulchrum . գեղեցիկ : Rarum . տարաղ : Sciosum . տեսուս : Suaue . համեղ : անուշ : Terribile , զարհուրելի : Turpe . վատ : Vtile . օգտակար , և այլք :

12 առդրի և սերբեմն ընդայսոցիկ գրյականաց , Fas . ըմ

բոնութի, կամ ընքոն : Nefas . անպատեհութի կամ անպատեհ : Opus . արհտոյութի, կամ արհտոյ :

Գլուխ Երեքտասաներորդ .

Տողագոս զանազանից ձևացմանց կատարելոց ժամա,
հակացն բայից, և դերբայից, որոյք այլքն
ճանաչին բնաւք :

Abscondo, is, di, itum . Թաքուցանեմ :

Adipiscor, eris, adeptus sum . առստանամ :

Adolesco, is, cui, ultum . զարգանամ :

Affligo, is, xi, ctum . վշտագնել, վշտանկել :

Ago, is, egi, actum . առնեմ, ձեռնեմ :

Allo, is, alui, itum, & altum . պարարեմ :

Algeo, es, si . մրսիմ, սառիմ :

Allicio, is, exi, ectum . համոզեմ :

Allido, is, si, sum . հարեմ, զարկեմ, առհարեմ :

Amicio, is, iui, ictum . պատմութեմ, պղեցուցանեմ :

Ango, is, xi . անձկացուցանել, նեղացուցանել :

Abnuo, is, ui . ապակնել, ապյունել :

Annuo, is, ui . ակնել, յունել, ակնշել :

Alceo, es, ui . խտրել, զսպել :

Aperio, is, rui, ertum . բանալ :

Arguo, is, ui, utum . յանդիմանել :

Augeo, es, xi, ctum . յաւելուլ :

Bibo, is, bi, itum . ըմպել :

Cado, is, cecidi, casum . անկանիլ :

Cano, is, cecini, cantum . երգել :

Capio, is, cepi, captum . կաշնուլ :

- Carpō , is , fi , ptum . արկել , ճանկել :
- Caueo , es , ui , cautum . զգուշանալ :
- Cædo , is , cidi , cæsum . հատանել , կտրել , կոտորել :
- Credo , is , idi , itum . հաւատալ :
- Cedo , is , cessi , cessum . զիջանիլ , զտեղիծալ :
- Circumdo , as , edi , atum . շրջապատել :
- Claudo , is , si , sum . փակել , կուսղել :
- Coalesco , is , alui , alitum . միաւորել , համայարել :
- Coërceo , es , ui , itum . համախտորել , ճնշել :
- Colo , is , ui , cultum . պաշտել :
- Collido , is , si , sum . ընդ-իմահարել , բախել :
- Compesco , is , cui . սանցահարել , համարօտել :
- Comminifcor , eris , entus sum . համայնջել :
- Como , is , pti , prum . պծնել , պաճուճել :
- Compingo , is , pegi , pactum . կոսաղել , կազմել :
- Comperio , is , ri , tum . համագտանել :
- Conдио , is , iui , itum . կազմել , կամատորել :
- Condo , is , idi , itum . վերտորել , վերակերտել :
- Concrefco , is , ui , tum . մածել :
- Congruo , is , grui . յարմարիլ :
- Confumo , is , pfi , ptum . աւարտել :
- Contingo , is , tigi , tactum . համար-իսկիլ , շօշափել :
- Coquo , is , xi . ctum . եփել :
- Crepo , as , ui , itum . ճայթել , դղրդել :
- Crefco , is , ui , tum . աճիլ :
- Cubo , as , bui , bitum . պառկիլ :
- Cudo , is , di , cufum . դրոշմել , տպել :
- Cupio , is , iui , itum . տափալ :
- Curro , is , cucurri , cursum . արշաւել :

- Decerno, is, creui, cretum. զճուել, զհնել :
- Deferuesco, is, bui. դաղջանամ, ցրտունամ, եռաթափել :
- Deleo, es, cui, etum. Զնջել :
- Demo, is, psi, ptum. իբացհատել, կտրել :
- Defino, is, fini, կամ ij. situm. դադարիմ, լուեմ :
- Defisto, is, destiti, tum. իբացկալ, յանկել, յետկալ :
- Dirimo, is, emi, emptum. անջատել, տարանջատել :
- Diripio, is, pui, eptum. կողոպտել, խլել, յափշտակել :
- Diruo, is, ui, tum. քայքայել :
- Diligo, is, exi, ectum. ըղձակելուտել, բարեկամել :
- Domo, as, mui, itum. ճնշել, տիրել :
- Duco, is, xi, tum. ածել :
- Edo, is, edi, esum, կամ esum. ուտել :
- Elicio, is, cui, itum. էլուզանել :
- Elido, is, si, sum. զղետնել, կամ զորմել :
- Eligo, is, legi, ectum. ընտրել :
- Eluceo, es, xi. զէրափայլել :
- Emungo, gis, xi, ctum. խնչել :
- Eneco, as, cui, ectum. խեղդարկել, սպանանել :
- Eruo, is, ui, tum. փրծուցանել, զերծել :
- Excello, is, ui. գերակայել, զենանալ, ծայրանալ :
- Exero, is, rui, tum. արտելուղել, արտահանել :
- Exilio, is, lui. կամ liui. արտաթուել, արտացայթել :
- Expergifcor, ris, rectus sum. սթափիմ, զարթուում :
- Explodo, is, si, sum. արտաբախել, հիրել իդուրս :
- Exprimo, is, essi, esum. քամել, սեղմել :
- Farcio, is, si, sum. կուել :
- Fallo, is, fefelli, falsum. սրտորել :
- Fateor, ris, falsus sum. խոստովանել, ստորասել :

Fido,

- Fido, is, sus sum. հաւատալ:
- Figo, is, xi, xum. մխել, շուղել, ցցել:
- Findo, is, di, flum. ճղել:
- Fingo, is, nxi, ctum. կեղծել, պարուտել:
- Flecto, is, xi, xum. կենացուցանել, կորացուցանել:
- Fluo, is, xi, xum. հեղում:
- Fodio, is, di, flum. բրել:
- Foueo, es, ui, tum. տածել, գոռել:
- Frango, is, egi, actum. սատուել կտրատել, բեկել:
- Fremo, is, mui, itum. գողալ, վախել:
- Frico, as, cui, ctum. շփել:
- Frigo, is, xi, xum, k-as ctum. տապակել:
- Fulcio, is, si, tum. նեցկել:
- Fulgeo, es, fi. վերափայլել:
- Fundo, as, fadi, sum. զեղում:
- Fugio, is, gi, itum. փախչել:
- Gemo, is, ui, itum. հեծել, հեծեծել:
- Gero, is, ssi, flum. կրել, տանել:
- Gigno, is, genui, genitum. սեռել, սերել:
- Grador, deris, gressus sum. բայել:
- Hareo, es, fi, sum. յեռում:
- Haurio, is, si, flum. յուզել:
- Ico, icis, ici, i ctum. բախել, հարել, զարկել:
- Indulgeo, es, si, tum. ներել, շնորհել:
- Ingruo, gruis, grui. յառնել ի վր: վերադիմել:
- Iubeo, es, ssi, flum. հրամայել:
- Iuuo, is, ui, adiutum. օգնել:
- Incido, is, idi, iflum. ներձղել, ներհատել, քսնդակել:
- Incido, is, idi. ներանկանել, ներբառնկել:

Intueor, eris, itus sum. զերտ դիտել, ներդիտել:

Irraucesco, scis, irraucui. կերկերիլ:

Labor, eris, pfus sum. սահիմ:

Lambo, is, bi. լղել, լիղել:

Languco, es, gui. խօթանալ, յաւադարիլ:

Lateo, es, tui. գաղիլ:

Lauo, as, ui, lotum, կամ lautum. լուանալ:

Lædo, is, si, sum. ձնասել, ըստահարել:

Lino, is, ni, liui, leui, litum. բռնել:

Lingo, is, xi, ctum. լիղել, լղլղել:

Liquo, is, liqui, իբաղադրեիս, licium. լքել:

Luceo, es, xi. լուսել, լուսաւորել:

Ludo, is, si, sum. խաղալ:

Lugeo, es, xi. կծել:

Maneo, es, si, sum. մնալ:

Metior, iris, nŕus sum. չափել:

Metuo, is, tui. երկնչել:

Meio, is, minxi. micium. ցիժել, շռել:

Mitto, is, si, ŕsum. յղել:

Meto, is, ŕsui, ŕsum. հսնել:

Mergo, is, si, sum. ըսկղմել:

Misceo, es, cui, ŕsum. խառնել:

Molo, is, lui, itum. աղալ:

Mordeo, es, momordi, morsum. խաժանել, կծել:

Mouco, es, moui, tum. շարժել:

Mulceo, es, si, lsum, աճուել, կակղացնել:

Mulgeo, es, si. կծել:

anciscor, eris, nactus sum. հանդիպիլ, առդիպիլ:

Nŕo, as, cui, կամ aui, atum. սուրանանել, սատահել:

- Negligo , is , exi , ctum . խտուռահանել , բանահել :
 Nitor , eris , fus , կամ xus sum . ջանալ , յենուլ :
 Noceo , es , ui , itum . նշասել :
 Occulo , is , ui , tum . ծածկել , Թադուցանել :
 Obsideo , es , fedi , fessum . սլատնշել , սլաշարել :
 Oleo , es , lui , itum . բուրել :
 Operio , is , ui , tum . ծածկել , փակել :
 Ordior , iris , orsus sum . սկսանիլ , սկսել :
 Pacificor , eris , pepigi , կամ pactus sum . դաշնադրել :
 Pando , is , di , sum . տարածել :
 Pango , is , panxi , pactum . ցցել , տնկել :
 Parco , is , peperci , կամ parsi , sum . անխայել :
 Pareo , es , ui . հղատակիլ :
 Pario , is , peperci , partum . ծնանիլ :
 Pasco , is , aui , astum . արօտել :
 Pateo , es , ui , sum . բանիմ , կամ բացափայլիմ :
 Pecto , is , xui , xum . սանաորել :
 Pelliceo , is , exi , exum . ներմուծել :
 Pello , is , pepuli , pulsum . վարել , կամ վռնտել :
 Pendeo , es , pependi , pensum . կանիլ :
 Pendo , is , pependi , pensum . կախել , կամ կշռել , կամ
 վճարել :
 Percello , is , perculi , perculsum . Թաղել , կամ ընդ գետնել :
 Percrebescio , is , bui . ստոցել , կամ դռդռալ :
 Peto , is , iui , կամ tij , itum . հայցել :
 Pinfo , is , fui , pistum . լոսել :
 Pingo , is , xi , ctum . նկարել , կամ ստորանկարել :
 Placeo , es , cui , itum . հոճոյանալ :
 Plaudo , is , si , sum . ծափահարել :

- Plecto, is, Տայլմէ: mulctavi, mulctatum. պատժել:
 Plico, as, cui, itum. ծալել:
 Polleo, es. մարմել:
 Polluo, is, ui, utum. պղծել, կամ աղտոտել:
 Pono, is, sui, situm. դնել:
 Posco, is, poposci. հայցել, կամ խնդրել:
 Potior, iris, ieus sum. տիրապետել:
 Poto, as, aui, potum, կամ potus sum. ըմպել, կամ արբել:
 Præsto, as, iti, itum, կամ statum. ընձեռել:
 Premo, is, ssi, ssum. ընդ-սունել, կամ սղորել:
 Prandeo, es, di, կամ nsus sum. ծաշել:
 Promo, is, pfi, ptum. Ելուցել, և արտաբերել:
 Pfallo is, pfalli. Երդել, կամ սողմոսել:
 Pungo, is, pupugi, punctum. խայծել, կշմռել:
 Quatio, is, sstui, ssum. ջախջախել:
 Quæro, is, sstui, situm, խնդրել, կամ որոնել:
 Quæror, eris, stus sum. հարցնել, կամ վիճել, կամ Թախանձել:
 Radio, is, si, sum. գերծել, սափրել:
 Recido, is, idi, asum. վերանկել:
 Recido, is, cidi, cisum. վերահատել:
 Rapio, is, pui, ptum. յափշտակել, կողոպտել, կեղեքել:
 Refello, is, li. արտահերքել:
 Rego, is, xi, ctum. ուղղել:
 Reor, reris, ratus sum. խոհալ, կամ մտախոհել:
 Reperio, is, eri, repertum. վերագտնել:
 Repo, is, pfi, ptum. սողալ, կամ ղեռալ:
 Resillo, is, restiti, restitum. վերամտալ:
 Respondeo, es, di, sum. պատասխանել:
 Respuo, is, pui. արտաթշել, կամ արտահերքել:

- Retundo, is, di, usum. հարթել :
- Reuerto, is, rti, rsum. վերադառնալ :
- Rideo, es, si, sum. ծիծաղել :
- Rigeo, es, gui. պաղել :
- Redo, is, si, sum. կռճել :
- Rumpo, is, rupi, ptum. կտրել :
- Ruo, is, rui, ruitum. գլորել, փլել :
- Salio, is, liui, salum. ցածքել :
- Salio, is, li, falsum. աղել :
- Sancio, is, xi, salum. սրբադործել :
- Sapio, is, pui, salum. համեղասալ, համեղորել :
- Sarcio, is, si, sarcum. յարգել, արժեցունել :
- Scindo, is, di, ssum. ծռել, ճղել, պատռել :
- Seco, as, cui, ctum. սղոցել, խեղարել :
- Sedeo, es, di, ssum. նստիլ :
- Senesco, scis, senui. ծերանալ :
- Sentio, is, si, sum. զգալ :
- Sepio, is, pfi, ptum. ցանկել :
- Sepelio, is, iui, ultum. Թաղել :
- Sero, is, feui, fatum. սերմանել, տնկել :
- Serpo, is, pfi. սերիլ, սողալ :
- Sido, is, sedi, sessu. զիջել, դադարել :
- Singultio, is, iui, um. հեծկտալ :
- Sino, is, siui, situm. լքել, Թողուլ :
- Sisto, is, sediti, situm. ընծայել, յառաջադրել :
- Soluo, is, ui, solutum. արձակել, լուծել, վճարել :
- Soleo, es, solitus sum. սովորել :
- Sorbeo, es, pfi, hui, ptum. կլանել :
- Spondeo, es, sponendi, sponsum. խոստանալ :

Sterno, is, stravi, stratum. սփռել, փռել :

Sto, stas, steti, statum. կայ :

Strepo, is, pui. շշնջալ, գղրդալ, շշնջել :

Strideo, es, di. կրճել, կրճատել :

Stringo, inxi, strictum. սեղմել, սխմել :

Struo, is, xi, ctum. կարգադրել, յարմարել, շինել :

Suadeo, es, si, sum. համոզել, հաւանեցուցանել :

Sugo, is, xi. ծծել :

Surgo, is, rexi, rectum. յառնել :

Sumo, is, psi, mptum. առնուլ :

Supplico, as, aui, atum. ժտել, մաղթել, դերեկցել :

Supplodo, is, si, sum. դաբրել, դաբր հարուլ :

Taceo, es, cui, itum. լռել :

Tango, is, tetigi, tactum. շօշափել :

Tego, tegis, xi, ctum. ծածկել :

Temno, is, mpsi. բամահել :

Tendo, dis, tetendi, nsum. շարել, ձգել :

Teneo, es, nui, tentum. կաշսուլ, բմբռնել :

Tergeo, es, si, sum. սրբել, մաքրել :

Tergo, is, si, sum. դտել, մաքրել :

Tero, is, triui, tritum. մաշել, ծախսել :

Texo, is, xui, xtum. ստափանել, ստափանակել :

Timeo, es, ui. երկնջել :

Tollo, is, sustuli, sublatum. բառնալ :

Tondeo, es, totondi, consum. սափրել, խուղել :

Tono, as, tonui. սրտալ :

Torreo, es, rui, tostum. խանձել :

Torqueo, es, si, tortum. ոլորել :

Tremo, is, tremui. դողալ, սարսափել :

Trudo, is, si, sum. ունցել, խրիտալ:

Traho, his, xi, ctum. բարշել:

Tueor, eris, tuitus sum. պաշտպանել:

Tundo, is, tundi, tufum. լոսնել:

Turgeo, es. տկաել:

Valco, es, lui. զօրանալ, արողջանալ:

Væneo, is, nij, num. զաճառել:

Veho, is, xi, ctum. տարել:

Vello, is, lli, vulsum. փետել, ճողողորել:

Venio, is, ni, tum. գալ:

Verro, is, rri, կամ si, sum. աւելնել:

Verto, is, ti, sum. դարձուցանել, շրջել:

Velcor, ris. կերակրել:

Veto, as, tui, itum. խտրել, խտրողել:

Video, es, di, sum. տեսանել:

Vir co, is, ci, ctum. յաղծել:

Vincio, is, xi, nctum. կապել:

Vifo, is, si, sum. տեսցցել:

Viuo, is, xi, ctum. կեալ:

Vlciscor, eris, vltus sum. զրիժել, զրիժառել:

Volo, vis, volui. կամիլ:

Voluo, uis, ui, vultum. շրջել, պատատել:

Vomo, is, mui, itum. փսխել:

Voueo, es, ui, tum. ստանել:

Vngo, is, xi, vnctum. օծել:

Vro, is, sli, vftum. կեղել:

Vtor, eris, vltus sum. վարել, իկերարկել:

Այսպէս զկնի Բայերց այսոցիկ դիտելն է նախ, զի կատարեալք
ժամանակք և գերբայք Բայերց բաղադրեցելոց տահեն զձեւ
կեց

կերպուԹիս իւրոց Բայիցն սարգից , զորոն . Fero, tuli, latum, Perfero, pertuli, perlatum . 'իկանոնէ յայսմանէ բացառոցին սակաւք զորս տեսցես 'ըն հետուեալս :

Է-իտելի է երկրորդ- զի Բայք Բաղադրեցեալք ոչ ինչ կերպուածին 'իժամանակս իւրեանց կատարեալս, Թէ և սարգըն 'յորոց ինքեանք են Բաղադրեցեալք ածիցին վանկիւ իւր 'ինոյսս ժամանակս , զորոն . Tundo, tutudi . Contundo, contudi . այլոչ Contutudi . այսպէս : Pello, pepuli . Compello, compuli . այլոչ Conpepuli . Բացառոցին սակայն 'իկանոնէ յայսմանէ Բայք այսորեկ չիք : Do . Sto . Posco . Disco . որոց ԲաղադրուԹիքն ածին ուր ինքեանք : զորոն . Dedi . Circumdedi . Steti . Constiti . Poposci . Depoposci . Didici . Edidici . այսպէս Repupugi - Præcucurri . Decucurri . և այլք :

Է-իտելի է երրորդ- զի ոչ որ գերբայ ընդունի զածունս , Թէ և Բայքն 'յորոց ինքեանք ծսանին ածիցին , զորոն . Pello, pepuli, pulsum , այլոչ pupulsum . այսպէս : Curro, cucurri, cursum, այլոչ cucursum .

Է-իտելի է չորրորդ , զի Բաղադրեցեալքն 'իպարզէն Cano , 'ըն կատարելում լինին : nui, և 'ըն գերբայում : entum, զորոն . Occino, occinui, occentum . Concino, concinui, concentum . այսպէս Accino . Recino, Succino . և այլք :

Բաղադրեցեալքն 'իպարզէն Cubo, as, լինին 'ըն կատարելում : cubaui, և 'ըն գերբայում : cubatum . զորոն . Accubo, accubaui, accubatum . նմանապէս : Excubo . Incubo .

Բաղադրեցեալքն 'իպարզէն, Cumbo, is , 'ըն կատարելում լինին : cubui, և 'ըն գերբայում : cubitum . զորոն . Incumbo, incubui, incubitum . նմանապէս : Discumbo . Procumbo . և այլք :

Բաղադրեցեալք երկու 'իպարզէն Lego, լինին 'ըն կատարելում

լուսմ : Lexi . հրգոն . Diligo , dilexi . այսպէս : Intellego .
 Բաղադրեցեալք երկու 'ի պարզէն : Nofco . լինին 'ըն դեր
 բայում : Itum . հրգոն : Cognofco , cognitum . նմանապէս :
 Agnofco .

Բաղադրեցեալք 'իպարզէն Olco , 'ըն կատարելում լինին :
 lui , և 'ըն դերբայում : litum . հրգոն . Oboleo , obolui , oboli-
 tum . նմանապէս : Suboleo . Redoleo . և այլք :

Բաղադրեցեալք 'իպարզէն : Plico . լինին 'ըն կատարելում :
 aui . և 'ըն դերբայում : atum . հրգոն . Duplico , duplicaui ,
 duplicatum . նմանապէս : Complico . Supplico . բացառ-
 ցին սահայն : Applico . Explico . Implico , որք լինին : cui ,
 'ըն կատարելում , և citum . 'ըն դերբայում :

Բաղադրեցեալքն 'ի պարզէն Quatio . լինին 'ըն կատարելում .
 Cuffi , և 'ըն դերբայում : Cuffum . հրգոն . Incutio , incuffi .
 incuffum . նմանապէս : Excutio . Percutio . և այլք :

Բաղադրեցեալքն 'ի պարզէն : Cudo . լինին : Cudis , cuffum .
 հրգոն . Excudo , excuffi , excuffum . նմանապէս : Recudo .
 Procudo . և այլք :

Բաղադրեցեալքն 'ի բայէն : Salio , լինին : liui , lij , ulfum ,
 հրգոն . Infilio , infilij , infulfum . նմանապէս : Defilio . Pro-
 filio . Refilio . և այլք :

Բաղադրեցեալքն 'ի բայէն : Sero , լինին : feui , fitum . հրգոն
 Infero , infeui , infitum . նմանապէս : Confero Obfero . բայց
 և թէ ոչ պատկանիցին առ իրս դու Նահանսս , լինին : Rui , ertum .
 հրգոն . Inferui , infertum .

Բաղադրեցեալքն 'ի բայէն Sto , լինին : ftiti , ftitum . հրգոն
 Obfto , obftiti , obftitum . նմանապէս : Relto . Præfto .
 և այլք :

Բաղադրեցեալքն 'ի բայէն : Tego , լինին texti , tectum .

որդն . Contego, contexi, contextum . նսանապէս : Detego, Protego . և այլք :

Էջ 22 և Չորեքուսաներորդ :

Տաղարս զարդյալիսաց մանկանց ամսոց , և անուս
նակոչու թէց նոցին ըստ հնոց զճարտղացն
լաճինանանաց :

Երկու թի էր հնոցն , անուանակոչել զաւուրս ա
ռաջինս եւրարանչիւրոց ամսոց Calendis . ՚յթ հա
ղանտաց : Էւ զհինկերորդ օրն Տրափարի : փետրիա
րի : Ապրիլի : Տսենիսի : Լեպտեմբերի : Եոյեմ
բերի . և Բեկտեմբերի , առասել Nonis . ՚յթ Եոնայից : տալ
ա զոյն անուանակոչու թի , եօթերորդի աւուրս Էփրատի :
Եայիսի : Տուրիսի , և Հոկտեմբերի : Էտի և յօրջարջել զերեք
տասաներորդ օրն վերոգրեցելոց եօթանց ամսոցն : Idibus . ՚յթ
Էրդոտաց : ընձեռել ևս զոյն անուանակոչու թի , հնգետա
սաներորդի աւուրս Էփրատի , Էփրատի : Տսենիսի , և Հոկտեմ
բերի :

Էայց այլոց աւուրցն ներմացելոց ոչ առասել զանկող
դյառուկս առասու թիս , յարանուանէին զաւուրս վերջինս
ծերարանչիւրոց ամսոց Pridie Calendas . ՚յթ առաջնօր հաղան
տաց , յնշլով ևս ըստ նսին զոնոցն հետեւեցելոց ամսոյն :
առ յսպէս զմերձաւորագոյն օրն նեղոտաց յարանուանէին Pridie
Idus . ՚յթ առաջնօր ինդոտաց : Էտի զմերձաւորագոյն օրն
Եոնայից յարանուանէին : Pridie Nonas . ՚յթ առաջնօր նո
տայից , և զայս առնէին յարագո համառօտալիսու թի , և յայտ
կացոյցման մասին ամսոյն 'նորու լեալ զոյր նրանու թիս :

աւրդ ըստ այսմ սոփորու թի , սկսեալք ի վերջոց աւուրց
ամսոցն .

ամսոցն , զվերջին օրն հոչէին : Pridie Calendas , ուն ասացաք :
 և միշտ յետս ընկրկելով զերկորդ օրն հոչէին : Tertio Calen-
 das . զերրորդ օրն հոչէին : Quarto Calendas . զչորրորդ օրն
 հոչէին : Quinto Calendas . և այլն :

Այսպէս զմերձաւ որագոյն օրն կնդոսաց հոչէին : Pridie
 Idus . ուն ասացաք , և յետս ընկրկելով ի վերկոյս , զերկորդ օրն
 հոչէին : Tertio Idus . զերրորդ օրն հոչէին : Quarto Idus .
 և այլն : Եւսմանասլէս զմերձաւ որագոյն օրն սոնայից հոչէին :
 Pridie Nonas . ուն ասացաք , և ի վերկոյս յետս ընկրկելով
 զերկորդ օրն հոչէին : Tertio Nonas . զերրորդ օրն հոչէին :
 Quarto Nonas . զորօրինակ , զերեսուս և միերորդ օրն յուն
 վարի ամսոյն որ է օր վերջին , հոչէին : Pridie Calendas Fe-
 bruarij . 30 . օրն . Tertio Calendas Februarij . 29 . օրն .
 Quarto Calendas Februarij . 28 . օրն . Quinto Calendas Fe-
 bruarij . 27 . Sexto Calendas Februarij . 26 . օրն . Septimo
 Calendas Februarij . 25 . Octauo Calendas Februarij . 24 .
 Nono Calendas Febr . 23 . Decimo Calendas Febr . 22 .
 Vndecimo Calendas Febr . 21 . Duodecimo Calendas Fe-
 bruarij . 20 . Decimo tertio Calendas Febr . 19 . Decimo
 quarto Calendas Febr . 18 . Decimo quinto Calendas Fe-
 br . 17 . Decimo sexto Calendas Febr . 16 . Decimo septimo
 Calendas Febr . 15 . Decimo octauo Calendas Februar . 14 .
 Decimo nono Calendas Febr . 13 . Idibus Ianuarij . 12 .
 Pridie Idus Ianuarij . 11 . Tertio Idus Ianuarij . 10 . Quarto
 Idus Ianuarij . 9 . Quinto Idus Ianuarij . 8 . Sexto Idus Ianua-
 rij . 7 . Septimo Idus Ianuarij . 6 . Octauo Idus Ianuarij . 5 .
 Nonis Ianuarij . 4 . Pridie Nonas Ianuarij . 3 . Tertio No-
 nas Ianuarij . 2 . Quarto Nonas Ianuarij . 1 . Calendis Ia-
 nuarij . այսպէս և զայլս ամիսս թուէին :

Եւ յայ ընփնտրութիւնն ամսու ընդին անհանձնի ամիսն զըստն և չորս
Նըրորդ օրն , և զըստն և հինկերորդ օրն համանուանելով կամ
անուանակցելով ասէին : Sexto Calendas Martij .

Ի Լուտի և ամսն անհանձնական վերընկալաւ զա

նուան այս Bissextilis չի երկվեցեան , կրկին
անգամ յամիսն անհանձնի ասէին : Sex-

to Calendas Martij . Իսկ յամիսն

հասարակի միանգամ

միայն ասէին

զստոյն :

Յանկ Գրական կամ Դ-լիտց

և յսորի գործառնութե .

Տաղադս գրից և արտաբերութեց 'սոցին :	3
Տաղադս շնուան .	10
Տաղադս Աեռից շնուանց .	16
Տաղադս Հորվմանց շնուանց .	30
Տաղադս Հորվմանց շնուանց շնուանաց .	40
Տաղադս Դ-երանուանցն Հորվմանց .	49
Տաղադս Բայի .	64
Տաղադս Լծորդութեց Բայից կանոնաւորաց .	68
Տաղադս Լծորդութե Բային ճայնակրականի . Vti .	113
Տաղադս Լծորդութե Բայից շնուանոնից .	121
Տաղադս Լծորդութեց Բայից ոմանց սրահասուորաց .	140
Տաղադս Լծորդութեց Բայից ոմանց դիմազրկից .	147
Տաղադս Ընդունելութե .	147
Տաղադս Լատիստորութե .	152
Տաղադս Լակբայի .	153
Տաղադս Լիջարիութե .	155
Տաղադս Շաղկապի .	156
Տաղադս Խրատուց ոմանց ընդհանրականաց ; շարամանութե .	158
Տաղադս Համաձայնութե .	161
Տաղադս Հորվառութե անուանց դոյականաց .	167
Տաղադս Հորվառութե անուանց շնուանաց .	169
Տաղադս Հորվառութե Բայից ներգործականաց .	175

Տաղարս հորովառուԹԷ բայից կրաւորականաց . 18
 Տաղարս հորովառուԹԷ բայից չէրքահանաց . 18
 Տաղարս հորովառուԹԷ բայից հասարակաց . 186
 Տաղարս հորովառուԹԷ բայից լայնակրականաց . 187
 Տաղարս հորովառուԹԷ բայից դիմազուկից . 191
 Տաղարս կիրառուԹԷ հորովոյն ներգոյակաւի . 194
 Տաղարս կիրառուԹԷ բայանուանց . 197
 Տաղարս կիրարուԹԷ դերբայից . 198
 Տաղարս զանազանից ձևակերպմանց կառարելոյ ժամա-
 նակին . 200
 Տաղարս վարդյականաց մասնականց բանաց . 212

Վ Ե Ր Զ .

